Ìwé àwọn Ọba Kìn-ín-ní

Adonijah fi ara rẹ̀ jẹ Ọba

1 Nígbà tí Dafidi ọba di arúgbó, ọjọ́ rẹ̀ sì pọ̀, ara rẹ̀
kò le è móoru bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé wọ́n da ọ̀pọ̀lọpọ̀ aṣọ bò
ó.
2 Nígbà náà ni àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀ wí fún un pé, "Ẹ jẹ́
kí a wá ọ̀dọ́mọbìnrin wúńdíá kan kí ó dúró ti ọba,
kì ó sì máa tọ́jú rẹ̀. Kí ó dùbúlẹ̀ ní àyà rẹ̀ kí ara ọba
olúwa wa lè móoru."
3 Nígbà náà ni wọ́n lọ jákèjádò ilẹ̀ Israẹli láti wá
ọ̀dọ́mọbìnrin arẹwà, wọ́n sì rí Abiṣagi, ará Ṣunemu,
wọ́n sì mú un wá sí ọ̀dọ̀ ọba.
4 Ọmọbìnrin náà rẹwà gidigidi; ó sì ń ṣe ìtọ́jú ọba,
ó sì ń ṣe ìránṣẹ́ fún un, ṣùgbọ́n ọba kò sì bá a lòpọ̀.
5 Adonijah ẹni tí ìyá rẹ̀ ń ṣe Haggiti sì gbé ara rẹ̀
ga, ó sì wí pé, "Èmi yóò jẹ ọba." Ó sì ṣètò kẹ̀kẹ́ ogun
àti àwọn ẹlẹ́ṣin, pẹ̀lú àádọ́ta ọkùnrin láti máa sáré
níwájú rẹ̀.
6 (Baba rẹ̀ kò bà á nínú jẹ́ rí nípa bíbéèrè lọ́wọ́ rẹ̀
pé, "Èéṣe tí ìwọ fi hùwà báyìí?" Ó sì jẹ́ arẹwà ọkùnrin,
òun ni a bí lé Absalomu.)
7 Adonijah sì gbèrò pẹ̀lú Joabu, ọmọ Seruiah àti
Abiatari àlùfáà, wọ́n sì ṣe ìrànlọ́wọ́ fún un.
8 Ṣùgbọ́n Sadoku àlùfáà, Benaiah ọmọ Jehoiada,
Natani wòlíì, Ṣimei àti ọ̀rẹ́ rẹ̀ Rei àti olórí ogun
Dafidi ni kò darapọ̀ mọ́ Adonijah.
9 Nígbà náà ni Adonijah fi àgùntàn àti màlúù àti
ẹran ọ̀sìn tí ó sanra rú ẹbọ níbi Òkúta Soheleti tí ń bẹ
lẹ́gbẹ̀ẹ́ En-Rogeli. Ó sì pe gbogbo àwọn arákùnrin

rẹ̀, àwọn ọmọ ọba, àti gbogbo àwọn ọkùnrin Juda tí
wọ́n jẹ́ ìránṣẹ́ ọba.
10 Ṣùgbọ́n kò pe Natani wòlíì tàbí Benaiah tàbí
àwọn olórí tàbí Solomoni arákùnrin rẹ̀.
11 Nígbà náà ni Natani béèrè lọ́wọ́ Batṣeba, ìyá
Solomoni pé, "Ǹjẹ́ ìwọ kò gbọ́ pé Adonijah, ọmọ
Haggiti ti jẹ ọba láìjẹ́ pé Dafidi olúwa wa mọ̀ sí i?
12 Ǹjẹ́ nísinsin yìí, jẹ́ kí èmi gbà ọ́ ní ìmọ̀ràn bí ìwọ
ṣe lè gba ẹ̀mí rẹ là àti ẹ̀mí ọmọ rẹ Solomoni.
13 Lọ sọ́dọ̀ Dafidi ọba, kí o sì wí fún un pé, 'Olúwa
mi ọba, ǹjẹ́ ìwọ kò búra fún ìránṣẹ́ rẹ pé, "Dájúdájú
Solomoni ọmọ rẹ ni yóò jọba lẹ́yìn mi, yóò sì jókòó
lórí ìtẹ́ mi?" Èéṣe nígbà náà tí Adonijah fi jẹ ọba?'
14 Níwọ́n ìgbà tí ìwọ sì wà níbẹ̀, tí o sì ń bá ọba sọ̀rọ̀
èmi yóò wá, láti wádìí ohun tí o ti sọ."
15 Bẹ́ẹ̀ ni Batṣeba lọ rí ọba ní inú yàrá rẹ̀, ọba sì gbó
gidigidi níbi tí Abiṣagi ará Ṣunemu ti ń ṣe ìránṣẹ́ fún
ọba.
16 Batṣeba sì tẹríba, ó sì kúnlẹ̀ níwájú ọba.
Ọba sì béèrè pé, "Kí ni ìwọ ń fẹ́?"
17 Ó sì wí fún ọba pé, "Olúwa mi; ìwọ fúnra rẹ̀ fi
Olúwa Ọlọ́run rẹ búra fún ìránṣẹ́ rẹ pé, 'Solomoni
ọmọ rẹ yóò jẹ ọba lẹ́yìn mi, yóò sì jókòó lórí ìtẹ́ mi.'
18 Ṣùgbọ́n nísinsin yìí, Adonijah ti di ọba, ìwọ, ọba
olúwa mi kò sì mọ̀ nípa rẹ̀.
19 Òun sì ti fi ọ̀pọ̀lọpọ̀ màlúù, àti ẹran tí ó ní ọ̀rá,
àti àgùntàn rú ẹbọ, ó sì pe gbogbo àwọn ọmọ ọba, àti
Abiatari àlùfáà àti Joabu balógun, ṣùgbọ́n kò sì pe
Solomoni ìránṣẹ́ rẹ.
20 Olúwa mi ọba, ojú gbogbo Israẹli ń bẹ lára rẹ,
láti mọ ẹni tí yóò jókòó lórí ìtẹ́ olúwa mi ọba lẹ́yìn
rẹ.

21 Bí kò ṣe bẹ́ẹ̀ nígbà tí olúwa mi ọba bá sùn pẹ̀lú
àwọn baba rẹ̀, wọn yóò sì ka èmi àti Solomoni sí
ẹlẹ́ṣẹ̀."
22 Bí ó sì ti ń bá ọba sọ̀rọ̀ lọ́wọ́, Natani wòlíì sì
wọlé.
23 Wọ́n sì sọ fún ọba pé, "Natani wòlíì wà níbí." Ó
sì lọ síwájú ọba, ó wólẹ̀, ó sì dojúbolẹ̀.
24 Natani sì wí pé, "Ǹjẹ́ ìwọ, olúwa mi ọba, ti sọ
pé Adonijah ni yóò jẹ ọba lẹ́yìn rẹ àti pé òun ni yóò
jókòó lórí ìtẹ́ rẹ?
25 Ó sì ti sọ̀kalẹ̀ lọ ní òní, ó sì ti rú ẹbọ ọ̀pọ̀lọpọ̀
màlúù, àti ẹran ọlọ́ràá àti àgùntàn. Ó sì ti pe
gbogbo àwọn ọmọ ọba, balógun àti Abiatari àlùfáà.
Nísìnsinyìí, wọ́n ń jẹ, wọ́n ń mu pẹ̀lú rẹ̀, wọ́n sì wí
pé, 'Kí Adonijah ọba kí ó pẹ́!'
26 Ṣùgbọ́n èmi ìránṣẹ́ rẹ, àti Sadoku àlùfáà, àti
Benaiah ọmọ Jehoiada, àti Solomoni ìránṣẹ́ rẹ ni kò
pè.
27 Ṣé nǹkan yìí ni olúwa mi ọba ti ṣe láìjẹ́ kí àwọn
ìránṣẹ́ rẹ mọ ẹni tí yóò jókòó lórí ìtẹ́ olúwa mi ọba
lẹ́yìn rẹ?"

Dafidi fi Solomoni jẹ ọba

28 Nígbà náà ni Dafidi ọba wí pé, "Pe Batṣeba wọlé
wá." Ó sì wá síwájú ọba, ó sì dúró níwájú rẹ̀.
29 Ọba sì búra pé, "Dájúdájú bí Olúwa ti wà ẹni tí
ó ti gbà mí kúrò nínú gbogbo wàhálà
30 Lónìí dandan ni èmi yóò gbé ohun tí mo ti
fi Olúwa Ọlọ́run Israẹli búra fún yọ pé, Solomoni
ọmọ rẹ ni yóò jẹ ọba lẹ́yìn mi, àti pé yóò jókòó lórí
ìtẹ́ mi ní ipò mi."

31 Nígbà náà ni Batṣeba tẹríba, ó sì kúnlẹ̀ níwájú
ọba pé, “Kí olúwa mi Dafidi ọba kí ó pẹ́!”
32 Dafidi ọba sì wí pé, “Ẹ pe Sadoku àlùfáà wọlé
fún mi àti Natani wòlíì àti Benaiah ọmọ Jehoiada.”
Nígbà tí wọ́n wá síwájú ọba,
33 ọba sì wí fún wọn pé, “Ẹ mú àwọn ìránṣẹ́ olúwa
yín pẹ̀lú yín kí ẹ sì mú kí Solomoni ọmọ mi kí ó gun
ìbáaka mi, kí ẹ sì mú un sọ̀kalẹ̀ wá sí Gihoni.
34 Níbẹ̀ ni Sadoku àlùfáà àti Natani wòlíì yóò ti fi
òróró yàn án ní ọba lórí Israẹli. Ẹ fọn fèrè, kí ẹ sì ké
pé, ‘Kí Solomoni ọba kí ó pẹ́!’
35 Nígbà náà ni kí ẹ sì gòkè pẹ̀lú rẹ̀, kí ó sì wá, kí
ó sì jókòó sórí ìtẹ́ mi, kí ó sì jẹ ọba ní ipò mi. Èmi ti
yàn án ní ọba lórí gbogbo Israẹli àti Juda.”
36 Benaiah ọmọ Jehoiada sì dá ọba lóhùn pé,
“Àmín! Kí Olúwa Ọlọ́run olúwa mi ọba, kéde rẹ̀ bẹ́ẹ̀.
37 Bí Olúwa ti wà pẹ̀lú olúwa mi ọba, bẹ́ẹ̀ ni kí ó
wà pẹ̀lú Solomoni kí ó lè mú kí ìjọba rẹ̀ pé ju ìtẹ́
olúwa mi Dafidi ọba lọ!”
38 Nígbà náà ni Sadoku àlùfáà, Natani wòlíì, Be-
naiah ọmọ Jehoiada, àwọn ará Kereti àti Peleti sì
sọ̀kalẹ̀ wá wọ́n sì gbé Solomoni gun ìbáaka Dafidi
ọba wá sí Gihoni.
39 Sadoku àlùfáà sì mú ìwo òróró láti inú àgọ́, ó sì
dà á sí Solomoni lórí. Nígbà náà ni wọ́n sì fọn fèrè,
gbogbo àwọn ènìyàn sì ké pé, “Kí Solomoni ọba kí ó
pẹ́!”
40 Gbogbo ènìyàn sì gòkè tọ̀ ọ́ lẹ́yìn wọ́n ń fọn ìpè,
wọ́n sì ń yọ ayọ̀ ńlá, tó bẹ́ẹ̀ tí ilẹ̀ mì fún ìró wọn.
41 Adonijah àti gbogbo àwọn àlejò tí ó wà lọ́dọ̀ rẹ̀
gbọ́ ọ́ bí wọ́n ti ń jẹun tán, wọ́n ń gbọ́ ìpè, Joabu sì
wí pé, “Kí ní ìtumọ̀ gbogbo ariwo nínú ìlú yìí?”

42 Bí ó sì ti ń sọ̀rọ̀ lọ́wọ́, Jonatani ọmọ Abiatari
àlùfáà sì dé, Adonijah sì wí pé, "Wọlé wá, ọkùnrin
yíyẹ ìwọ gbọdọ̀ mú ìròyìn rere wá."
43 Jonatani sì dáhùn, ó sì wí fún Adonijah pé,
"Lóòótọ́ ni olúwa wa Dafidi ọba, fi Solomoni jẹ ọba.
44 Ọba sì ti rán Sadoku àlùfáà, Natani wòlíì, Bena-
iah ọmọ Jehoiada àti àwọn ará Kereti àti Peleti pẹ̀lú
rẹ̀, wọ́n sì ti gbé e gun ìbáaka ọba,
45 Sadoku àlùfáà àti Natani wòlíì ti fi òróró yàn
án ní ọba ní Gihoni. Láti ibẹ̀ ni wọ́n ti gòkè wá pẹ̀lú
ayọ̀, ìlú sì ń hó pẹ̀lú rẹ̀. Èyí ni ariwo tí ẹ̀yin ń gbọ́.
46 Solomoni sì ti jókòó lórí ìtẹ́ ìjọba rẹ̀.
47 Àwọn ìránṣẹ́ ọba sì ti wá láti bá olúwa
wa Dafidi ọba yọ̀, wí pé, 'Kí Ọlọ́run rẹ̀ mú orúkọ
Solomoni lókìkí ju tirẹ̀ lọ àti kí ìtẹ́ rẹ̀ kí ó pọ̀ ju tirẹ̀
lọ!' Ọba sì tẹ ara rẹ̀ ba lórí ibùsùn rẹ̀,
48 ọba sì wí pé, 'Ògo ni fún OLÚWA Ọlọ́run Israẹli,
ẹni tí ó ti jẹ́ kí ojú mi rí ẹnìkan tí ó jókòó lórí ìtẹ́ mi
lónìí.' "
49 Nígbà náà ni gbogbo àwọn àlejò tí ó wà lọ́dọ̀
Adonijah dìde ní ìdágìrì, wọ́n sì túká.
50 Ṣùgbọ́n Adonijah sì bẹ̀rù Solomoni, ó lọ, ó sì di
ìwo pẹpẹ mú.
51 Nígbà náà ni a sì sọ fún Solomoni pé, "Adonijah
bẹ̀rù Solomoni ọba, ó sì di ìwo pẹpẹ mú, Ó wí pé, 'Jẹ́
kí ọba Solomoni búra fún mi lónìí pé, òun kì yóò fi
idà pa ìránṣẹ́ rẹ̀.' "
52 Solomoni sì dáhùn pé, "Bí ó bá fi ara rẹ̀ hàn láti
jẹ́ ẹni ọ̀wọ̀, irun orí rẹ̀ kan kì yóò sì bọ́ sílẹ̀; ṣùgbọ́n
bí a bá rí búburú kan ní ọwọ́ rẹ̀ òun yóò kú."
53 Nígbà náà ni Solomoni ọba rán àwọn ènìyàn,
wọ́n sì mú un sọ̀kalẹ̀ láti ibi pẹpẹ wá. Adonijah sì

wá, ó sì foríbalẹ̀ fún Solomoni ọba, Solomoni sì wí
pé, "Lọ ilé rẹ."

2

Dafidi pàṣẹ fún Solomoni

1 Nígbà tí ọjọ́ ikú Dafidi súnmọ́ etílé, ó pàṣẹ fún
Solomoni ọmọ rẹ̀.
2 Ó sì wí pé, "Èmi ti fẹ́ lọ sí ọ̀nà gbogbo ayé, nítorí
náà jẹ́ alágbára kí o sì fi ara rẹ hàn bí ọkùnrin,
3 kí o sì wòye ohun tí Olúwa Ọlọ́run rẹ béèrè, rìn
ní ọ̀nà rẹ̀, kí o sì pa àṣẹ àti òfin rẹ̀ mọ́, àti ìdájọ́ rẹ, àti
ẹ̀rí rẹ̀ gẹ́gẹ́ bí a ti kọ ọ́ nínú ìwé òfin Mose, nítorí kí
ìwọ kí ó le è máa ṣe rere ní ohun gbogbo tí ìwọ ṣe,
àti ní ibikíbi tí ìwọ bá lọ,
4 kí Olúwa kí ó lè pa ìlérí rẹ̀ tí ó sọ nípa tèmi mọ́
pé, 'Bí àwọn ọmọ rẹ bá kíyèsi ọ̀nà wọn, tí wọ́n bá sì fi
gbogbo àyà wọn àti ọkàn wọn rìn níwájú mi ní òtítọ́,
o kì yóò sì kùnà láti ní ọkùnrin kan lórí ìtẹ́ Israẹli.'
5 "Ìwọ pẹ̀lú sì mọ ohun tí Joabu ọmọ Seruiah ṣe sí
mi àti ohun tí ó ṣe sí balógun méjì nínú àwọn ológun
Israẹli, sí Abneri ọmọ Neri àti sí Amasa ọmọ Jeteri.
Ó sì pa wọ́n, ó sì ta ẹ̀jẹ̀ wọn sílẹ̀ ní ìgbà àlàáfíà bí í
ti ojú ogun ó sì fi ẹ̀jẹ̀ náà sí ara àmùrè rẹ̀ tí ń bẹ ní
ẹ̀gbẹ́ rẹ̀, àti sí ara sálúbàtà rẹ̀ tí ń bẹ ní ẹsẹ̀ rẹ̀.
6 Ṣe sí í gẹ́gẹ́ bí ọgbọ́n rẹ̀, ṣùgbọ́n má ṣe jẹ́ kí ewú
orí rẹ̀ sọ̀kalẹ̀ lọ sí isà òkú ní àlàáfíà.
7 "Ṣùgbọ́n fi inú rere hàn sí àwọn ọmọ Barsillai,
ti Gileadi, jẹ́ kí wọn wà lára àwọn tí ó ń jẹun lórí
tábìlì rẹ̀. Wọ́n dúró tì mí nígbà tí mo sá kúrò níwájú
Absalomu arákùnrin rẹ.
8 "Àti kí o rántí, Ṣimei ọmọ Gera ẹ̀yà Benjamini tí
Bahurimu wà pẹ̀lú rẹ̀, tí ó bú mi ní èébú tí ó korò

ní ọjọ́ tí mo lọ sí Mahanaimu. Nígbà tí ó sọ̀kalẹ̀ wá
pàdé mi ní Jordani, mo fi OLÚWA búra fún un pé,
'Èmi kì yóò fi idà pa ọ́.'
9 Ṣùgbọ́n nísinsin yìí, má ṣe kíyèsi í gẹ́gẹ́ bí
aláìlẹ́ṣẹ̀, ọkùnrin ọlọ́gbọ́n ni ìwọ ṣe; ìwọ yóò mọ
ohun tí ìwọ yóò ṣe sí i. Mú ewú orí rẹ̀ sọ̀kalẹ̀ lọ sínú
isà òkú pẹ̀lú ẹ̀jẹ̀."
10 Nígbà náà ni Dafidi sinmi pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀,
a sì sin ín ní ìlú Dafidi.
11 Dafidi ti jẹ ọba lórí Israẹli ní ogójì ọdún,
ọdún méje ni Hebroni àti ọdún mẹ́tàlélọ́gbọ̀n ní
Jerusalẹmu.
12 Bẹ́ẹ̀ ni Solomoni jókòó lórí ìtẹ́ Dafidi baba rẹ̀,
ìjọba rẹ̀ sì fi ìdí múlẹ̀ gidigidi.

Ìtẹ́ ọba Solomoni fìdímúlẹ̀

13 Wàyí, Adonijah ọmọ Haggiti tọ Batṣeba, ìyá
Solomoni wá. Batṣeba sì bi í pé, "Àlàáfíà ni o bá wa
bí?"
Ó sì dáhùn pé, "Bẹ́ẹ̀ ni, àlàáfíà ni."
14 Nígbà náà ni ó sì fi kún un pé, "Mo ní ohun kan
láti sọ fún ọ."
Batṣeba sì wí pé, "Máa wí."
15 Ó wí pé, "Gẹ́gẹ́ bí o ti mọ̀, ti tèmi ni ìjọba náà.
Gbogbo Israẹli ti wò mí bí ọba wọn. Ṣùgbọ́n nǹkan
yípadà, ìjọba náà sì ti lọ sí ọ̀dọ̀ arákùnrin mi, nítorí ó
ti wá sọ́dọ̀ rẹ̀ láti ọwọ́ OLÚWA wá.
16 Nísinsin yìí mo ní ìbéèrè kan láti bi ọ́, má ṣe kọ̀
fún mi."
Ó wí pé, "O lè wí."

2:12 1Ki 29.23.

17 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì tẹ̀síwájú pé, “Mo bẹ̀ ọ́, jọ̀wọ́ sọ fún
Solomoni ọba (òun kì yóò kọ̀ fún ọ) kí ó fún mi ní
Abiṣagi ará Ṣunemu ní aya.”
18 Batṣeba sì dáhùn pé, “Ó dára èmi yóò bá ọba
sọ̀rọ̀ nítorí rẹ̀.”
19 Nígbà tí Batṣeba sì tọ Solomoni ọba lọ láti bá a
sọ̀rọ̀ nítorí Adonijah, ọba sì dìde láti pàdé rẹ̀, ó sì
tẹríba fún un, ó sì jókòó lórí ìtẹ́ rẹ̀. Ó sì tẹ́ ìtẹ́ kan
fún ìyá ọba, ó sì jókòó lọ́wọ́ ọ̀tún rẹ̀.
20 Ó sì wí pé, “Mo ní ìbéèrè kékeré kan láti béèrè
lọ́wọ́ rẹ, má ṣe kọ̀ fún mi.”
Ọba sì dáhùn wí pé, “Béèrè, ìyá mi; èmi kì yóò kọ̀
ọ́.”
21 Nígbà náà ni ó wí pé, “Jẹ́ kí a fi Abiṣagi ará
Ṣunemu fún Adonijah arákùnrin rẹ ní aya.”
22 Solomoni ọba sì dá ìyá rẹ̀ lóhùn pé, “Èéṣe tí ìwọ
fi béèrè Abiṣagi ará Ṣunemu fún Adonijah! Ìwọ ìbá
sì béèrè ìjọba fún un pẹ̀lú nítorí ẹ̀gbọ́n mi ní í ṣe,
fún òun pàápàá àti fún Abiatari àlùfáà àti fun Joabu
ọmọ Seruiah!”
23 Nígbà náà ni Solomoni ọba fi OLÚWA búra pé,
“Kí Ọlọ́run ki ó jẹ mí ní yà, àti jù bẹ́ẹ̀ pẹ̀lú, bí
Adonijah kò bá ní fi ẹ̀mí rẹ̀ san ìbéèrè yìí!
24 Àti nísinsin yìí, bí ó ti dájú pé OLÚWA wà láààyè,
ẹni tí ó ti mú mi jókòó lórí ìtẹ́ baba mi Dafidi, àti
tí ó sì ti kọ́ ilé fún mi bí ó ti ṣèlérí, lónìí ni a ó pa
Adonijah!”
25 Solomoni ọba sì pàṣẹ fún Benaiah ọmọ Jehoiada, ó sì kọlu Adonijah, ó sì kú.
26 Ọba sì wí fún Abiatari àlùfáà pé, “Padà lọ sí
pápá rẹ ni Anatoti, ó yẹ fún ọ láti kú, ṣùgbọ́n èmi kì
yóò pa ọ́ nísinsin yìí, nítorí o ti gbé àpótí ẹ̀rí OLÚWA

Olódùmarè níwájú Dafidi baba mi, o sì ti ní ìpín nínú
gbogbo ìyà tí baba mi jẹ.”
27 Bẹ́ẹ̀ ni Solomoni yọ Abiatari kúrò nínú iṣẹ́
àlùfáà OLÚWA, kí ó lè mú ọ̀rọ̀ OLÚWA tí ó ti sọ nípa
ilé Eli ní Ṣilo ṣẹ.
28 Nígbà tí ìròyìn sì dé ọ̀dọ̀ Joabu, ẹni tí ó ti dìtẹ̀
pẹ̀lú Adonijah bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé kò wà pẹ̀lú Absalomu,
ó sì sálọ sínú àgọ́ OLÚWA, ó sì di ìwo pẹpẹ mú.
29 A sì sọ fún Solomoni ọba pé Joabu ti sálọ sínú
àgọ́ OLÚWA àti pé ó wà ní ẹ̀gbẹ́ pẹpẹ. Nígbà náà ni
Solomoni pàṣẹ fún Benaiah ọmọ Jehoiada pé, “Lọ,
kí o sì kọlù ú.”
30 Benaiah sì wọ inú àgọ́ OLÚWA, ó sì wí fún Joabu
pé, “Ọba sọ wí pé, ‘Jáde wá.’ ”

Ṣùgbọ́n ó dáhùn pé, “Bẹ́ẹ̀ kọ́, èmi yóò kú níhìn-ín.”

Benaiah sì mú èsì fún ọba, “Báyìí ni Joabu ṣe dá
mi lóhùn.”
31 Ọba sì pàṣẹ fún Benaiah pé, “Ṣe bí ó ti wí. Kọlù
ú, kí o sì sin ín, kí o sì mú ẹ̀jẹ̀ aláìṣẹ̀ kúrò lọ́dọ̀ mi àti
kúrò lọ́dọ̀ ilé baba mi, tí Joabu ti ta sílẹ̀.
32 OLÚWA yóò sì san ẹ̀jẹ̀ tí ó ti ta sílẹ̀ padà fún un,
nítorí tí ó kọlu ọkùnrin méjì, ó sì fi idà rẹ̀ pa wọ́n,
Dafidi baba mi kò sì mọ̀. Àwọn méjèèjì ni Abneri
ọmọ Neri olórí ogun Israẹli, àti Amasa ọmọ Jeteri
olórí ogun Juda, wọ́n jẹ́ olódodo, wọ́n sì sàn ju òun
fúnra rẹ̀ lọ.
33 Kí ẹ̀bi ẹ̀jẹ̀ wọn wá sórí Joabu àti sórí irú-ọmọ rẹ̀
títí láé. Ṣùgbọ́n sórí Dafidi àti irú-ọmọ rẹ̀, sí ilé rẹ̀
àti sí ìtẹ́ rẹ̀, ni kí àlàáfíà OLÚWA wà títí láé.”
34 Bẹ́ẹ̀ ni Benaiah ọmọ Jehoiada sì gòkè lọ, ó sì
kọlu Joabu, ó sì pa á, a sì sin ín ní ilẹ̀ ibojì ara rẹ̀
ní aginjù.

35 Ọba sì fi Benaiah ọmọ Jehoiada jẹ olórí ogun ní
ipò Joabu àti Sadoku àlùfáà ní ipò Abiatari.
36 Nígbà náà ni ọba ránṣẹ́ sí Ṣimei, ó sì wí fún un
pé, "Kọ́ ilé fún ara rẹ ní Jerusalẹmu, kí o sì máa gbé
ibẹ̀, ṣùgbọ́n kí o má sì ṣe lọ sí ibòmíràn.
37 Ọjọ́ tí ìwọ bá jáde, tí o sì kọjá àfonífojì Kidironi,
kí ìwọ kí ó mọ̀ dájúdájú pé ìwọ yóò kú; ẹ̀jẹ̀ rẹ yóò sì
wà lórí ara rẹ."
38 Ṣimei sì dá ọba lóhùn pé, "Ohun tí ìwọ sọ dára.
Ìránṣẹ́ rẹ yóò ṣe bí olúwa mi ọba ti wí." Ṣimei sì gbé
ní Jerusalẹmu fún ìgbà pípẹ́.
39 Ṣùgbọ́n lẹ́yìn ọdún mẹ́ta, àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ Ṣimei
méjì sì sálọ sọ́dọ̀ Akiṣi ọmọ Maaka, ọba Gati, a sì sọ
fún Ṣimei pé, "Àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ méjì wà ní Gati."
40 Fún ìdí èyí, ó sì di kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ rẹ̀ ní gàárì, ó sì lọ
sọ́dọ̀ Akiṣi ní Gati láti wá àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀. Bẹ́ẹ̀ ni
Ṣimei sì lọ, ó sì mú àwọn ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ padà bọ̀ láti
Gati.
41 Nígbà tí a sì sọ fún Solomoni pé Ṣimei ti lọ láti
Jerusalẹmu sí Gati, ó sì ti padà.
42 Ọba pe Ṣimei lẹ́jọ́, ó wí fún un pé, "Ǹjẹ́ èmi kò ti
mú ọ búra ní ti OLÚWA, èmi sì ti kìlọ̀ fún ọ pé, 'Ní ọjọ́
tí ìwọ bá kúrò láti lọ sí ibikíbi, kí o mọ̀ dájú pé ìwọ
yóò kú.' Nígbà náà ni ìwọ sì sọ fún mi pé, 'Ohun tí
ìwọ sọ dára. Èmi yóò ṣe ìgbọ́ràn.'
43 Èéṣe, nígbà náà tí ìwọ kò pa ìbúra OLÚWA mọ́,
àti kí o sì ṣe ìgbọ́ràn sí àṣẹ tí mo pa fún ọ?"
44 Ọba sì tún wí fún Ṣimei pé, "Ìwọ mọ̀ ní ọkàn rẹ
gbogbo búburú tí ìwọ ti ṣe sí Dafidi baba mi. Báyìí,
OLÚWA yóò san gbogbo ìṣe búburú rẹ padà fún ọ.
45 Ṣùgbọ́n a ó sì bùkún fún Solomoni ọba, ìtẹ́
Dafidi yóò sì wà láìfòyà níwájú OLÚWA títí láéláé."

46 Nígbà náà ni ọba pàṣẹ fún Benaiah ọmọ Jehoiada, ó sì jáde lọ, ó sì kọlu Ṣimei, ó sì pa á.

Ìjọba náà sì wá fi ìdí múlẹ̀ ní ọwọ́ Solomoni.

3

Solomoni béèrè fún ọgbọ́n

1 Solomoni sì bá Farao ọba Ejibiti dá àna, ó sì fẹ́
ọmọbìnrin rẹ̀ ní ìyàwó. Ó sì mú un wá sí ìlú Dafidi
títí tí ó fi parí kíkọ́ ààfin rẹ̀ àti tẹmpili OLÚWA, àti odi
tí ó yí Jerusalẹmu ká.
2 Síbẹ̀síbẹ̀, àwọn ènìyàn ṣì ń rú ẹbọ ní ibi gíga,
nítorí a kò tí ì kọ́ ilé fún orúkọ OLÚWA títí di ìgbà náà
3 Solomoni sì fi ìfẹ́ rẹ̀ hàn sí OLÚWA nípa rírìn gẹ́gẹ́
bí òfin Dafidi baba rẹ̀, àti pé, ó rú ẹbọ, ó sì fi tùràrí
jóná ní ibi gíga.
4 Ọba sì lọ sí Gibeoni láti rú ẹbọ, nítorí ibẹ̀ ni ibi
gíga tí ó ṣe pàtàkì jù, Solomoni sì rú ẹgbẹ̀rún (1,000)
ọrẹ ẹbọ sísun lórí pẹpẹ.
5 Ní Gibeoni, OLÚWA fi ara han Solomoni lójú àlá
ní òru, Ọlọ́run sì wí pé, “Béèrè fún ohunkóhun tí o
bá ń fẹ́ kí èmi ó fi fún ọ.”
6 Solomoni sì dáhùn wí pé, “O ti fi inú rere oore
ńlá hàn sí ìránṣẹ́ rẹ, Dafidi baba mi, nítorí ó jẹ́
olóòtítọ́ sí ọ àti olódodo àti ẹni tí ó ní ọkàn ìdúró
ṣinṣin. Ìwọ sì tẹ̀síwájú nínú oore ńlá yìí fún un, ìwọ sì
ti fún un ní ọmọkùnrin láti jókòó lórí ìtẹ́ rẹ̀ ní gbogbo
ọjọ́.
7 “Nísinsin yìí, OLÚWA Ọlọ́run mi, o ti mú ìránṣẹ́ rẹ
jẹ ọba ní ipò Dafidi baba mi. Ṣùgbọ́n ọmọ kékeré ni
mí, èmi kò sì mọ jíjáde àti wíwọlé mi.

3:4 2Ki 1.3-13.

8 Ìránṣẹ́ rẹ nìyí láàrín àwọn ènìyàn tí o ti yàn, àwọn
ènìyàn ńlá, wọ́n pọ̀ tó bẹ́ẹ̀ tí a kò sì lè kà wọ́n tàbí
mọye wọn.
9 Nítorí náà fi ọkàn ìmòye fún ìránṣẹ́ rẹ láti le
ṣàkóso àwọn ènìyàn rẹ àti láti mọ ìyàtọ̀ láàrín rere
àti búburú. Nítorí ta ni ó lè ṣe àkóso àwọn ènìyàn ńlá
rẹ yìí?"

10 Inú Olúwa sì dùn pé Solomoni béèrè nǹkan yìí.
11 Nígbà náà ni Ọlọ́run wí fún un pé, "Nítorí tí ìwọ
ti béèrè fún èyí, tí kì í ṣe ẹ̀mí gígùn tàbí ọrọ̀ fún ara
rẹ, tàbí béèrè fún ikú àwọn ọ̀tá rẹ, ṣùgbọ́n fún òye
láti mọ ẹjọ́ dá,
12 èmi yóò ṣe ohun tí ìwọ ti béèrè. Èmi yóò fún ọ
ní ọgbọ́n àti ọkàn ìmòye, tó bẹ́ẹ̀ tí kò fi ní sí ẹnìkan tí
ó dàbí rẹ ṣáájú rẹ, bẹ́ẹ̀ ni ẹnìkan kì yóò dìde tí yóò
dàbí rẹ lẹ́yìn rẹ.
13 Síwájú sí i, èmi yóò fi ohun tí ìwọ kò béèrè fún ọ:
ọrọ̀ àti ọlá ní gbogbo ayé rẹ, tí kì yóò sí ẹnìkan nínú
àwọn ọba tí yóò dàbí rẹ.
14 Àti bí ìwọ bá rìn ní ọ̀nà mi, tí o sì pa òfin àti àṣẹ
mi mọ́ bí Dafidi baba rẹ ti ṣe, èmi yóò fún ọ ní ẹ̀mí
gígùn."
15 Solomoni jí: ó sì mọ̀ pé àlá ni.

Ó sì padà sí Jerusalẹmu, ó sì dúró níwájú àpótí ẹ̀rí
Olúwa, ó sì rú ẹbọ sísun àti ẹbọ àlàáfíà. Nígbà náà
ni ó ṣe àsè fún gbogbo àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀.

Ìdájọ́ ọgbọ́n

16 Lẹ́yìn náà ni àwọn obìnrin alágbèrè méjì wá
sọ́dọ̀ ọba, wọ́n sì dúró níwájú rẹ̀.

17 Ọkan nínú wọn sì wí pé, “Olúwa mi, èmi àti
obìnrin yìí ń gbé nínú ilé kan. Èmi sì bí ọmọ ní ilé
pẹ̀lú rẹ̀.
18 Ní ọjọ́ kẹta lẹ́yìn ìgbà tí mo bímọ tan, obìnrin yìí
sì bímọ pẹ̀lú. A sì nìkan dá wà; kò sí àlejò ní ilé bí kò
ṣe àwa méjèèjì nìkan.
19 “Ní òru, ọmọ obìnrin yìí kú nítorí tí ó sùn lé e.
20 Nígbà náà ni ó sì dìde ní ọ̀gànjọ́, ó sì gbé ọmọ
tèmi lẹ́gbẹ̀ẹ́ mi, nígbà tí èmi ìránṣẹ́ rẹ̀ ti sùn lọ. Ó sì
tẹ́ ẹ sí àyà rẹ̀, ó sì tẹ́ òkú ọmọ tirẹ̀ sí àyà mi.
21 Ní òwúrọ̀ ọjọ́ kejì, mo sì dìde láti fi ọmú fún ọmọ
mi: ó sì ti kú! Ṣùgbọ́n, nígbà tí mo sì wò ó fín ní
òwúrọ̀, mo sì rí i pé kì í ṣe ọmọ mi tí mo bí.”
22 Obìnrin kejì sì wí pé, “Bẹ́ẹ̀ kọ́! Èyí alàáyè ni ọmọ
mi, èyí òkú ni ọmọ tirẹ̀.” Èyí òkú ni tirẹ̀; èyí alàáyè
ni tèmi.
Ṣùgbọ́n èyí àkọ́kọ́ tún wí pé, “Bẹ́ẹ̀ kọ́! Èyí òkú
ni tìrẹ; èyí alàáyè ni tèmi.” Báyìí ni wọ́n sì ń jiyàn
níwájú ọba.
23 Ọba sì wí pé, “Ẹni yìí wí pé, ‘Ọmọ mi ni ó wà
láàyè, ọmọ tirẹ̀ ni ó kú,’ nígbà tí ẹni èkejì náà ń wí
pé, ‘Bẹ́ẹ̀ kọ́! Ọmọ tirẹ̀ ni ó kú, ọmọ tèmi ni ó wà
láàyè.’ ”
24 Nígbà náà ni ọba wí pé, “Ẹ mú idà fún mi wá.”
Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n sì mú idà wá fún ọba.
25 Ọba sì pàṣẹ pé, “Ẹ gé alàáyè ọmọ sí méjì, kí ẹ sì
mú ìdajì fún ọ̀kan, àti ìdajì fún èkejì.”
26 Obìnrin tí ọmọ tirẹ̀ wà láàyè sì kún fún àánú
fún ọmọ rẹ̀, ó sì wí fún ọba pé, “Jọ̀wọ́, olúwa mi, ẹ
fún un ní alàáyè ọmọ! Ẹ má ṣe pa á!”
Ṣùgbọ́n obìnrin èkejì sì wí pé, “Kì yóò jẹ́ tèmi tàbí
tìrẹ. Ẹ gé e sí méjì!”

27 Nígbà náà ni ọba dáhùn, ó wí pé, "Ẹ fi alàáyè
ọmọ fún obìnrin àkọ́kọ́. Ẹ má ṣe pa á: òun ni ìyá rẹ̀."
28 Nígbà tí gbogbo Israẹli gbọ́ ìdájọ́ tí ọba ṣe, wọ́n
sì bẹ̀rù níwájú ọba, nítorí wọ́n ti rí í pé ó ní ọgbọ́n
láti ọ̀dọ̀ Ọlọ́run láti ṣe ìdájọ́.

4

Àwọn aláṣẹ àti alákòóso Solomoni

1 Solomoni ọba sì jẹ ọba lórí gbogbo Israẹli.

2 Àwọn wọ̀nyí sì ni ìjòyè rẹ̀:

Asariah ọmọ Sadoku àlùfáà:
3 Elihorefu àti Ahijah àwọn ọmọ Ṣisa akọ̀wé;
Jehoṣafati ọmọ Ahiludi ni akọ̀wé ìlú;
4 Benaiah ọmọ Jehoiada ni olórí ogun;
Sadoku àti Abiatari ni àwọn àlùfáà;
5 Asariah ọmọ Natani ni olórí àwọn agbègbè;
Sabudu ọmọ Natani, àlùfáà àti olùgba ọba ní ìmọ̀ràn;
6 Ahiṣari ni olùtọ́jú ààfin;
Adoniramu ọmọ Abida ni ó ń ṣe olórí iṣẹ́-ìlú.

7 Solomoni sì tún ní ìjòyè méjìlá lórí gbogbo
agbègbè Israẹli, tí wọ́n ń pèsè oúnjẹ fún ọba àti agbo
ilé rẹ̀. Olúkúlùkù ní láti pèsè fún oṣù kan ní ọdún.

8 Orúkọ wọn ni wọ̀nyí:

Bene-Huri ní ìlú olókè Efraimu.
9 Bene-Dekeri ní Makasi, Ṣaalbimu, Beti-Ṣemeṣi, àti Eloni Beti-Hanani;

10 Bene-Hesedi, ní Aruboti (tirẹ̀ ni Soko àti gbogbo ilẹ̀ Heferi ń ṣe);
11 Bene-Abinadabu, ní Napoti (Dori; òun ni ó fẹ́ Tafati ọmọbìnrin Solomoni ní aya).
12 Baana ọmọ Ahiludi, ní Taanaki àti Megido, àti ní gbogbo Beti-Ṣeani tí ń bẹ níhà Saretani ní ìsàlẹ̀ Jesreeli, láti Beti-Ṣeani dé Abeli-Mehola títí dé ibi tí ń bẹ ní ìkọjá Jokimeamu.
13 Ọmọ Geberi ní Ramoti Gileadi (tirẹ̀ ni àwọn ìletò Jairi ọmọ Manase tí ń bẹ ní Gileadi, tirẹ̀ sì ni agbègbè Argobu, tí ń bẹ ní Baṣani, ọgọ́ta ìlú tí ó tóbi pẹ̀lú odi tí ẹnu-ọ̀nà rẹ̀ jẹ́ irin).
14 Ahinadabu ọmọ Iddo ní Mahanaimu
15 Ahimasi ní Naftali (ó fẹ́ Basemati ọmọbìnrin Solomoni ní aya).
16 Baana ọmọ Huṣai ní Aṣeri àti ní Aloti;
17 Jehoṣafati ọmọ Parua ni ó wà ní Isakari;
18 Ṣimei ọmọ Ela ni Benjamini;
19 Geberi ọmọ Uri ní Gileadi (orílẹ̀-èdè Sihoni ọba àwọn ará Amori àti orílẹ̀-èdè Ogu ọba Baṣani). Òun nìkan ni ìjòyè lórí ilẹ̀ náà.

Oúnjẹ Solomoni lójoojúmọ́

20 Àwọn ènìyàn Juda àti ti Israẹli pọ̀ gẹ́gẹ́ bí
iyanrìn tí ń bẹ ní etí Òkun; wọ́n ń jẹ, wọ́n sì ń mu,
wọ́n sì ń yọ ayọ̀.
21 Solomoni sì ń ṣàkóso lórí gbogbo àwọn ìjọba láti
odò Eufurate títí dé ilẹ̀ àwọn ará Filistini, àti títí dé
etí ilẹ̀ Ejibiti. Àwọn orílẹ̀-èdè yìí ń mú owó òde wá,
wọ́n sì ń sin Solomoni ní gbogbo ọjọ́ ayé rẹ̀.
22 Oúnjẹ Solomoni fún ọjọ́ kan jásí ọgbọ̀n ìyẹ̀fun
kíkúnná àti ọgọ́ta òsùwọ̀n ìyẹ̀fun,

23 Màlúù mẹ́wàá tí ó sanra, àti ogún màlúù láti
inú pápá wá, àti ọgọ́rùn-ún àgùntàn àti ewúrẹ́, láìka
àgbọ̀nrín àti èsúró, àti ogbúgbu, àti ẹyẹ tí ó sanra.
24 Nítorí òun ni ó ṣàkóso lórí gbogbo agbègbè ní
ìhà ìwọ̀-oòrùn odò Eufurate, láti Tifisa títí dé Gasa,
lórí gbogbo àwọn ọba ní ìhà ìhín odò, ó sì ní àlàáfíà
ní gbogbo ìlú tí ó yí i káàkiri.
25 Nígbà ayé Solomoni, Juda àti Israẹli, láti Dani
títí dé Beerṣeba, wọ́n ń gbé ní àlàáfíà, olúkúlùkù
lábẹ́ àjàrà rẹ̀ àti lábẹ́ igi ọ̀pọ̀tọ́ rẹ̀.

26 Solomoni sì ní ẹgbàajì (4,000) ilé ẹṣin fún kẹ̀kẹ́
rẹ̀, àti ẹgbàá mẹ́fà (12,000) ẹlẹ́ṣin.

27 Àwọn ìjòyè agbègbè, olúkúlùkù ní oṣù rẹ̀, ń pèsè
oúnjẹ fún Solomoni ọba àti gbogbo àwọn tí ń wá sí
ibi tábìlì ọba, wọ́n sì rí i pé ohun kankan kò ṣẹ́kù.
28 Wọ́n tún máa ń mú ọkà barle àti koríko fún ẹṣin
àti fún ẹṣin sísáré wá pẹ̀lú sí ibi tí ó yẹ, olúkúlùkù
gẹ́gẹ́ bí ìlànà tirẹ̀.

Ọgbọ́n Solomoni

29 Ọlọ́run sì fún Solomoni ní ọgbọ́n, àti òye ní
ọ̀pọ̀lọpọ̀, àti ìmọ̀ gbígbòòrò òye tí a kò le è fiwé
iyanrìn tí ó wà létí Òkun.
30 Ọgbọ́n Solomoni sì pọ̀ ju ọgbọ́n ọkùnrin ìlà-
oòrùn lọ, ó sì pọ̀ ju gbogbo ọgbọ́n Ejibiti lọ.
31 Ó sì ní òye ju gbogbo ènìyàn lọ, ju Etani, ará
Esra, àti Hemani àti Kalkoli, àti Darda àwọn ọmọ
Maholi lọ. Òkìkí rẹ̀ sì kàn ní gbogbo orílẹ̀-èdè yíká.
32 Ó sì pa ẹgbẹ̀rún mẹ́ta (3,000) òwe, àwọn orin rẹ̀
sì jẹ́ ẹgbẹ̀rún ó lé márùn-ún (1,005).

33 Ó sì sọ̀rọ̀ ti igi, láti kedari tí ń bẹ ní Lebanoni
dé Hísópù tí ń dàgbà lára ògiri. Ó sì tún sọ ti àwọn
ẹranko àti ti àwọn ẹyẹ, àti ohun tí ń rákò àti ti ẹja.
34 Àwọn ènìyàn sì ń wá láti gbogbo orílẹ̀-èdè láti
gbọ́ ọgbọ́n Solomoni, láti ọ̀dọ̀ àwọn ọba ayé láti wá
gbọ́ nípa ọgbọ́n rẹ̀.

5

Ìmúrasílẹ̀ láti kọ́ ilé fún Olúwa

1 Nígbà tí Hiramu ọba Tire sì gbọ́ pé, a ti fi òróró
yan Solomoni ní ọba ní ipò Dafidi baba rẹ̀, ó sì rán
àwọn ikọ̀ rẹ̀ sí Solomoni, nítorí ó ti fẹ́ràn Dafidi ní
ọjọ́ rẹ̀ gbogbo.
2 Solomoni sì ránṣẹ́ yìí padà sí Hiramu pé,
3 "Ìwọ mọ̀ pé Dafidi baba mi kò le kọ́ ilé fún
orúkọ Olúwa Ọlọ́run rẹ̀, nítorí ogun tí ó wà yí i
káàkiri, títí Olúwa fi fi gbogbo àwọn ọ̀tá rẹ̀ sábẹ́
àtẹ́lẹsẹ̀ rẹ̀.
4 Ṣùgbọ́n nísinsin yìí Olúwa Ọlọ́run mi ti fún mi
ní ìsinmi ní ibi gbogbo, bẹ́ẹ̀ ni kò sì sí ọ̀tá tàbí ìjàǹbá
kan tí ó ṣe.
5 Nítorí náà mo gbèrò láti kọ́ ilé fún orúkọ
Olúwa Ọlọ́run mi, bí Olúwa ti sọ fún Dafidi baba
mi, nígbà tí ó wí pé, 'Ọmọ rẹ tí èmi yóò gbé ka orí ìtẹ́
rẹ ní ipò rẹ ni yóò kọ́ ilé náà fún orúkọ mi.'
6 "Nítorí náà ni kí o pàṣẹ pé kí wọn kí ó gé igi
kedari Lebanoni fún mi wá. Àwọn ènìyàn mi yóò
ṣiṣẹ́ pẹ̀lú tìrẹ, Èmi yóò sì san owó ọ̀yà tí ìwọ bá
ránṣẹ́ fún àwọn ènìyàn rẹ. Ìwọ mọ̀ pé, a kò ní

5:2 2Ki 2.3-16. **5:5** 2Ki 2.1.

ẹnìkan nínú wa tí ó mọ bí a ti ń gé igi bí àwọn ará Sidoni.”

7 Nígbà tí Hiramu sì gbọ́ iṣẹ́ Solomoni, inú rẹ̀ sì
dùn gidigidi, ó sì wí pé, “Ògo ni fún OLÚWA lónìí,
nítorí tí ó ti fún Dafidi ní ọlọ́gbọ́n ọmọ láti ṣàkóso
àwọn ìlú ńlá yìí.”

8 Hiramu sì ránṣẹ́ sí Solomoni pé,

“Èmi ti gbọ́ iṣẹ́ tí ìwọ rán sí mi, èmi yóò sì ṣe gbogbo èyí tí o fẹ́ ní pípèsè igi kedari àti ní ti igi firi.

9 Àwọn ènìyàn mi yóò mú igi náà sọ̀kalẹ̀ láti
Lebanoni wá sí Òkun, èmi ó sì fi wọ́n ránṣẹ́ sí ọ ní
fífò lójú omi Òkun Ńlá títí dé ibi tí ìwọ ó na ìka sí fún
mi. Níbẹ̀ ni èmi yóò ti yà wọ́n sọ́tọ̀, ìwọ yóò sì kó
wọn lọ. Ìwọ yóò sì gba ìfẹ́ mi nípa pípèsè oúnjẹ fún
ilé mi.”

10 Báyìí ni Hiramu sì pèsè igi kedari àti igi firi tí
Solomoni ń fẹ́ fún un,

11 Solomoni sì fún Hiramu ní ogún ẹgbẹ̀rún
(20,000) òsùwọ̀n ọkà oúnjẹ fún ilé rẹ̀, àti ogún
òsùwọ̀n òróró dáradára. Solomoni sì ń tẹ̀síwájú láti
ṣe èyí fún Hiramu lọ́dọọdún.

12 OLÚWA sì fún Solomoni ní ọgbọ́n, gẹ́gẹ́ bí ó ti
ṣèlérí fún un. Ìrẹ́pọ̀ àlàáfíà sì wà láàrín Hiramu àti
Solomoni, àwọn méjèèjì sì ṣe àdéhùn.

13 Solomoni ọba sì ṣa asìnrú ènìyàn jọ ní gbogbo
Israẹli; àwọn tí ń sìnrú náà jẹ́ ẹgbàá mẹ́ẹ̀ẹ́dógún
(30,000) ènìyàn.

14 Ó sì rán wọn lọ sí Lebanoni, ẹgbẹ̀rún mẹ́wàá
(10,000) lóṣooṣù, bẹ́ẹ̀ ni wọ́n lo oṣù kan ní
Lebanoni, wọn a sì gbé ilé ní oṣù méjì. Adoniramu
ni ó ṣe olórí àwọn asìnrú náà.

15 Solomoni sì ní ẹgbẹ̀rún ní ọ̀nà àádọ́rin
(70,000) ènìyàn tí ń ru ẹrù àti ọ̀kẹ́ mẹ́rin (80,000)
gbẹ́nàgbẹ́nà lórí òkè,
16 àti àwọn ìjòyè nínú àwọn tí a fi ṣe olórí iṣẹ́
Solomoni jẹ́ ẹgbẹ̀rìndínlógún ó lé ọgọ́rùn-ún (3,300)
ènìyàn, tí ó ń ṣe aláṣẹ àwọn ènìyàn tí ń ṣiṣẹ́ náà.
17 Ọba sì pàṣẹ, wọ́n sì mú òkúta wá, òkúta iyebíye,
àti òkúta gbígbẹ́ láti fi ìpìlẹ̀ ilé náà lé ilẹ̀.
18 Àwọn oníṣọ̀nà Solomoni àti Hiramu àti àwọn
òṣìṣẹ́ láti Gebali sì gbẹ́ wọn, wọ́n sì pèsè igi àti òkúta
láti fi kọ́ ilé náà.

6

Solomoni kọ́ ilé náà

1 Ní ìgbà tí ó pe ọ̀rìnlénírinwó ọdún (480) lẹ́yìn ìgbà
tí àwọn ọmọ Israẹli ti jáde kúrò ní ilẹ̀ Ejibiti, ní ọdún
kẹrin ìjọba Solomoni lórí Israẹli, ní oṣù Sifi, tí ń ṣe
oṣù keji, ó sì bẹ̀rẹ̀ sí kọ́ ilé OLÚWA.
2 Ilé náà tí Solomoni ọba kọ́ fún OLÚWA sì jẹ́ ọgọ́ta
ìgbọ̀nwọ́ ní gígùn, ogún ìgbọ̀nwọ́ ní ìbú àti ọgbọ̀n
ìgbọ̀nwọ́ ní gíga.
3 Ìloro níwájú tẹmpili ilé náà, ogún ìgbọ̀nwọ́ ní
gígùn rẹ̀, ìbú ilé náà, ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá láti iwájú ilé
náà.
4 Ó sì ṣe fèrèsé tí kò fẹ̀ fún ilé náà.
5 Lára ògiri ilé náà ni ó bu yàrá yíká; àti tẹmpili àti
ibi mímọ́ jùlọ ni ó sì ṣe yàrá yíká.
6 Yàrá ìsàlẹ̀ sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún ní ìbú, ti àárín
sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ mẹ́fà ní ìbú, àti ẹ̀kẹta ìgbọ̀nwọ́ méje
sì ni ìbú rẹ̀. Nítorí lóde ilé náà ni ó dín ìgbọ̀nwọ́

5:15 2Ki 2.2,18. **6:1** 2Ki 3.1-13; Ap 7.47.

kọ̀ọ̀kan káàkiri, kí igi àjà kí ó má ba à wọ inú ògiri
ilé náà.
7 Ní kíkọ́ ilé náà, òkúta tí a ti gbẹ́ sílẹ̀ kí a tó mú un
wá ibẹ̀ nìkan ni a lò, a kò sì gbúròó òòlù tàbí ààké
tàbí ohun èlò irin kan nígbà tí a ń kọ́ ọ lọ́wọ́.
8 Ẹnu-ọ̀nà yàrá ìsàlẹ̀ sì wà ní ìhà gúúsù ilé náà;
wọ́n sì fi àtẹ̀gùn tí ó lórí gòkè sínú yàrá àárín, àti láti
yàrá àárín bọ́ sínú ẹ̀kẹta.
9 Bẹ́ẹ̀ ni ó kọ́ ilé náà, ó sì parí rẹ̀, ó sì bo ilé náà
pẹ̀lú àwọn ìtí igi àti pákó kedari.
10 Ó sì kọ́ yàrá ẹ̀gbẹ́ sí gbogbo ilé náà. Gígùn
ọ̀kọ̀ọ̀kan sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún, ó sì so wọ́n mọ́
ilé náà pẹ̀lú ìtì igi kedari.
11 Ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tọ Solomoni wá wí pé,
12 “Ní ti ilé yìí tí ìwọ ń kọ́ lọ́wọ́, bí ìwọ bá tẹ̀lé àṣẹ
mi, tí ìwọ sì ṣe ìdájọ́ mi, tí o sì pa òfin mi mọ́ láti máa
ṣe wọ́n, Èmi yóò mú ìlérí tí mo ti ṣe fún Dafidi baba
rẹ̀ ṣẹ nípa rẹ̀.
13 Èmi yóò sì máa gbé àárín àwọn ọmọ Israẹli, èmi
kì ó sì kọ Israẹli ènìyàn mi.”
14 Bẹ́ẹ̀ ni Solomoni kọ́ ilé náà, ó sì parí rẹ̀.
15 Ó sì fi pákó kedari tẹ́ ògiri ilé náà nínú, láti ilẹ̀
ilé náà dé àjà rẹ̀, ó fi igi bò wọ́n nínú, ó sì fi pákó firi
tẹ́ ilẹ̀ ilé náà.
16 Ó pín ogún ìgbọ̀nwọ́ sí ẹ̀yìn ilé náà, láti ilẹ̀ dé
àjà ilé ni ó fi pákó kedari kọ́, èyí ni ó kọ sínú, fún ibi
tí a yà sí mímọ́ àní Ibi Mímọ́ Jùlọ.
17 Ní iwájú ilé náà, ogójì ìgbọ̀nwọ́ ni gígùn rẹ̀ jẹ́.
18 Inú ilé náà sì jẹ́ kedari, wọ́n ṣe iṣẹ́ ọnà rẹ̀ pẹ̀lú
ìrudí àti ìtànná. Gbogbo rẹ̀ sì jẹ́ kedari; a kò sì rí
òkúta kan níbẹ̀.

19 Ó sì múra ibi mímọ́ jùlọ sílẹ̀ nínú ilé náà láti gbé
àpótí ẹ̀rí OLÚWA ka ibẹ̀.
20 Inú ibi mímọ́ náà sì jẹ́ ogún ìgbọ̀nwọ́ ní gígùn,
ogún ìgbọ̀nwọ́ ní ìbú, àti ogún ìgbọ̀nwọ́ ní gíga. Ó sì
fi kìkì wúrà bo inú rẹ̀ ó sì fi igi kedari bo pẹpẹ rẹ̀.
21 Solomoni sì fi kìkì wúrà bo inú ilé náà, ó sì tan
ẹ̀wọ̀n wúrà dé ojú ibi mímọ́ jùlọ, ó sì fi wúrà bò ó.
22 Gbogbo ilé náà ni ó fi wúrà bò títí ó fi parí
gbogbo ilé náà, àti gbogbo pẹpẹ tí ó wà níhà ibi
mímọ́ jùlọ, ni ó fi wúrà bò.

23 Ní inú ibi mímọ́ jùlọ ni ó fi igi olifi ṣe kérúbù
méjì, ọ̀kọ̀ọ̀kan jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá ní gíga.
24 Apá kérúbù kìn-ín-ní sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún
ní gíga, àti apá kérúbù kejì ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún;
ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá láti ṣóńṣó apá kan dé ṣóńṣó apá
kejì.
25 Ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá sì ni kérúbù kejì pẹ̀lú, nítorí
kérúbù méjèèjì jọ ara wọn ní ìwọ̀n ní títóbi àti
títẹ̀wọ̀n bákan náà.
26 Gíga kérúbù kọ̀ọ̀kan jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá.
27 Ó sì gbé àwọn kérúbù náà sínú ilé ti inú lọ́hùn
ún, pẹ̀lú ìyẹ́ apá wọn ní nínà jáde. Ìyẹ́ apá kérúbù
kan sì kan ògiri kan, nígbà tí ìyẹ́ apá èkejì sì kan ògiri
kejì, ìyẹ́ apá wọn sì kan ara wọn láàrín yàrá náà.
28 Ó sì fi wúrà bo àwọn kérúbù náà.
29 Lára àwọn ògiri tí ó yí ilé náà ká, nínú àti lóde,
ó sì ya àwòrán àwọn kérúbù sí i àti ti igi ọ̀pẹ, àti ti
ìtànná ewéko.
30 Ó sì tún fi wúrà tẹ́ ilẹ̀ ilé náà nínú àti lóde.
31 Nítorí ojú ọ̀nà ibi mímọ́ jùlọ ni ó ṣe ìlẹ̀kùn igi
olifi sí pẹ̀lú àtẹ́rígbà àti òpó ìhà jẹ́ ìdámárùn-ún ògiri.

32 Àti lára ìlẹ̀kùn igi olifi náà ni ó ya àwòrán àwọn
kérúbù, igi ọ̀pẹ àti ti ìtànná ewéko sí, ó sì fi wúrà bò
wọ́n, ó sì tan wúrà sí ara àwọn kérúbù àti sí ara igi
ọ̀pẹ.
33 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì ṣe òpó igi olifi onígun mẹ́rin fún
ìlẹ̀kùn ilé náà.
34 Ó sì tún fi igi firi ṣe ìlẹ̀kùn méjì, ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn
sì ní ewé méjì tí ó yí sí ihò ìtẹ̀bọ̀.
35 Ó sì ya àwòrán kérúbù, àti ti igi ọ̀pẹ àti ti ìtànná
ewéko sí ara wọn, ó sì fi wúrà bò ó, èyí tí ó tẹ́ sórí ibi
tí ó gbẹ́.
36 Ó sì fi ẹsẹẹsẹ òkúta mẹ́ta gbígbẹ, àti ẹsẹ̀ kan ìtí
kedari kọ́ àgbàlá ti inú lọ́hùn ún.
37 Ní ọdún kẹrin ni a fi ìpìlẹ̀ ilé Olúwa lé ilẹ̀, ní oṣù
Sifi.
38 Ní ọdún kọkànlá ní oṣù Bulu, oṣù kẹjọ, a sì parí
ilé náà jálẹ̀ jálẹ̀, pẹ̀lú gbogbo ìpín rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí gbogbo
èyí tí ó yẹ. Ó sì lo ọdún méje ní kíkọ́ ilé náà.

7

Solomoni kọ́ ààfin rẹ̀

1 Solomoni sì lo ọdún mẹ́tàlá láti fi kọ́ ààfin rẹ̀, ó
sì parí gbogbo iṣẹ́ ààfin rẹ̀.
2 Ó kọ́ ilé igbó Lebanoni pẹ̀lú; gígùn rẹ̀ sì jẹ́
ọgọ́rùn-ún ìgbọ̀nwọ́, àti àádọ́ta ìgbọ̀nwọ́ ní ìbú rẹ̀ àti
gíga rẹ̀ ọgbọ̀n ìgbọ̀nwọ́; pẹ̀lú ọwọ́ mẹ́rin igi kedari,
àti ìdábùú igi kedari lórí òpó náà.
3 A sì fi igi kedari tẹ́ ẹ lókè lórí yàrá tí ó jókòó lórí
ọ̀wọ́n márùnlélógójì, mẹ́ẹ̀ẹ́dógún ní ọ̀wọ́.
4 Fèrèsé rẹ̀ ni a gbé sókè ní ọ̀wọ́ mẹ́ta, kọjú sí ara
wọn.

5 Gbogbo ìlẹ̀kùn àti òpó sì dọ́gba ní igun mẹ́rin: wọ́n sì wà ní apá iwájú ní ọ̀wọ́ mẹ́ta, wọ́n kọjú sí ara wọn.

6 Ó sì fi ọ̀wọ́n ṣe gbàngàn ìdájọ́: àádọ́ta ìgbọ̀nwọ́ ni gígùn rẹ̀, ìbú rẹ̀ sì jẹ́ ọgbọ̀n ìgbọ̀nwọ́. Ìloro kan sì wà níwájú rẹ̀ pẹ̀lú ọ̀wọ́n àti ìbòrí ìgúnwà níwájú wọn.

7 Ó sì ṣe gbàngàn ìtẹ́, gbàngàn ìdájọ́, níbi tí yóò ti ṣe ìdájọ́, ó sì fi igi kedari bò ó láti ilẹ̀ dé àjà ilé.
8 Ààfin rẹ̀ níbi tí yóò sì gbé wà ní àgbàlá lẹ́yìn ààfin, irú kan náà ni wọ́n. Solomoni sì kọ́ ààfin tí ó rí bí gbàngàn yìí fún ọmọbìnrin Farao tí ó ní ní aya.

9 Gbogbo wọ̀nyí láti òde dé apá àgbàlá ńlá, àti láti ìpìlẹ̀ dé ìbòrí òkè ilé, wọ́n sì jẹ́ òkúta iyebíye gẹ́gẹ́ bí ìwọ̀n òkúta gbígbẹ, tí a fi ayùn rẹ́ nínú àti lóde.
10 Ìpìlẹ̀ náà jẹ́ òkúta iyebíye, àní òkúta ńlá ńlá, àwọn mìíràn wọn ìgbọ̀nwọ́ mẹ́wàá, àwọn mìíràn ìgbọ̀nwọ́ mẹ́jọ.
11 Lókè ni òkúta iyebíye wà nípa ìwọ̀n òkúta tí a gbẹ́ àti igi kedari.
12 Àgbàlá ńlá náà yíkákiri ògiri pẹ̀lú ọ̀wọ́ mẹ́ta òkúta gbígbẹ́ àti ọ̀wọ́n kan igi ìdábùú ti kedari, bí ti inú lọ́hùn ún àgbàlá ilé Olúwa pẹ̀lú ìloro rẹ̀.

Ọṣọ́ tẹmpili

13 Solomoni ọba ránṣẹ́ sí Tire, ó sì mú Hiramu wá,
14 ẹni tí ìyá rẹ̀ jẹ́ opó láti inú ẹ̀yà Naftali àti tí baba rẹ̀ sì ṣe ará Tire, alágbẹ̀dẹ idẹ. Hiramu sì kún fún ọgbọ́n àti òye, àti ìmọ̀ láti ṣe oríṣìíríṣìí iṣẹ́ idẹ. Ó wá sọ́dọ̀ Solomoni ọba, ó sì ṣe gbogbo iṣẹ́ tí wọ́n gbé fún un.

15 Ó sì dá ọ̀wọ̀n idẹ méjì, ọ̀kọ̀ọ̀kan sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́
méjìdínlógún ní gíga okùn ìgbọ̀nwọ́ méjìlá ni ó sì yí
wọn ká.
16 Ó sì túnṣe ìparí méjì ti idẹ dídá láti fi sókè àwọn
ọ̀wọ̀n náà, ìparí kan sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún ní gíga.
17 Onírúurú iṣẹ́, àti ohun híhun ẹ̀wọ̀n fún àwọn
ìparí tí ń bẹ lórí àwọn ọ̀wọ̀n náà, méje fún ìparí
kọ̀ọ̀kan.
18 Ó sì ṣe àwọn pomegiranate ní ọ̀wọ́ méjì yíkákiri
lára iṣẹ́ ọ̀wọ̀n náà, láti fi bo àwọn ìparí ti ń bẹ lókè, ó
sì ṣe bẹ́ẹ̀ fún ìparí kejì.
19 Àwọn ìparí tí ń bẹ ní òkè àwọn ọ̀wọ̀n náà tí ń
bẹ ní ọ̀dẹ̀dẹ̀ náà dàbí àwòrán lílì, ìgbọ̀nwọ́ mẹ́rin ní
gíga.
20 Lórí àwọn ìparí ọ̀wọ̀n méjì náà lókè, wọ́n sì
súnmọ́ ibi tí ó yọ lára ọ̀wọ̀n tí ó wà níbi iṣẹ́ ọ̀wọ̀n,
wọ́n sì jẹ́ igba pomegiranate ní ọ̀wọ́ yíkákiri.
21 Ó sì gbé àwọn ọ̀wọn náà ró ní ìloro tẹmpili, ó sì
pe orúkọ ọ̀wọ̀n tí ó wà ní gúúsù ní Jakini àti èyí tí ó
wà ní àríwá ní Boasi.
22 Àwọn ìparí lókè sì jẹ́ àwòrán lílì. Bẹ́ẹ̀ ni iṣẹ́ ti
àwọn ọ̀wọ̀n sì parí.
23 Ó sì ṣe agbádá dídá, ó ṣe bíríkítí, ó wọn ìgbọ̀nwọ́
mẹ́wàá láti etí kan dé èkejì àti ìgbọ̀nwọ́ márùn-ún ní
gíga rẹ̀. Ó sì gba okùn ọgbọ̀n ìgbọ̀nwọ́ láti wọ́n yí i
ká.
24 Ní ìsàlẹ̀ etí rẹ̀, kókó wá yí i ká, mẹ́wàá nínú
ìgbọ̀nwọ́ kan. Ó yí agbádá náà káàkiri, a dá kókó
náà ní ọ̀wọ́ méjì, nígbà tí a dá a.
25 Ó sì dúró lórí màlúù méjìlá, mẹ́ta kọjú sí àríwá,

7:15 2Ki 3.15-17. **7:23** 2Ki 4.2-5.

mẹ́ta sì kọjú sí ìwọ̀-oòrùn, mẹ́ta kọjú sí gúúsù, mẹ́ta
sì kọjú sí ìlà-oòrùn. Agbada náà sì jókòó lórí wọn,
gbogbo apá ẹ̀yìn wọn sì ń bẹ nínú.
26 Ó sì nípọn tó ìbú àtẹ́lẹwọ́, etí rẹ̀ sì dàbí etí ago, bí
ìtànná lílì. Ó sì gba ẹgbẹ̀rún méjì (2,000) ìwọ̀n bati.
27 Ó sì túnṣe ẹsẹ̀ idẹ tí a lè gbé mẹ́wàá, ọ̀kọ̀ọ̀kan
wọn sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ mẹ́rin ní gígùn, ìgbọ̀nwọ́ mẹ́rin
ní ìbú àti ìgbọ̀nwọ́ mẹ́ta ní gíga.
28 Báyìí ni a sì ṣe ẹsẹ̀ náà, wọ́n ní àlàfo ọnà ààrín
tí a so mọ́ agbede-méjì ìpàdé etí.
29 Lórí àlàfo ọnà ààrín tí ó wà lágbedeméjì ni
àwòrán kìnnìún, màlúù, àti àwọn kérúbù wà, àti lórí
ìpàdé etí bákan náà. Lókè àti nísàlẹ̀ àwọn kìnnìún,
màlúù sì ni iṣẹ́ ọ̀ṣọ́ wà.
30 Ẹsẹ̀ kọ̀ọ̀kan sì ni kẹ̀kẹ́ idẹ mẹ́rin pẹ̀lú ọ̀pá kẹ̀kẹ́
idẹ, ọ̀kọ̀ọ̀kan ni ó ní ìfẹsẹ̀tẹ̀ lábẹ́, tí a gbé, iṣẹ́ ọ̀ṣọ́ wà
ní ìhà gbogbo rẹ̀.
31 Nínú ẹsẹ̀ náà ẹnu kan wà tí ó kọ bíríkítí tí ó jìn
ní ìgbọ̀nwọ́ kan. Ẹnu yìí ṣe róbótó àti pẹ̀lú iṣẹ́ ẹsẹ̀
rẹ̀ jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ kan àti ààbọ̀. Ní àyíká ẹnu rẹ̀ ni ohun
ọnà gbígbẹ́ wà. Àlàfo ọ̀nà ààrín ẹsẹ̀ náà sì ní igun
mẹ́rin, wọn kò yíká.
32 Kẹ̀kẹ́ mẹ́rin sì wà nísàlẹ̀ àlàfo ọ̀nà ààrín, a sì so
ọ̀pá àyíká kẹ̀kẹ́ náà mọ́ ẹsẹ̀ náà. Gíga àyíká kẹ̀kẹ́ kan
sì jẹ́ ìgbọ̀nwọ́ kan àti ààbọ̀.
33 A sì ṣe àyíká kẹ̀kẹ́ náà bí i iṣẹ́ kẹ̀kẹ́; igi ìdálu, ibi
ihò, ibi ìpàdé, àti ọ̀pá tẹ́ẹ́rẹ́tẹ́ẹ́rẹ́ wọn, gbogbo wọn
sì jẹ́ irin dídà.
34 Ẹsẹ̀ kọ̀ọ̀kan sì ní ìfẹsẹ̀tẹ̀ mẹ́rin, ọ̀kan ní igun
kọ̀ọ̀kan, tí ó yọrí jáde láti ẹsẹ̀.
35 Lókè ẹsẹ̀ náà ni àyíká kan wà tí ó jẹ́ ààbọ̀
ìgbọ̀nwọ́ ní jíjìn. Ẹgbẹ́ etí rẹ̀ àti àlàfo ọ̀nà ààrín rẹ̀

ni a so mọ́ òkè ẹsẹ̀ náà.
36 Ó sì gbẹ́ àwòrán kérúbù, kìnnìún àti igi ọ̀pẹ, sára
ìgbátí rẹ̀ àti sára pákó tí ó gbé ró, ní gbogbo ibi tí
ààyè wà, pẹ̀lú iṣẹ́ ọ̀ṣọ́ yíkákiri.
37 Báyìí ni ó ṣe ṣe àwọn ẹsẹ̀ mẹ́wẹ̀ẹ̀wá. Wọ́n sì gbẹ́
gbogbo wọn bákan náà, ìwọ̀n kan náà àti títóbi kan
náà.
38 Nígbà náà ni ó ṣe agbádá idẹ mẹ́wàá, ọ̀kọ̀ọ̀kan
gbà tó ogójì ìwọ̀n bati, ó sì wọn ìgbọ̀nwọ́ mẹ́rin, lórí
ọ̀kọ̀ọ̀kan ẹsẹ̀ mẹ́wẹ̀ẹ̀wá náà ni agbádá kọ̀ọ̀kan wà.
39 Ó sì fi ẹsẹ̀ márùn-ún sí apá ọ̀tún ìhà gúúsù ilé
náà àti márùn-ún sí apá òsì ìhà àríwá. Ó sì gbé
agbádá ńlá ka apá ọ̀tún, ní apá ìlà-oòrùn sí ìdojúkọ
gúúsù ilé náà.
40 Ó sì túnṣe ìkòkò, àti ọkọ́ àti àwokòtò.
Bẹ́ẹ̀ ni Huramu sì parí gbogbo iṣẹ́ tí ó ṣe fún ilé
Olúwa fún Solomoni ọba.

41 Àwọn ọ̀wọ̀n méjì;
ọpọ́n méjì ìparí tí ó wà lókè àwọn ọ̀wọ̀n iṣẹ́;
àwọn méjì ní láti bo ọpọ́n méjì ìparí tí ń bẹ lókè
àwọn ọ̀wọ̀n;
42 irinwó (400) pomegiranate fún iṣẹ́ àwọn méjì,
ọ̀wọ́ méjì pomegiranate fún iṣẹ́ àwọn kan láti
bo àwọn ọpọ́n méjì ìparí tí ń bẹ lókè àwọn ọ̀wọ̀n;
43 ẹsẹ̀ mẹ́wàá pẹ̀lú agbádá mẹ́wàá wọn;
44 agbada ńlá náà, àti màlúù méjìlá tí ó wà lábẹ́
rẹ̀;
45 ìkòkò, ọkọ́ àti àwokòtò.

Gbogbo ohun èlò wọ̀nyí tí Hiramu ṣe fún
Solomoni ọba nítorí iṣẹ́ Olúwa sì jẹ́ idẹ dídán.

7:38 2Ki 4.6; 5.1.

46 Ọba sì dá wọn ní ilẹ̀ amọ̀ ní pẹ̀tẹ́lẹ̀ Jordani
lágbedeméjì Sukkoti àti Saretani.
47 Solomoni sì jọ̀wọ́ gbogbo nǹkan wọ̀nyí láìwọ́n,
nítorí tí wọ́n pọ̀jù; bẹ́ẹ̀ ni a kò sì mọ ìwọ̀n idẹ.
48 Solomoni sì túnṣe gbogbo ohun ọ̀ṣọ́ tí ń ṣe ti ilé
Olúwa pẹ̀lú:

pẹpẹ wúrà;
tábìlì wúrà lórí èyí tí àkàrà ìfihàn gbé wà.
49 Ọpá fìtílà kìkì wúrà, márùn-ún ní apá ọ̀tún
àti márùn-ún ní apá òsì, níwájú ibi mímọ́ jùlọ;
ìtànná ewéko;
fìtílà àti ẹ̀mú wúrà;
50 ọpọ́n kìkì wúrà, alumagaji fìtílà, àti àwokòtò,
àti ṣíbí àti àwo tùràrí ti wúrà dáradára;
àti àgbékọ́ wúrà fún ìlẹ̀kùn inú ilé Ibi Mímọ́ Jùlọ
àti fún ìlẹ̀kùn ilé náà, àní ti tẹmpili.

51 Nígbà tí gbogbo iṣẹ́ tí Solomoni ọba ṣe fún ilé
Olúwa parí, ó mú gbogbo nǹkan tí Dafidi baba rẹ̀
ti yà sí mímọ́ wá; fàdákà, wúrà àti ohun èlò, ó sì fi
wọ́n sínú ìṣúra ilé Olúwa.

8

A gbé àpótí ẹ̀rí wá sí inú tẹmpili

1 Nígbà náà ni Solomoni pe àwọn àgbàgbà Israẹli
àti gbogbo àwọn olórí àwọn ẹ̀yà àti àwọn olórí ìdílé
àwọn ọmọ Israẹli jọ papọ̀, níwájú Solomoni ọba ní
Jerusalẹmu, láti gbé àpótí ẹ̀rí Olúwa wá láti ìlú
Dafidi, tí ń ṣe Sioni.

8:1 If 11.19.

2 Gbogbo àwọn ọkùnrin Israẹli sì pe ara wọn jọ
sódọ̀ Solomoni ọba ní àkókò àjọ ọdún ní oṣù Etan-
imu tí í ṣe oṣù keje.

3 Nígbà tí gbogbo àwọn àgbàgbà Israẹli dé, àwọn
àlùfáà sì gbé àpótí ẹ̀rí,
4 wọ́n sì gbé àpótí ẹ̀rí OLÚWA àti àgọ́ àjọ ènìyàn
àti gbogbo ohun èlò mímọ́ tí ó wà nínú àgọ́. Àwọn
àlùfáà àti àwọn ọmọ Lefi sì gbé wọn gòkè wá,
5 àti Solomoni ọba, àti gbogbo ìjọ ènìyàn tí ó péjọ
sí ọ̀dọ̀ rẹ̀ wà pẹ̀lú rẹ̀ níwájú àpótí ẹ̀rí, wọ́n ń fi
ọ̀pọ̀lọpọ̀ àgùntàn àti màlúù tí a kò le mọ iye, àti tí
a kò le kà rú ẹbọ.

6 Nígbà náà ni àwọn àlùfáà gbé àpótí ẹ̀rí ti
májẹ̀mú OLÚWA wá sí ipò rẹ̀, sí ibi inú lọ́hùn ún
ilé Olúwa, Ibi Mímọ́ Jùlọ, wọ́n gbé e sí abẹ́ ìyẹ́ àwọn
kérúbù.
7 Àwọn kérúbù na ìyẹ́ wọn méjèèjì sí ibi àpótí ẹ̀rí,
wọ́n sì bo àpótí ẹ̀rí náà, àti àwọn ọ̀pá rẹ̀ tí a fi ń gbé
e.
8 Àwọn ọ̀pá yìí ga tó bẹ́ẹ̀ tí a fi le rí orí wọn láti Ibi
Mímọ́ níwájú ibi tí a yà sí mímọ́, ṣùgbọ́n a kò sì rí
wọn lóde Ibi Mímọ́, wọ́n sì wà níbẹ̀ títí di òní yìí.
9 Kò sí ohun kankan nínú àpótí ẹ̀rí bí kò ṣe wàláà
òkúta méjì tí Mose ti fi sí ibẹ̀ ní Horebu, níbi tí
OLÚWA ti bá àwọn ọmọ Israẹli dá májẹ̀mú, lẹ́yìn ìgbà
tí wọ́n jáde kúrò ní ilẹ̀ Ejibiti.

10 Nígbà tí àwọn àlùfáà jáde láti Ibi Mímọ́,
àwọsánmọ̀ sì kún ilé OLÚWA.
11 Àwọn àlùfáà kò sì le ṣiṣẹ́ wọn nítorí àwọsánmọ̀
náà, nítorí ògo OLÚWA kún ilé náà.

8:10 2Ki 5.13,14; If 15.8.

12 Nígbà náà ni Solomoni sì wí pé, “OLÚWA ti wí
pé, òun yóò máa gbé inú òkùnkùn biribiri.
13 Nítòótọ́, èmi ti kọ́ ilé kan fún ọ, ibi tí ìwọ yóò
máa gbé títí láéláé.”
14 Nígbà tí gbogbo ìjọ ènìyàn Israẹli sì dúró síbẹ̀,
ọba sì yí ojú rẹ̀, ó sì bùkún fún wọn.
15 Nígbà náà ni ó wí pé,

“Ìbùkún ni fún OLÚWA, Ọlọ́run Israẹli, ẹni tí ó ti
fi ọwọ́ ara rẹ̀ mú ìlérí tí ó fi ẹnu rẹ̀ sọ fún Dafidi
baba mi ṣẹ. Nítorí tí ó wí pé,
16 ‘Láti ọjọ́ tí èmi ti mú àwọn ènìyàn mi Israẹli
jáde kúrò ní Ejibiti, èmi kò tí ì yan ìlú kan nínú
gbogbo ẹ̀yà Israẹli láti kọ́ ilé kan fún orúkọ mi láti
wà níbẹ̀, ṣùgbọ́n èmi ti yan Dafidi láti ṣàkóso àwọn
Israẹli ènìyàn mi.’
17 “Dafidi baba mi sì ní i lọ́kàn láti kọ́ ilé kan
fún orúkọ OLÚWA Ọlọ́run Israẹli.
18 Ṣùgbọ́n OLÚWA sì wí fún Dafidi baba mi pé,
‘Nítorí tí ó wà ní ọkàn rẹ láti kọ́ ilé kan fún orúkọ
mi, ó dára láti ní èyí ní ọkàn rẹ.
19 Ṣùgbọ́n, ìwọ kọ́ ni yóò kọ́ ilé náà, ṣùgbọ́n ọmọ
rẹ, tí ó tinú ara rẹ àti ẹ̀jẹ̀ rẹ jáde; òun ni yóò kọ́ ilé
náà fún orúkọ mi.’
20 “OLÚWA sì ti pa ìlérí rẹ̀ tí ó ṣe mọ́, èmi sì ti
rọ́pò Dafidi baba mi, mo sì jókòó lórí ìtẹ́ Israẹli
báyìí, gẹ́gẹ́ bí OLÚWA ti ṣèlérí, èmi sì kọ́ ilé kan fún
orúkọ OLÚWA, Ọlọ́run Israẹli.
21 Èmi sì ti pèsè ibìkan níbẹ̀ fún àpótí ẹ̀rí, èyí tí í
ṣe májẹ̀mú OLÚWA tí ó ti bá àwọn baba wa dá, nígbà
tí ó mú wọn jáde láti ilẹ̀ Ejibiti wá.”

Àdúrà Solomoni fún ìyàsímímọ́

8:12 2Ki 6.1-39.

22 Solomoni sì dúró níwájú pẹpẹ OLÚWA, níwájú
gbogbo ìjọ ènìyàn Israẹli, ó sì na ọwọ́ rẹ̀ méjèèjì sókè
ọ̀run.
23 Ó sì wí pé,

"OLÚWA Ọlọ́run Israẹli, kò sí Ọlọ́run tí ó dàbí rẹ
lókè ọ̀run tàbí ní ìsàlẹ̀ ilẹ̀ ìwọ tí ó pa májẹ̀mú àti
àánú mọ́ pẹ̀lú àwọn ìránṣẹ́ rẹ tí ń fi gbogbo ọkàn
wọn rìn níwájú rẹ.
24 O sì ti pa ìlérí rẹ mọ́ fún ìránṣẹ́ rẹ Dafidi baba
mi; pẹ̀lú ẹnu rẹ ni ìwọ ṣe ìlérí, o sì mú u ṣẹ pẹ̀lú ọwọ́
rẹ, bí ó ti rí lónìí.
25 "Ǹjẹ́ báyìí OLÚWA Ọlọ́run Israẹli, bá ìránṣẹ́ rẹ̀
Dafidi baba mi pa ohun tí ìwọ ti ṣe ìlérí fún un mọ́
wí pé, ìwọ kì yóò kùnà láti ní ènìyàn kan láti jókòó
níwájú mi lórí ìtẹ́ Israẹli, kìkì bí àwọn ọmọ rẹ bá
lè kíyèsi ohun tí wọ́n ń ṣe láti máa rìn níwájú mi
bí ìwọ ti rìn.
26 Ǹjẹ́ báyìí, Ọlọ́run Israẹli, jẹ́ kí ọ̀rọ̀ rẹ tí o ti ṣe
ìlérí fún ìránṣẹ́ rẹ̀ Dafidi baba mi wá sí ìmúṣẹ.
27 "Ṣùgbọ́n nítòótọ́, Ọlọ́run yóò máa gbé ayé bí?
Ọrun àti ọ̀run àwọn ọ̀run kò le gbà ọ́. Kí a má sọ
pé ilé yìí tí mo kọ́ fún ọ!
28 Síbẹ̀ ṣe ìfetísílẹ̀ àdúrà ìránṣẹ́ rẹ àti ẹ̀bẹ̀ rẹ fún
àánú, OLÚWA Ọlọ́run mi. Gbọ́ ẹkún àti àdúrà tí
ìránṣẹ́ rẹ̀ ń gbà níwájú rẹ lónìí.
29 Jẹ́ kí ojú rẹ ṣí sí ilé yìí ní òru àti ní ọ̀sán, ibí yìí
tí ìwọ ti wí pé, orúkọ mi yóò wà níbẹ̀, nítorí ìwọ yóò
gbọ́ àdúrà tí ìránṣẹ́ rẹ gbà sí ibí yìí.
30 Gbọ́ ẹ̀bẹ̀ ìránṣẹ́ rẹ àti ti Israẹli, ènìyàn rẹ nígbà
tí wọ́n bá gbàdúrà sí ibí yìí. Gbọ́ láti ọ̀run wá láti
ibùgbé rẹ, àti nígbà tí o bá gbọ́, dáríjì.
31 "Nígbà tí ẹnìkan bá ṣẹ̀ sí ẹnìkejì rẹ̀, tí a sì fi wá

lé e láti mú un búra, bí ìbúra náà bá sì dé iwájú
pẹpẹ rẹ ní ilé yìí,
32 nígbà náà ni kí o gbọ́ láti ọ̀run, kí o sì ṣe. Kí
o sì ṣèdájọ́ láàrín àwọn ìránṣẹ́ rẹ, dá ènìyàn búburú
lẹ́bi, kí o sì mú wá sí orí òun tìkára rẹ̀ ohun tí ó ti ṣe,
dá olóòtítọ́ láre, kí a sì fi ẹsẹ̀ àìlẹ́bi rẹ̀ múlẹ̀.
33 "Nígbà tí àwọn ọ̀tá bá ṣẹ́gun Israẹli, ènìyàn rẹ,
nítorí tí wọ́n ti ṣẹ̀ sí ọ, tí wọ́n bá yípadà sí ọ, tí wọ́n
sì jẹ́wọ́ orúkọ rẹ, tí wọ́n sì gbàdúrà, tí wọ́n sì bẹ̀bẹ̀
lọ́dọ̀ rẹ nínú ilé yìí
34 nígbà náà ni kí o gbọ́ láti ọ̀run wá, kí o sì dárí
ẹ̀ṣẹ̀ Israẹli, ènìyàn rẹ̀ jì í, kí o sì mú wọn padà wá sí
ilẹ̀ tí ìwọ ti fún àwọn baba wọn.
35 "Nígbà tí ọ̀run bá sé mọ́, tí kò sí òjò, nítorí tí
àwọn ènìyàn rẹ ti ṣẹ̀ sí ọ, bí wọ́n bá gbàdúrà sí ìhà
ibí yìí, tí wọ́n sì jẹ́wọ́ orúkọ rẹ, tí wọ́n sì yípadà
kúrò nínú ẹ̀ṣẹ̀ wọn nítorí tí ìwọ ti pọ́n wọn lójú,
36 nígbà náà ni kí o gbọ́ láti ọ̀run wá, kí o sì dárí
ẹ̀ṣẹ̀ àwọn ìránṣẹ́ rẹ jì wọ́n, à ní Israẹli, ènìyàn rẹ. Kọ́
wọn ní ọ̀nà tí ó tọ́ láti máa rìn, kí o sì rọ òjò sí ilẹ̀ tí
ìwọ ti fi fún ènìyàn rẹ fún ìní.
37 "Nígbà tí ìyàn tàbí àjàkálẹ̀-ààrùn bá wá sí ilẹ̀
náà, tàbí ìrẹ̀dànù tàbí ìmúwòdù, eṣú tàbí kòkòrò
tí ń jẹ ni run, tàbí nígbà tí àwọn ọ̀tá bá dó tì wọ́n
nínú àwọn ìlú wọn, irú ìpọ́njú tàbí ààrùnkárùn tó
lè wá,
38 nígbà tí àdúrà tàbí ẹ̀bẹ̀ bá ti ọ̀dọ̀ ẹnìkan láti
ọ̀dọ̀ gbogbo Israẹli wá, tí olúkúlùkù sì mọ ìbànújẹ́
ọkàn rẹ̀, bí ó bá sì tẹ́ ọwọ́ rẹ̀ méjèèjì sí ìhà ilé yìí,
39 nígbà náà ni kí o gbọ́ láti ọ̀run wá, ní ibùgbé
rẹ. Dáríjì, kí o sì ṣe sí olúkúlùkù ènìyàn gẹ́gẹ́ bí
gbogbo ohun tí ó ti ṣe, níwọ̀n ìgbà tí ìwọ mọ ọkàn rẹ̀,
nítorí ìwọ nìkan ṣoṣo ni ó mọ ọkàn gbogbo ènìyàn.

40 Nítorí wọn yóò bẹ̀rù rẹ ní gbogbo ọjọ́ tí wọn
yóò wà ní ilẹ̀ tí ìwọ fi fún àwọn baba wa.
41 “Ní ti àwọn àlejò tí kì í ṣe Israẹli ènìyàn rẹ,
ṣùgbọ́n tí ó ti ilẹ̀ òkèèrè jáde wá nítorí orúkọ rẹ,
42 nítorí tí àwọn ènìyàn yóò gbọ́ orúkọ ńlá rẹ, àti
ọwọ́ agbára rẹ, àti nínà apá rẹ, nígbà tí ó bá sì wá, tí
ó sì gbàdúrà sí ìhà ilé yìí,
43 nígbà náà ni kí o gbọ́ láti ọ̀run wá, ní ibùgbé
rẹ, kí o sì ṣe gbogbo èyí tí àlejò náà yóò béèrè lọ́wọ́
rẹ, kí gbogbo ènìyàn ní ayé lè mọ orúkọ rẹ, kí wọn
kí ó sì máa bẹ̀rù rẹ, gẹ́gẹ́ bí Israẹli, ènìyàn rẹ ti ṣe, kí
wọn kí ó sì le mọ̀ pé orúkọ rẹ ni a fi pe ilé yìí tí mo
kọ́.
44 “Nígbà tí àwọn ènìyàn rẹ bá jáde lọ sí ogun sí
àwọn ọ̀tá wọn, níbikíbi tí ìwọ bá rán wọn, nígbà tí
wọ́n bá gbàdúrà sí Olúwa sí ìhà ìlú tí ìwọ ti yàn
àti síhà ilé tí mo ti kọ́ fún orúkọ rẹ,
45 nígbà náà ni kí o gbọ́ àdúrà àti ẹ̀bẹ̀ wọn láti
ọ̀run, kí o sì mú ọ̀rọ̀ wọn dúró.
46 “Nígbà tí wọ́n bá ṣẹ̀ sí ọ, nítorí kò sí ẹnìkan tí
kì í ṣẹ̀, tí ìwọ sì bínú sí wọn, tí ìwọ sì fi wọ́n lé ọ̀tá
lọ́wọ́, tí ó kó wọn ní ìgbèkùn lọ sí ilẹ̀ wọn, jíjìnnà
tàbí nítòsí;
47 bí wọ́n bá ní ìyípadà ọkàn ní ilẹ̀ níbi tí a kó
wọn ní ìgbèkùn lọ, tí wọ́n bá sì ronúpìwàdà, tí wọ́n sì
bẹ̀bẹ̀ sí ọ ní ilẹ̀ àwọn tí ó kó wọn ní ìgbèkùn lọ, wí pé,
‘Àwa ti ṣẹ̀, àwa ti ṣe ohun tí kò tọ́, àwa ti ṣe búburú’;
48 bí wọ́n bá sì fi gbogbo àyà àti gbogbo ọkàn
wọn yípadà sí ọ, ní ilẹ̀ àwọn ọ̀tá wọn, tí ó kó wọn ní
ìgbèkùn lọ, tí wọ́n sì gbàdúrà sí ọ sí ìhà ilẹ̀ wọn tí ìwọ
ti fi fún àwọn baba wọn, ìlú tí ìwọ ti yàn, àti ilé tí èmi
kọ́ fún orúkọ rẹ;
49 nígbà náà ni kí ìwọ kí ó gbọ́ àdúrà wọn àti ẹ̀bẹ̀

wọn ní ọ̀run, ní ibùgbé rẹ, kí o sì mú ọ̀ràn wọn dúró.
50 Kí o sì dáríjì àwọn ènìyàn rẹ, tí wọ́n ti dẹ́ṣẹ̀ sí
ọ; dárí gbogbo ìrékọjá wọn tí wọ́n ṣe sí ọ jì, kí o sì
bá àwọn tí ó kó wọn ní ìgbèkùn lọ wí, kí wọn kí ó lè
ṣàánú fún wọn;
51 nítorí ènìyàn rẹ àti ìní rẹ ni wọ́n, àwọn ẹni tí
ìwọ ti mú ti Ejibiti jáde wá, láti inú irin ìléru.
52 "Jẹ́ kí ojú rẹ ṣí sí ẹ̀bẹ̀ ìránṣẹ́ rẹ, àti sí ẹ̀bẹ̀ àwọn
ènìyàn rẹ Israẹli, kí o sì tẹ́tí sílẹ̀ sí wọn nígbà tí
wọ́n bá kégbe sí ọ.
53 Nítorí tí ìwọ ti yà wọ́n kúrò nínú gbogbo
orílẹ̀-èdè ayé, láti máa jẹ́ ìní rẹ, bí ìwọ ti sọ láti ọwọ́
Mose ìránṣẹ́ rẹ, nígbà tí ìwọ OLÚWA Olódùmarè, mú
àwọn baba wa ti Ejibiti jáde wá."

54 Nígbà tí Solomoni ti parí gbogbo àdúrà àti ẹ̀bẹ̀
yìí sí OLÚWA tán, ó dìde kúrò lórí eékún rẹ̀ níwájú
pẹpẹ OLÚWA níbi tí ó ti kúnlẹ̀ tí ó sì na ọwọ́ rẹ̀ sí òkè
ọ̀run
55 Ó sì dìde dúró ó sì fi ohùn rara súre fún gbogbo
ìjọ ènìyàn Israẹli wí pé,
56 "Ìbùkún ni fún OLÚWA tí ó ti fi ìsinmi fún
Israẹli, ènìyàn rẹ̀ bí ó ti ṣèlérí. Kò sí ọ̀rọ̀ rẹ̀ kan
tí ó kùnà nínú gbogbo ìlérí rere tí ó ti ṣe láti ọwọ́
Mose ìránṣẹ́ rẹ̀ wá.
57 Kí OLÚWA Ọlọ́run wa kí ó wà pẹ̀lú wa bí ó ti
wà pẹ̀lú àwọn baba wa; kí ó má sì ṣe fi wá sílẹ̀ tàbí
kọ̀ wá sílẹ̀.
58 Kí ó fa ọkàn wa sí ọ̀dọ̀ ara rẹ̀, láti máa rìn nínú
gbogbo ọ̀nà rẹ̀, àti láti pa òfin rẹ̀ mọ́, àti àṣẹ rẹ̀, àti
ìlànà rẹ̀, tí ó ti pàṣẹ fún àwọn baba wa.
59 Àti kí ó sì jẹ́ kí àwọn ọ̀rọ̀ mi wọ̀nyí, tí mo ti
gbà ní àdúrà níwájú OLÚWA, kí ó wà nítòsí OLÚWA

Ọlọ́run wa ní ọ̀sán àti ní òru, kí ó lè mú ọ̀rọ̀ ìránṣẹ́
rẹ̀ dúró àti ọ̀rọ̀ Israẹli ènìyàn rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí àìní wa
ojoojúmọ́,
60 kí gbogbo ènìyàn ayé lè mọ̀ pé OLÚWA òun ni
Ọlọ́run, kò sì sí ẹlòmíràn.
61 Ṣùgbọ́n ẹ jẹ́ kí ọkàn yín pé pẹ̀lú OLÚWA
Ọlọ́run wa, láti máa rìn nínú àṣẹ rẹ̀ àti láti pa òfin
rẹ̀ mọ́, bí i ti òní yìí."

Ìyàsímímọ́ ilé náà

62 Nígbà náà ni ọba àti gbogbo Israẹli rú ẹbọ
níwájú OLÚWA.
63 Solomoni rú ẹbọ àlàáfíà sí OLÚWA: ẹgbẹ̀rún
méjìlélógún (22,000) màlúù, àti ọ̀kẹ́ mẹ́fà (120,000)
àgùntàn. Bẹ́ẹ̀ ni ọba àti gbogbo àwọn ọmọ Israẹli ya
ilé OLÚWA sí mímọ́.
64 Ní ọjọ́ kan náà ni ọba ya àgbàlá àárín tí ń bẹ
níwájú ilé OLÚWA sí mímọ́, níbẹ̀ ni ó sì rú ẹbọ sísun
àti ọrẹ oúnjẹ, àti ẹbọ àlàáfíà, nítorí pẹpẹ idẹ tí ń
bẹ níwájú OLÚWA kéré jù láti gba ẹbọ sísun, àti ọrẹ
oúnjẹ, àti ọrẹ ẹbọ àlàáfíà.
65 Bẹ́ẹ̀ ni Solomoni ṣe àpéjọ nígbà náà, àti gbogbo
Israẹli pẹ̀lú rẹ̀, àjọ ńlá ńlá ni, láti ìwọ Hamati títí dé
odò Ejibiti. Wọ́n sì ṣàjọyọ̀ níwájú OLÚWA Ọlọ́run wa
ní ọjọ́ méje àti ọjọ́ méje sí i, ọjọ́ mẹ́rìnlá papọ̀.
66 Ní ọjọ́ kẹjọ ó rán àwọn ènìyàn lọ. Wọ́n súre fún
ọba, wọ́n sì lọ sí ilé wọn pẹ̀lú ayọ̀ àti inú dídùn fún
gbogbo ohun rere tí OLÚWA ti ṣe fún Dafidi ìránṣẹ́
rẹ̀, àti fún Israẹli ènìyàn rẹ̀.

9

OLÚWA farahan Solomoni

8:62 2Ki 7.4-10.

1 Nígbà tí Solomoni sì parí kíkọ́ ilé OLÚWA àti ààfin
ọba, tí ó sì ti ṣe gbogbo nǹkan tí ó ń fẹ́ láti ṣe,
2 OLÚWA sì farahàn Solomoni ní ìgbà kejì, bí ó ti
farahàn án ní Gibeoni.
3 OLÚWA sì wí fún un pé,

"Èmi ti gbọ́ àdúrà rẹ àti ẹ̀bẹ̀ rẹ tí ìwọ ti bẹ̀ níwájú
mi, mo ti ya ilé yìí sí mímọ́, tí ìwọ ti kọ́, nípa fífi
orúkọ mi síbẹ̀ títí láé. Ojú mi àti ọkàn mi yóò wà
níbẹ̀ nígbà gbogbo.
4 "Bí ìwọ bá rìn níwájú mi ní ọkàn òtítọ́ àti ìdúró
ṣinṣin, bí i Dafidi baba rẹ ti rìn, kí o sì ṣe gbogbo
èyí tí mo ti paláṣẹ fún ọ àti kí o sì pa àṣẹ mi àti òfin
mi mọ́,
5 Èmi yóò fi ìdí ìtẹ́ ìjọba rẹ múlẹ̀ lórí Israẹli títí
láé, bí mo ti ṣe ìlérí fún Dafidi baba rẹ nígbà tí mo
wí pé, 'Ìwọ kì yóò kùnà láti ní ọkùnrin kan lórí ìtẹ́
Israẹli.'
6 "Ṣùgbọ́n tí ìwọ tàbí àwọn ọmọ rẹ bá yípadà
kúrò lọ́dọ̀ mi, tí ẹ kò sì pa òfin mi mọ́ àti àṣẹ mi
tí mo ti fi fún ọ, tí ẹ sì lọ láti sin ọlọ́run mìíràn, tí
ẹ sì ń sìn wọ́n,
7 nígbà náà ni èmi yóò ké Israẹli kúrò ní ilẹ̀ tí
èmi fi fún wọn, èmi yóò sì kọ ilé yìí tí èmi ti yà sí
mímọ́ fún orúkọ mi. Nígbà náà ni Israẹli yóò sì di
òwe àti ìmúṣẹ̀sín láàrín gbogbo orílẹ̀-èdè.
8 Àti ilé yìí tí ó ga, ẹnu yóò sì ya olúkúlùkù ẹni tí
ó kọjá lẹ́bàá rẹ̀, yóò sì pòṣé, wọn ó sì wí pé, 'Èéṣe tí
OLÚWA fi ṣe irú nǹkan yìí sí ilẹ̀ yìí àti ilé yìí?'
9 Àwọn ènìyàn yóò sì dáhùn wí pé, 'Nítorí tí wọ́n
ti kọ̀ OLÚWA Ọlọ́run wọn sílẹ̀, tí ó mú àwọn baba
wọn jáde láti Ejibiti wá, wọ́n sì ti gbá ọlọ́run mìíràn

9:1 2Ki 7.11-22.

mú, wọ́n ń bọ wọ́n, wọ́n sì ń sìn wọ́n, ìdí nìyìí tí OLÚWA ṣe mú gbogbo ìjàǹbá yìí wá sórí wọn.’ ”

Ojúṣe Solomoni mìíràn

10 Lẹ́yìn ogún ọdún, nígbà tí Solomoni kọ́ ilé
méjèèjì yìí tan: ilé OLÚWA àti ààfin ọba.
11 Solomoni ọba sì fi ogún ìlú ní Galili fún Hiramu
ọba Tire, nítorí tí Hiramu ti bá a wá igi kedari àti igi
firi àti wúrà gẹ́gẹ́ bí gbogbo ìfẹ́ rẹ̀.
12 Ṣùgbọ́n nígbà tí Hiramu sì jáde láti Tire lọ wo
ìlú tí Solomoni fi fún un, inú rẹ̀ kò sì dùn sí wọn.
13 Ó sì wí pé, “Irú ìlú wo nìwọ̀nyí tí ìwọ fi fún mi,
arákùnrin mi?” Ó sì pè wọ́n ní ilẹ̀ Kabulu títí fi di
òní yìí.
14 Hiramu sì ti fi ọgọ́fà tálẹ́ǹtì wúrà ránṣẹ́ sí ọba.
15 Ìdí àwọn asìnrú ti Solomoni ọba kójọ ni èyí;
láti kọ́ ilé OLÚWA àti ààfin òun tìkára rẹ̀; Millo, odi
Jerusalẹmu, Hasori, Megido àti Geseri.
16 Farao ọba Ejibiti sì ti kọlu Geseri, ó sì ti fi iná
sun ún, ó sì pa àwọn ará Kenaani tí ń gbé ìlú náà, ó
sì fi ta ọmọbìnrin rẹ̀, aya Solomoni lọ́rẹ.
17 Solomoni sì tún Geseri kọ́, àti Beti-Horoni
ìsàlẹ̀,
18 àti Baalati àti Tadmori ní aginjù, láàrín rẹ̀,
19 àti gbogbo ìlú ìṣúra tí Solomoni ní, àti ìlú kẹ̀kẹ́
rẹ̀, àti ìlú fún àwọn ẹlẹ́ṣin rẹ̀, àti èyí tí ó ń fẹ́ láti kọ́ ní
Jerusalẹmu, ní Lebanoni àti ní gbogbo ilẹ̀ ìjọba rẹ̀ tí
ó ń ṣe àkóso.
20 Gbogbo ènìyàn tí ó kù nínú àwọn ará Amori ará
Hiti, Peresi, Hifi àti Jebusi, àwọn ènìyàn wọ̀nyí kì í
ṣe ará Israẹli,

21 ìyẹn ni pé àwọn ọmọ wọn tí ó kù ní ilẹ̀ náà,
tí àwọn ọmọ Israẹli kò le parun pátápátá, àwọn ni
Solomoni bu iṣẹ́ ẹrú fún títí di òní yìí.
22 Ṣùgbọ́n, Solomoni kò fi ẹnìkankan ṣe ẹrú nínú
àwọn ọmọ Israẹli; àwọn ni ológun rẹ̀ àti àwọn ìránṣẹ́
rẹ̀, àti àwọn ìjòyè rẹ̀, àti àwọn balógun rẹ̀, àti àwọn
olórí kẹ̀kẹ́ rẹ̀ àti ti àwọn ẹlẹ́ṣin rẹ̀.
23 Àwọn sì tún ni àwọn olórí olùtọ́jú tí wọ́n wà lórí
iṣẹ́ Solomoni, àádọ́ta dín lẹ́gbẹ̀ta (550), ní ń ṣe àkóso
lórí àwọn ènìyàn tí ń ṣe iṣẹ́ náà.
24 Lẹ́yìn ìgbà tí ọmọbìnrin Farao ti gòkè láti ìlú
Dafidi wá sí ààfin tí Solomoni kọ́ fún un, nígbà náà
ni ó kọ́ Millo.
25 Nígbà mẹ́ta lọ́dún ni Solomoni ń rú ẹbọ sísun
àti ẹbọ àlàáfíà lórí pẹpẹ tí ó tẹ́ fún Olúwa, ó sì sun
tùràrí níwájú Olúwa pẹ̀lú wọn, bẹ́ẹ̀ ni ó parí ilé náà.
26 Solomoni ọba sì túnṣe òwò ọkọ̀ ní Esioni-
Geberi, tí ó wà ní ẹ̀bá Elati ní Edomu, létí Òkun
Pupa.
27 Hiramu sì rán àwọn ènìyàn rẹ̀, àwọn atukọ̀ tí ó
mọ Òkun, pẹ̀lú àwọn ìránṣẹ́ Solomoni.
28 Wọ́n sì dé Ofiri, wọ́n sì mú irinwó ó lé ogún
(420) tálẹ́ǹtì wúrà, tí wọ́n ti gbà wá fún Solomoni
ọba.

10

Ayaba Ṣeba bẹ Solomoni wò

1 Nígbà tí ayaba Ṣeba gbọ́ òkìkí Solomoni àti ì bà
ṣe pọ̀ rẹ̀ ní ti orúkọ Olúwa, ó sì wá láti dán an wò
pẹ̀lú ìbéèrè líle.

10:1 2Ki 9.1-28.

2 Ó sì wá sí Jerusalẹmu pẹ̀lú ẹgbẹ́ èrò ńlá ńlá, pẹ̀lú
ìbákasẹ tí ó ru tùràrí, àti ọ̀pọ̀lọpọ̀ wúrà, àti òkúta
iyebíye, ó sì wá sí ọ̀dọ̀ Solomoni, ó sì bá a sọ gbogbo
èyí tí ń bẹ ní ọkàn rẹ̀.
3 Solomoni sì dáhùn gbogbo ìbéèrè rẹ̀; kò sì sí èyí
tí ó ṣòro fún ọba láti ṣàlàyé fún un.
4 Nígbà tí ayaba Ṣeba sì rí gbogbo ọgbọ́n Solomoni
àti ààfin tí ó ti kọ́.
5 Oúnjẹ tí ó wà lórí i tábìlì rẹ̀, ìjókòó àwọn ọmọ
ọ̀dọ̀ rẹ̀, àti ìdúró àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀ àti ìwọṣọ wọn, àwọn
agbọ́tí rẹ̀, àti ẹbọ sísun tí ó sun ní ilé Olúwa, kò sì sí
ẹ̀mí kan nínú rẹ̀ mọ́!
6 Ó sì wí fún ọba pé, "Òtítọ́ ni ìròyìn tí mo gbọ́ ní
orílẹ̀-èdè mi ní ti iṣẹ́ rẹ àti ọgbọ́n rẹ.
7 Ṣùgbọ́n èmi kò sì gba nǹkan wọ̀nyí gbọ́ títí ìgbà
tí mo wá, tí mo sì fi ojú ara mi rí i. Sì kíyèsi i, a kò sọ
ìdajì wọn fún mi; ìwọ sì ti fi ọgbọ́n àti ìrora kọjá òkìkí
tí mo gbọ́.
8 Báwo ni inú àwọn ènìyàn rẹ yóò ṣe dùn tó! Báwo
ni inú dídùn àwọn ìránṣẹ́ rẹ, tí wọ́n ń dúró níwájú
rẹ nígbà gbogbo, tí wọ́n sì ń gbọ́ ọgbọ́n rẹ!
9 Ìbùkún ni fún Olúwa Ọlọ́run rẹ, tí ó ní inú dídùn
sí ọ, tí ó sì gbé ọ ka orí ìtẹ́ Israẹli. Nítorí tí Olúwa
fẹ́ràn Israẹli títí láé, ni ó ṣe fi ọ́ jẹ ọba, láti ṣe ìdájọ́ àti
òdodo."
10 Ó sì fún ọba ní ọgọ́fà tálẹ́ǹtì wúrà, tùràrí
olóòórùn dídùn lọ́pọ̀lọ́pọ̀, àti òkúta iyebíye. Kò sí irú
ọ̀pọ̀lọpọ̀ tùràrí tí a mú wá tí ó dàbí irú èyí tí ayaba
Ṣeba fi fún Solomoni ọba.
11 (Pẹ̀lúpẹ̀lú àwọn ọ̀wọ́-ọkọ̀ Hiramu tí ó mú wúrà
láti Ofiri wá, wọ́n mú igi algumu lọ́pọ̀lọ́pọ̀ àti òkúta
oníyebíye láti Ofiri wá.

12 Ọba sì fi igi algumu náà ṣe òpó fún ilé OLÚWA
àti fún ààfin ọba, àti láti ṣe dùùrù pẹ̀lú àti ohun èlò
orin olókùn fún àwọn akọrin. Irú igi algumu bẹ́ẹ̀ kò
dé mọ́, bẹ́ẹ̀ ni a kò rí wọn títí di òní yìí.)
13 Solomoni ọba sì fún ayaba Ṣeba ní gbogbo ìfẹ́
rẹ̀ àti ohun tí ó béèrè, yàtọ̀ sí èyí tí a fi fún un láti
ọwọ́ Solomoni ọba wa. Nígbà náà ni ó yípadà, ó sì lọ
sí ìlú rẹ̀, pẹ̀lú àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀.

Ọrọ̀ Solomoni

14 Ìwọ̀n wúrà tí Solomoni ń gbà ní ọdún kan sì jẹ́
ọ̀tàlélẹ́gbẹ̀ta ó lé mẹ́fà (666) tálẹ̀ǹtì wúrà,
15 láìka èyí tí ó ń gbà lọ́wọ́ àwọn ajẹ́lẹ̀ àti àwọn
oníṣòwò, àti ti gbogbo àwọn ọba Arabia, àti àwọn
baálẹ̀ ilẹ̀.
16 Solomoni ọba sì ṣe igba asà wúrà lílù; ẹgbẹ̀ta
(600) ṣékélì wúrà ni ó lọ sí asà kan.
17 Ó sì túnṣe ọ̀ọ́dúnrún (300) asà wúrà lílù, pẹ̀lú
òsùwọ̀n wúrà mẹ́ta tí ó tàn sí asà kọ̀ọ̀kan. Ọba sì kó
wọn sí ilé igbó Lebanoni.
18 Nígbà náà ni ọba sì ṣe ìtẹ́ eyín erin ńlá kan, ó sì
fi wúrà dídára bò ó.
19 Ìtẹ́ náà sì ní àtẹ̀gùn mẹ́fà, ẹ̀yìn rẹ̀ sì ṣe róbótó
lókè. Ní ibi ìjókòó méjèèjì náà ni ìrọpá wà, pẹ̀lú
kìnnìún tí ó dúró lẹ́gbẹ̀ẹ́ ọ̀kọ̀ọ̀kan wọn.
20 Kìnnìún méjìlá sì dúró níbi àtẹ̀gùn mẹ́fẹ̀ẹ̀fà,
ọ̀kọ̀ọ̀kan ní òpin àtẹ̀gùn kọ̀ọ̀kan, kò tí ì sí irú rẹ̀ ní
ìjọba kan rí.
21 Gbogbo ohun èlò mímu Solomoni ọba sì jẹ́
wúrà àti gbogbo ohun èlò ààfin igbó Lebanoni sì jẹ́
kìkì wúrà. Kò sí nǹkan kan tí a fi fàdákà ṣe, nítorí a
kò ka fàdákà sí nǹkan kan ní gbogbo ọjọ́ Solomoni.

22 Ọba sì ní ọkọ̀ Tarṣiṣi kan pẹ̀lú ọkọ̀ Hiramu ní
Òkun. Ẹ̀ẹ̀kan ní ọdún mẹ́ta ni ọkọ̀ Tarṣiṣi ń dé, tí ó ń
mú wúrà àti fàdákà, eyín erin àti ìnàkí àti ẹyẹ-ológe
wá.
23 Solomoni ọba sì pọ̀ ní ọrọ̀ àti ní ọgbọ́n ju
gbogbo àwọn ọba ayé lọ.
24 Gbogbo ayé sì ń wá ojú Solomoni láti gbọ́
ọgbọ́n tí Ọlọ́run ti fi sí i ní ọkàn.
25 Bí ọdún ṣe ń gorí ọdún olúkúlùkù àwọn tí ń wá
sì ń mú ẹ̀bùn tirẹ̀ wá, ohun èlò fàdákà àti ohun
èlò wúrà àti ẹ̀wù, àti tùràrí olóòórùn dídùn, ẹṣin àti
ìbáaka.
26 Solomoni sì kó kẹ̀kẹ́ àti ẹṣin jọ; ó sì ní ẹgbààje
(1,400) kẹ̀kẹ́ àti ẹgbàá mẹ́fà (12,000) ẹlẹ́ṣin, tí ó fi
pamọ́ sí ìlú kẹ̀kẹ́ àti pẹ̀lú ọba ní Jerusalẹmu.
27 Ọba sì jẹ́ kí fàdákà pọ̀ ní Jerusalẹmu bí òkúta,
àti igi kedari ni ó ṣe kí ó dàbí igi sikamore tí ń bẹ ní
àfonífojì fún ọ̀pọ̀lọpọ̀.
28 A mú àwọn ẹṣin wá fún Solomoni láti Ejibiti àti
láti Kue, oníṣòwò ọba rà wọ́n láti Kue fún owó.
29 Wọ́n ń mú kẹ̀kẹ́ kan gòkè láti Ejibiti wá fún
ẹgbẹ̀ta (600) ṣékélì fàdákà àti ẹṣin kan fún àádọ́jọ.
Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n tún mú wọn wá fún ọba àwọn ọmọ Hiti
àti ọba àwọn ọmọ Aramu.

11

Àwọn ìyàwó Solomoni

1 Solomoni ọba fẹ́ ọ̀pọ̀ àjèjì obìnrin yàtọ̀ sí
ọmọbìnrin Farao, àwọn ọmọbìnrin Moabu, àti ti Am-
moni, ti Edomu, ti Sidoni àti ti àwọn ọmọ Hiti.
2 Wọ́n wá láti orílẹ̀-èdè tí OLÚWA ti wí fún àwọn
ọmọ Israẹli pé, “Ẹyin kò gbọdọ̀ fẹ́ wọn níyàwó tàbí

ní ọkọ, nítorí wọn yóò yí ọkàn yín padà sí òrìṣà wọn.”
Síbẹ̀síbẹ̀ Solomoni fàmọ́ wọn ní ìfẹ́.
3 Ó sì ní ẹ̀ẹ́dẹ́gbẹ̀rin (700) obìnrin, àwọn ọmọ ọba
àti ọ̀ọ́dúnrún (300) àlè, àwọn ìyàwó rẹ̀ sì yí i ní ọkàn
padà.
4 Bí Solomoni sì ti di arúgbó, àwọn ìyàwó rẹ̀ sì yí i
ní ọkàn padà sí ọlọ́run mìíràn, ọkàn rẹ̀ kò sì ṣe déédé
pẹ̀lú OLÚWA Ọlọ́run rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí ọkàn Dafidi baba rẹ̀
ti ṣe.
5 Solomoni tọ Aṣtoreti òrìṣà àwọn ará Sidoni lẹ́yìn,
àti Moleki òrìṣà ìríra àwọn ọmọ Ammoni.
6 Bẹ́ẹ̀ ni Solomoni ṣe búburú níwájú OLÚWA; kò sì
tọ OLÚWA lẹ́yìn ní pípé, bí Dafidi baba rẹ̀ ti ṣe.

7 Lórí òkè tí ń bẹ níwájú Jerusalẹmu, Solomoni kọ́
ibi gíga kan fún Kemoṣi, òrìṣà ìríra Moabu, àti fún
Moleki, òrìṣà ìríra àwọn ọmọ Ammoni.
8 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì ṣe bẹ́ẹ̀ fún gbogbo àwọn àjèjì obìnrin
rẹ̀, ẹni tí ń sun tùràrí, tí wọ́n sì ń rú ẹbọ fún òrìṣà
wọn.

9 OLÚWA bínú sí Solomoni nítorí ọkàn rẹ̀ ti yípadà
kúrò lọ́dọ̀ OLÚWA Ọlọ́run Israẹli, tí ó ti fi ara hàn án
lẹ́ẹ̀méjì.
10 Bí o tilẹ̀ jẹ́ pé ó ti kìlọ̀ fún Solomoni kí ó má ṣe tọ
àwọn ọlọ́run mìíràn lẹ́yìn, ṣùgbọ́n Solomoni kò pa
àṣẹ OLÚWA mọ́.
11 Nítorí náà OLÚWA wí fún Solomoni pé, “Nítorí
bí ìwọ ti ṣe nǹkan yìí, tí ìwọ kò sì pa májẹ̀mú mi àti
àṣẹ mi mọ́, tí mo ti pàṣẹ fún ọ, dájúdájú èmi yóò fa
ìjọba ya kúrò lọ́wọ́ rẹ, èmi yóò sì fi fún ẹlòmíràn.
12 Ṣùgbọ́n, nítorí Dafidi baba rẹ, Èmi kì yóò ṣe é ní
ọjọ́ rẹ. Èmi yóò fà á ya kúrò lọ́wọ́ ọmọ rẹ.

13 Síbẹ̀ èmi kì yóò fa gbogbo ìjọba náà ya, ṣùgbọ́n
èmi yóò fi ẹ̀yà kan fún ọmọ rẹ nítorí Dafidi ìránṣẹ́
mi, àti nítorí Jerusalẹmu tí èmi ti yàn.”

Àwọn ọ̀tá Solomoni

14 Nígbà náà ni OLÚWA gbé ọ̀tá kan dìde sí
Solomoni, Hadadi ará Edomu ìdílé ọba ni ó ti wá
ní Edomu.
15 Ó sì ṣe, nígbà tí Dafidi wà ní Edomu, Joabu olórí
ogun sì gòkè lọ láti sin àwọn ọmọ-ogun Israẹli ti a pa
lójú ogun, ó sì pa gbogbo ọkùnrin Edomu.
16 Nítorí Joabu àti gbogbo Israẹli sì dúró níbẹ̀ fún
oṣù mẹ́fà, títí wọ́n fi pa gbogbo ọkùnrin Edomu run.
17 Ṣùgbọ́n Hadadi sálọ sí Ejibiti pẹ̀lú àwọn ará
Edomu tí wọ́n jẹ́ ìránṣẹ́ baba rẹ̀. Hadadi sì wà ní
ọmọdé nígbà náà.
18 Wọ́n sì dìde kúrò ní Midiani, wọ́n sì lọ sí
Parani. Nígbà náà ni wọ́n mú ènìyàn pẹ̀lú wọn láti
Parani wá, wọ́n sì lọ sí Ejibiti, sọ́dọ̀ Farao ọba Ejibiti
ẹni tí ó fún Hadadi ní ilé àti ilẹ̀, ó sì fún un ní oúnjẹ.
19 Inú Farao sì dùn sí Hadadi púpọ̀ tí ó fi fún un ní
arábìnrin aya rẹ̀ ní aya, arábìnrin Tapenesi, ayaba.
20 Arábìnrin Tapenesi bí ọmọkùnrin kan fún un
tí à ń pe orúkọ rẹ̀ ní Genubati, ẹni tí Tapenesi tọ́
dàgbà ní ààfin ọba. Níbẹ̀ ni Genubati ń gbé pẹ̀lú
àwọn ọmọ Farao fúnra rẹ̀.
21 Nígbà tí ó sì wà ní Ejibiti, Hadadi sì gbọ́ pé
Dafidi ti sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀, àti pé Joabu olórí
ogun sì ti kú pẹ̀lú. Nígbà náà ni Hadadi wí fún
Farao pé, “Jẹ́ kí n lọ, kí èmi kí ó le padà sí ìlú mi.”
22 Farao sì wí fún un pé, “Kí ni ìwọ ṣe aláìní níbí,
tí ìwọ fi fẹ́ padà lọ sí ìlú rẹ?”

Hadadi sì wí pé, "Kò sí nǹkan, ṣùgbọ́n sá à jẹ́ kí
èmi kí ó lọ!"
23 Ọlọ́run sì gbé ọ̀tá mìíràn dìde sí Solomoni,
Resoni ọmọ Eliada, ẹni tí ó ti sá kúrò lọ́dọ̀ Hadade-
seri olúwa rẹ̀, ọba Soba.
24 Ó sì kó ènìyàn jọ sọ́dọ̀ ara rẹ̀, ó sì di olórí ogun
ẹgbẹ́ kan, nígbà tí Dafidi fi pa ogun Soba run; wọ́n
sì lọ sí Damasku, wọ́n ń gbé ibẹ̀, wọ́n sì jẹ ọba ní
Damasku.
25 Resoni sì jẹ́ ọ̀tá Israẹli ní gbogbo ọjọ́ Solomoni,
ó ń pa kún ibi ti Hadadi ṣe. Báyìí ni Resoni jẹ ọba ní
Siria, ó sì ṣòdì sí Israẹli.

Jeroboamu ṣọ̀tẹ̀ sí Solomoni

26 Bákan náà Jeroboamu ọmọ Nebati sì ṣọ̀tẹ̀ sí ọba.
Ó sì jẹ́ ọ̀kan lára àwọn ìránṣẹ́ Solomoni, ará Efraimu
ti Sereda, ìyá rẹ̀ sì jẹ́ opó, orúkọ rẹ̀ ni Serua.
27 Èyí sì ni ìdí tí ó fi ṣọ̀tẹ̀ sí ọba: Solomoni kọ́ Millo,
ó sì di ẹ̀yà ìlú Dafidi baba rẹ̀.
28 Jeroboamu jẹ́ ọkùnrin alágbára, nígbà tí
Solomoni sì rí bí ọ̀dọ́mọkùnrin náà ti ṣe iṣẹ́ rẹ̀
dáradára, ó fi í ṣe olórí iṣẹ́ ìrú ilé Josẹfu.
29 Ó sì ṣe, ní àkókò náà Jeroboamu ń jáde kúrò ní
Jerusalẹmu. Wòlíì Ahijah ti Ṣilo sì pàdé rẹ̀ lójú ọ̀nà,
ó sì wọ agbádá tuntun. Àwọn méjèèjì nìkan ni ó sì ń
bẹ ní oko,
30 Ahijah sì gbá agbádá tuntun tí ó wọ̀ mú, ó sì fà
á ya sí ọ̀nà méjìlá.
31 Nígbà náà ni ó sọ fún Jeroboamu pé, "Mú ọ̀nà
mẹ́wàá fún ara rẹ, nítorí báyìí ni Olúwa Ọlọ́run
Israẹli wí pé, 'Wò ó, èmi yóò fa ìjọba náà ya kúrò ní
ọwọ́ Solomoni, èmi yóò sì fi ẹ̀yà mẹ́wàá fún ọ.

32 Ṣùgbọ́n nítorí ti Dafidi ìránṣẹ́ mi àti nítorí Jerusalẹmu, ìlú tí mo ti yàn nínú gbogbo ẹ̀yà Israẹli, òun yóò ní ẹ̀yà kan.

33 Èmi yóò ṣe èyí nítorí tí wọ́n ti kọ̀ mí sílẹ̀, wọ́n sì ti sin Aṣtoreti òrìṣà àwọn ará Sidoni, Kemoṣi òrìṣà àwọn ará Moabu, àti Moleki òrìṣà àwọn ọmọ Ammoni, wọn kò sì rìn ní ọ̀nà mi, tàbí ṣe èyí tí ó dára lójú mi, tàbí pa àṣẹ àti òfin mi mọ́ bí Dafidi baba Solomoni ti ṣe.

34 " 'Ṣùgbọ́n èmi kì yóò gba gbogbo ìjọba náà lọ́wọ́ Solomoni; èmi ti mú un jẹ́ olórí ní gbogbo ọjọ́ ayé rẹ̀ nítorí ti Dafidi ìránṣẹ́ mi, ẹni tí mo yàn, tí ó sì ti pa òfin mi àti àṣẹ mi mọ́.

35 Èmi yóò gba ìjọba náà ní ọwọ́ ọmọ rẹ̀, èmi yóò sì fi ẹ̀yà mẹ́wàá fún ọ.

36 Èmi yóò fi ẹ̀yà kan fún ọmọ rẹ kí Dafidi ìránṣẹ́ mi lè máa ní ìmọ́lẹ̀ níwájú mi nígbà gbogbo ní Jerusalẹmu, ìlú tí mo ti yàn láti fi orúkọ mi síbẹ̀.

37 Ṣùgbọ́n ní ti ìwọ, Èmi yóò mú ọ, ìwọ yóò sì jẹ ọba lórí ohun gbogbo tí ọkàn rẹ ń fẹ́; ìwọ yóò jẹ ọba lórí Israẹli.

38 Bí ìwọ bá ṣe gbogbo èyí tí mo pàṣẹ fún ọ, tí o sì rìn ní ọ̀nà mi, tí o sì ṣe èyí tí ó tọ́ lójú mi nípa pípa òfin àti àṣẹ mi mọ́, bí i Dafidi ìránṣẹ́ mi ti ṣe, Èmi yóò wà pẹ̀lú rẹ. Èmi yóò kọ́ ilé òtítọ́ fún ọ bí èyí tí mo kọ́ fún Dafidi, èmi yóò sì fi Israẹli fún ọ.

39 Èmi yóò sì rẹ irú-ọmọ Dafidi sílẹ̀ nítorí èyí, ṣùgbọ́n kì í ṣe títí láé.' "

40 Solomoni wá ọ̀nà láti pa Jeroboamu, ṣùgbọ́n Jeroboamu sálọ sí Ejibiti, sọ́dọ̀ Ṣiṣaki ọba Ejibiti, ó sì wà níbẹ̀ títí Solomoni fi kú.

Ikú Solomoni

41 Ìyókù iṣẹ́ Solomoni àti gbogbo èyí tí ó ṣe, àti
ọgbọ́n rẹ̀, a kò ha kọ wọ́n sínú ìwé ìṣe Solomoni bí?
42 Solomoni sì jẹ ọba ní Jerusalẹmu lórí gbogbo
Israẹli ní ogóji ọdún.
43 Nígbà náà ni Solomoni sì sùn pẹ̀lú àwọn baba
rẹ̀, a sì sin ín ní ìlú Dafidi baba rẹ̀. Rehoboamu ọmọ
rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

12

Israẹli ṣọ̀tẹ̀ sí Rehoboamu

1 Rehoboamu sì lọ sí Ṣekemu, nítorí gbogbo Israẹli
ti lọ síbẹ̀ láti fi í jẹ ọba.
2 Nígbà tí Jeroboamu ọmọ Nebati, tí ó wà ní
Ejibiti síbẹ̀ gbọ́, nítorí tí ó ti sá kúrò níwájú
Solomoni ọba, ó sì wà ní Ejibiti.
3 Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n ránṣẹ́ sí Jeroboamu, òun àti gbogbo
ìjọ Israẹli sì lọ sọ́dọ̀ Rehoboamu, wọ́n sì wí fún un
pé,
4 "Baba rẹ sọ àjàgà wa di wúwo, ṣùgbọ́n nísinsin
yìí, mú kí ìsìn baba rẹ tí ó le, àti àjàgà rẹ̀ tí ó wúwo,
tí ó fi sí wa ní ọrùn kí ó fẹ́rẹ̀ díẹ̀, àwa yóò sì sìn ọ́."
5 Rehoboamu sì wí fún wọn pé, "Ẹ lọ ná títí di ọjọ́
mẹ́ta, nígbà náà ni kí ẹ padà tọ̀ mí wá." Àwọn ènìyàn
náà sì lọ.
6 Nígbà náà ni Rehoboamu ọba fi ọ̀rọ̀ lọ àwọn
àgbàgbà tí ń dúró níwájú Solomoni baba rẹ̀ nígbà
tí ó wà láàyè. Ó sì béèrè pé, "Ìmọ̀ràn wo ni ẹ̀yin
yóò gbà mí láti dá àwọn ènìyàn wọ̀nyí lóhùn?"
7 Wọ́n sì dá a lóhùn pé, "Bí ìwọ yóò bá jẹ́ ìránṣẹ́
fún àwọn ènìyàn wọ̀nyí lónìí, kí o sì sìn wọ́n, àti kí o

11:42 2Ki 9.30,31. **12:1** 2Ki 10.1-19.

sì sọ ọ̀rọ̀ rere sí wọn nígbà tí ìwọ bá ń dá wọn lóhùn,
wọn yóò máa ṣe ìránṣẹ́ rẹ títí láé.”
8 Ṣùgbọ́n Rehoboamu kọ ìmọ̀ràn tí àwọn àgbàgbà
fún un, ó sì fi ọ̀rọ̀ náà lọ àwọn ọmọdé tí wọn dàgbà
pẹ̀lú rẹ̀, tí wọ́n sì ń sìn ín.
9 Ó sì bi wọ́n pé, “Kí ni ìmọ̀ràn yín? Báwo ni a ó ṣe
dá àwọn ènìyàn yí lóhùn, tí wọ́n wí fún mi pé, ‘Ṣé kí
àjàgà tí baba rẹ fi sí wa lọ́rùn kí ó fúyẹ́ díẹ̀’?”
10 Àwọn ọmọdé tí ó dàgbà pẹ̀lú rẹ̀ dá a lóhùn pé,
“Sọ fún àwọn ènìyàn tí wọ́n wí fún ọ pé, ‘Baba rẹ̀
mú kí àjàgà wa wúwo ṣùgbọ́n ìwọ mú kí ó fúyẹ́ díẹ̀
fún wa’; sọ fún wọn pé, ìka ọwọ́ mi kékeré nípọn ju
ẹ̀gbẹ́ baba mi lọ.
11 Baba mi ti gbé àjàgà wúwo lé e yín; Èmi yóò sì
fi kún àjàgà yín. Baba mi ti fi pàṣán nà yín, Èmi yóò
fi àkéekèe nà yín.”
12 Jeroboamu àti gbogbo àwọn ènìyàn náà wá
sọ́dọ̀ Rehoboamu ní ọjọ́ kẹta, gẹ́gẹ́ bí ọba ti wí pé,
“Ẹ padà tọ̀ mí wá ní ọjọ́ kẹta.”
13 Ọba sì fi ohùn líle dá àwọn ènìyàn lóhùn, ó sì kọ
ìmọ̀ràn tí àwọn àgbàgbà fún un,
14 Ó sì tẹ̀lé ìmọ̀ràn àwọn ọmọdé, ó sì wí pé, “Baba
mí sọ àjàgà yín di wúwo, èmi yóò sì jẹ́ kí ó wúwo sí i,
baba mi fi pàṣán nà yín èmi yóò fi àkéekèe nà yín.”
15 Bẹ́ẹ̀ ni ọba kò sì fi etí sí ti àwọn ènìyàn, nítorí tí
ọ̀ràn náà ti ọwọ́ Olúwa wá láti mú ọ̀rọ̀ tí ó sọ fún
Jeroboamu ọmọ Nebati láti ẹnu Ahijah ará Ṣilo ṣẹ.
16 Nígbà tí gbogbo Israẹli rí i pé ọba kọ̀ láti gbọ́ ti
àwọn, wọ́n sì dá ọba lóhùn pé,

“Ìpín wo ni àwa ní nínú Dafidi,
ìní wo ni àwa ní nínú ọmọ Jese?

Padà sí àgọ́ rẹ, ìwọ Israẹli!
Bojútó ilé ara rẹ, ìwọ Dafidi!”
Bẹ́ẹ̀ ni àwọn ará Israẹli padà sí ilé wọn.
17 Ṣùgbọ́n fún ti àwọn ọmọ Israẹli tí ń gbé nínú ìlú
Juda, Rehoboamu jẹ ọba lórí wọn síbẹ̀.
18 Ọba Rehoboamu rán Adoniramu jáde, ẹni tí ó
wà ní ìkáwọ́ iṣẹ́ onírúurú, ṣùgbọ́n gbogbo Israẹli sọ
ọ́ ní òkúta pa. Ọba Rehoboamu, gbìyànjú láti dé inú
kẹ̀kẹ́ rẹ̀ ó sì sálọ sí Jerusalẹmu.
19 Bẹ́ẹ̀ ni Israẹli ṣọ̀tẹ̀ sí ilé Dafidi títí di òní yìí.
20 Nígbà tí gbogbo Israẹli sì gbọ́ pé Jeroboamu ti
padà dé, wọ́n ránṣẹ́, wọ́n sì pè é wá sí àjọ, wọ́n sì
fi jẹ ọba lórí gbogbo Israẹli. Kò sí ẹnìkan tí ó tọ ilé
Dafidi lẹ́yìn bí kò ṣe kìkì ẹ̀yà Juda nìkan.
21 Nígbà tí Rehoboamu sì dé sí Jerusalẹmu, ó kó
gbogbo ilé Juda jọ, àti ẹ̀yà Benjamini; ọ̀kẹ́ mẹ́sàn-
án (180,000) ènìyàn tí a yàn, tí wọ́n ń ṣe ológun, láti
bá ilé Israẹli jà àti láti mú ìjọba náà padà bọ̀ sọ́dọ̀
Rehoboamu, ọmọ Solomoni.
22 Ṣùgbọ́n ọ̀rọ̀ Ọlọ́run tọ Ṣemaiah ènìyàn Ọlọ́run
wá wí pé,
23 “Sọ fún Rehoboamu, ọmọ Solomoni, ọba Juda
àti fún gbogbo ilé Juda àti ti Benjamini, àti fún àwọn
ènìyàn tókù wí pé,
24 ‘Báyìí ni Olúwa wí, “Ẹ má ṣe gòkè lọ láti bá
àwọn arákùnrin yín jà, àwọn ènìyàn Israẹli. Kì
olúkúlùkù yín padà sí ilé rẹ̀, nítorí nǹkan yìí láti ọ̀dọ̀
mi wá ni.” ’ ” Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n sì gbọ́ ọ̀rọ̀ Olúwa, wọ́n sì
tún padà sí ilé wọn, gẹ́gẹ́ bí ọ̀rọ̀ Olúwa.

Ẹgbọrọ màlúù wúrà ní Beteli àti Dani

12:22 2Ki 11.1-4.

25 Nígbà náà ni Jeroboamu kọ́ Ṣekemu ní òkè
Efraimu, ó sì ń gbé inú rẹ̀. Láti ibẹ̀ ó sì jáde lọ, ó
sì kọ́ Penieli.
26 Jeroboamu rò nínú ara rẹ̀ pé, "Ìjọba náà yóò
padà nísinsin yìí sí ilé Dafidi.
27 Bí àwọn ènìyàn wọ̀nyí bá gòkè lọ láti ṣe ìrúbọ ní
ilé OLÚWA ní Jerusalẹmu, wọn yóò tún fi ọkàn wọn
fún OLÚWA wọn, Rehoboamu ọba Juda. Wọn yóò sì
pa mí, wọn yóò sì tún padà tọ Rehoboamu ọba Juda
lọ."
28 Lẹ́yìn tí ó ti gba ìmọ̀ràn, ọba sì yá ẹgbọrọ màlúù
wúrà méjì. Ó sì wí fún àwọn ènìyàn pé, "Ó ti pọ̀jù fún
yín láti máa gòkè lọ sí Jerusalẹmu. Àwọn Ọlọ́run yín
nìyìí, Israẹli, tí ó mú yín láti ilẹ̀ Ejibiti wá."
29 Ó sì gbé ọ̀kan kalẹ̀ ní Beteli, àti èkejì ní Dani.
30 Nǹkan yìí sì di ẹ̀ṣẹ̀; àwọn ènìyàn sì lọ títí dé Dani
láti sin èyí tí ó wà níbẹ̀.
31 Jeroboamu sì kọ́ ojúbọ sórí ibi gíga, ó sì yan
àwọn àlùfáà láti inú àwọn ènìyàn bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé wọn
kì í ṣe inú àwọn ọmọ Lefi.
32 Jeroboamu sì dá àsè sílẹ̀ ní ọjọ́ kẹ́ẹ̀dógún oṣù
kẹjọ gẹ́gẹ́ bí àsè tí ó wà ní Juda, ó sì rú ẹbọ lórí pẹpẹ.
Ó ṣe èyí ní Beteli, ó rú ẹbọ sí àwọn ọmọ màlúù tí ó
ṣe. Ó sì fi àwọn àlùfáà sí ibi gíga tí ó ti ṣe sí Beteli.
33 Ní ọjọ́ kẹ́ẹ̀dógún oṣù kẹjọ, oṣù tí ó rò ní ọkàn ara
rẹ̀, ó sì rú ẹbọ lórí pẹpẹ tí ó kọ́ ní Beteli. Bẹ́ẹ̀ ni ó sì
dá àsè sílẹ̀ fún àwọn ọmọ Israẹli, ó sì gun orí pẹpẹ
náà lọ láti rú ẹbọ.

13

Ènìyàn Ọlọ́run kan láti Juda

1 Sì kíyèsi i, ènìyàn Ọlọ́run kan wá láti Juda sí
Beteli nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA, bì Jeroboamu sì ti dúró
lẹ́bàá a pẹpẹ láti fi tùràrí jóná.
2 Ó sì kígbe sí pẹpẹ náà nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA wí pé,
"Pẹpẹ! Pẹpẹ! Báyìí ni OLÚWA wí: 'A ó bí ọmọkùnrin
kan tí orúkọ rẹ̀ ń jẹ́ Josiah ní ilé Dafidi. Lórí rẹ ni
yóò sì fi àwọn àlùfáà ibi gíga wọ̀n-ọn-nì tí ń fi tùràrí
lórí rẹ̀ rú ẹbọ, a ó sì sun egungun ènìyàn lórí rẹ.' "
3 Ní ọjọ́ kan náà ènìyàn Ọlọ́run sì fún wọn ní àmì
kan wí pé, "Èyí ni àmì tí OLÚWA ti kéde: kíyèsi i, pẹpẹ
náà yóò ya, eérú tí ń bẹ lórí rẹ̀ yóò sì dànù."
4 Nígbà tí Jeroboamu ọba sì gbọ́ ọ̀rọ̀ ènìyàn
Ọlọ́run, tí ó kígbe sí pẹpẹ náà ní Beteli, ó sì na ọwọ́
rẹ̀ jáde nínú pẹpẹ, ó sì wí pé, "Ẹ mú un!" ṣùgbọ́n ọwọ́
rẹ̀ tí ó nà sí i sì kákò, bẹ́ẹ̀ ni kò sì le fà á padà mọ́.
5 Lẹ́sẹ̀kan náà, pẹpẹ ya, eérú náà sì dànù kúrò lórí
pẹpẹ náà gẹ́gẹ́ bí àmì tí ènìyàn Ọlọ́run ti fi fún un
nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA.
6 Nígbà náà ní ọba sì wí fún ènìyàn Ọlọ́run náà pé,
"Bẹ̀bẹ̀ pẹ̀lú OLÚWA Ọlọ́run rẹ, kí o sì gbàdúrà fún mi
kí ọwọ́ mi lè padà bọ̀ sípò." Bẹ́ẹ̀ ni ènìyàn Ọlọ́run
náà bẹ̀bẹ̀ lọ́dọ̀ OLÚWA, ọwọ́ ọba sì padà bọ̀ sípò, ó sì
padà sí bí ó ti wà tẹ́lẹ̀.
7 Ọba sì wí fún ènìyàn Ọlọ́run náà pé, "Wá bá mi
lọ ilé, kí o sì wá nǹkan jẹ, èmi yóò sì fi ẹ̀bùn fún ọ."
8 Ṣùgbọ́n ènìyàn Ọlọ́run náà dá ọba lóhùn pé, "Bí
ìwọ yóò bá tilẹ̀ fún mi ní ìdajì ìní rẹ, èmi kì yóò lọ
pẹ̀lú rẹ tàbí kí èmi jẹ oúnjẹ tàbí mu omi ní ibí yìí.
9 Nítorí a ti pa á láṣẹ fún mi nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA wí pé,
'Ìwọ kò gbọdọ̀ jẹ oúnjẹ tàbí mu omi tàbí padà ní ọ̀nà
náà tí o gbà wá.' "

10 Bẹ́ẹ̀ ni ó gba ọ̀nà mìíràn, kò sì padà gba ọ̀nà tí
ó gbà wá sí Beteli.
11 Wòlíì àgbà kan wà tí ń gbé Beteli, ẹni tí àwọn
ọmọ rẹ̀ dé, tí ó sì ròyìn gbogbo ohun tí ènìyàn
Ọlọ́run náà ti ṣe ní Beteli ní ọjọ́ náà fún un. Wọ́n
sì tún sọ fún baba wọn ohun tí ó sọ fún ọba.
12 Baba wọn sì béèrè lọ́wọ́ wọn pé, "Ọ̀nà wo ni ó
gbà?" Àwọn ọmọ rẹ̀ sì fi ọ̀nà tí ènìyàn Ọlọ́run láti
Juda gbà hàn án.
13 Nígbà náà ni ó wí fún àwọn ọmọ rẹ̀ pé, "Ẹ di
kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ ní gàárì fún mi." Nígbà tí wọ́n sì ti di
kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ ní gàárì fún un tán, ó sì gùn ún.
14 Ó sì tẹ̀lé ènìyàn Ọlọ́run náà lẹ́yìn. Ó sì rí i tí ó
jókòó lábẹ́ igi óákù kan, ó sì wí fún un pé, "Ǹjẹ́ ìwọ
ni ènìyàn Ọlọ́run tí ó ti Juda wá bí?"
Ó sì dá a lóhùn pé, "Èmi ni."
15 Nígbà náà ni wòlíì náà sì wí fún un pé, "Bá mi
lọ ilé, kí o sì jẹun."
16 Ènìyàn Ọlọ́run náà sì wí pé, "Èmi kò le padà
sẹ́yìn tàbí bá ọ lọ ilé, tàbí kí èmi kí ó jẹ oúnjẹ tàbí
mu omi pẹ̀lú rẹ níhìn-ín.
17 A ti sọ fún mi nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA pé, 'Ìwọ kò gbọdọ̀
jẹ oúnjẹ tàbí mu omi níhìn-ín tàbí kí o padà lọ nípa
ọ̀nà tí ìwọ bá wá.' "
18 Wòlíì àgbà náà sì wí fún un pé, "Wòlíì ni èmi
náà pẹ̀lú, gẹ́gẹ́ bí ìwọ. Angẹli sì sọ fún mi nípa ọ̀rọ̀
OLÚWA pé, 'Mú un padà wá sí ilé rẹ, kí ó lè jẹ oúnjẹ
àti kí ó lè mu omi.' " (Ṣùgbọ́n ó purọ́ fún un ni.)
19 Bẹ́ẹ̀ ni ènìyàn Ọlọ́run náà sì padà pẹ̀lú rẹ̀, ó sì
jẹ oúnjẹ ó sì mu omi ní ilé rẹ̀.
20 Bí wọ́n sì ti jókòó ti tábìlì, ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tọ wòlíì
tí ó mú un padà wá pé;

21 Ó sì kígbe sí ènìyàn Ọlọ́run tí ó ti Juda wá wí pé,
"Báyìí ni OLÚWA wí: 'Ìwọ ti ba ọ̀rọ̀ OLÚWA jẹ́, ìwọ kò
sì pa àṣẹ tí OLÚWA Ọlọ́run rẹ fi fún ọ mọ́.
22 Ìwọ padà, ìwọ sì ti jẹ oúnjẹ, ìwọ sì ti mu omi níbi
tí ó ti sọ fún ọ pé kí ìwọ kí ó má ṣe jẹ oúnjẹ tàbí mu
omi. Nítorí náà, a kì yóò sin òkú rẹ sínú ibojì àwọn
baba rẹ.' "
23 Nígbà tí ènìyàn Ọlọ́run sì ti jẹun tán àti mu omi
tan, wòlíì tí ó ti mú u padà sì di kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ ní gàárì
fún un.
24 Bí ó sì ti ń lọ ní ọ̀nà rẹ̀, kìnnìún kan pàdé rẹ̀ ní
ọ̀nà, ó sì pa á, a sì gbé òkú rẹ̀ sọ sí ojú ọ̀nà, pẹ̀lú
kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ àti kìnnìún tí ó dúró tì í lẹ́gbẹ̀ẹ́.
25 Àwọn ènìyàn tí ó ń kọjá sì rí pé ó gbé òkú náà
sọ sí ojú ọ̀nà, kìnnìún náà sì dúró ti òkú náà; wọ́n sì
wá, wọ́n sì sọ ọ́ ní ìlú tí wòlíì àgbà náà ń gbé.
26 Nígbà tí wòlíì tí ó mú un padà wá láti ọ̀nà rẹ̀ sì
gbọ́ èyí, ó sì wí pé, "Ènìyàn Ọlọ́run náà ni tí ó ba ọ̀rọ̀
OLÚWA jẹ́. OLÚWA sì ti fi lé kìnnìún lọ́wọ́, tí ó sì fà á
ya, tí ó sì pa á, gẹ́gẹ́ bí ọ̀rọ̀ OLÚWA tí ó ti kìlọ̀ fún un."
27 Wòlíì náà sì wí fún àwọn ọmọ rẹ̀ pé, "Ẹ di
kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ ní gàárì fún mi," wọ́n sì ṣe bẹ́ẹ̀.
28 Nígbà náà ni ó sì jáde lọ, ó sì rí òkú náà tí a
gbé sọ sí ojú ọ̀nà, pẹ̀lú kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ àti kìnnìún tí ó dúró
lẹ́gbẹ̀ẹ́ rẹ̀. Kìnnìún náà kò sì jẹ òkú náà, tàbí fa
kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́ náà ya.
29 Nígbà náà ni wòlíì náà gbé òkú ènìyàn Ọlọ́run
náà, ó sì gbé e lé orí kẹ́tẹ́kẹ́tẹ́, ó sì gbé e padà wá sí
ìlú ara rẹ̀ láti ṣọ̀fọ̀ fún un àti láti sin ín.
30 Nígbà náà ni ó gbé òkú náà sínú ibojì ara rẹ̀,
wọ́n sì ṣọ̀fọ̀ lórí rẹ̀, wọ́n sì wí pé, "Ó ṣe, arákùnrin
mi!"

31 Lẹ́yìn ìgbà tí ó ti sìnkú rẹ̀ tán, ó sì wí fún àwọn
ọmọ rẹ̀ pé, "Nígbà tí mo bá kú, ẹ sin mí ní ibojì níbi
tí a sin ènìyàn Ọlọ́run sí; ẹ tẹ́ egungun mi lẹ́bàá
egungun rẹ̀.
32 Nítorí iṣẹ́ tí ó jẹ́ nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA sí pẹpẹ tí ó wà
ní Beteli àti sí gbogbo ojúbọ lórí ibi gíga tí ń bẹ ní
àwọn ìlú Samaria yóò wá sí ìmúṣẹ dájúdájú."
33 Lẹ́yìn nǹkan yìí, Jeroboamu kò padà kúrò nínú
ọ̀nà búburú rẹ̀, ṣùgbọ́n ó tún yan àwọn àlùfáà sí i fún
àwọn ibi gíga nínú gbogbo àwọn ènìyàn. Ẹnikẹ́ni tí ó
bá fẹ́ di àlùfáà, a yà á sọ́tọ̀ fún ibi gíga wọ̀nyí.
34 Èyí sì ni ẹ̀ṣẹ̀ ilé Jeroboamu, èyí tí ó yọrí sí ìṣubú
rẹ̀, a sì pa á run kúrò lórí ilẹ̀.

14

Ahijah sọtẹ́lẹ̀ fún Jeroboamu

1 Ní àkókò náà Abijah ọmọ Jeroboamu sì ṣàìsàn,
2 Jeroboamu sì wí fún aya rẹ̀ pé, "Lọ, sì pa ara rẹ
dà, kí wọn kí ó má ba à mọ̀ ọ́n ní aya Jeroboamu.
Nígbà náà ni kí o lọ sí Ṣilo. Ahijah wòlíì wà níbẹ̀; ẹni
tí ó sọ fún mi pé, èmi yóò jẹ ọba lórí àwọn ènìyàn yìí.
3 Mú ìṣù àkàrà mẹ́wàá pẹ̀lú rẹ̀, àti àkàrà wẹ́wẹ́ àti
ìgò oyin, kí o sì lọ sí ọ̀dọ̀ rẹ̀. Òun yóò sì sọ fún ọ ohun
tí yóò ṣelẹ̀ sí ọmọkùnrin náà."
4 Bẹ́ẹ̀ ni aya Jeroboamu sì ṣe bí ó ti wí, ó sì lọ sí ilé
Ahijah ní Ṣilo.
Ahijah kò sì ríran; ojú rẹ̀ ti fọ́ nítorí ogbó rẹ̀.
5 Ṣùgbọ́n OLÚWA ti sọ fún Ahijah pé, "Kíyèsi i, aya
Jeroboamu ń bọ̀ wá béèrè nípa ọmọ rẹ̀ lọ́wọ́ rẹ,
nítorí tí ó ṣàìsàn, báyìí báyìí ni kí ìwọ kí ó wí fún un.
Nígbà tí ó bá dé, yóò ṣe ara rẹ̀ bí ẹlòmíràn."

6 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì rí, nígbà tí Ahijah sì gbọ́ ìró ẹsẹ̀ rẹ̀ ní
ẹnu-ọ̀nà, ó sì wí pé, “Wọlé wá, aya Jeroboamu. Kí
ló dé tí ìwọ fi ṣe ara rẹ bí ẹlòmíràn? A ti fi iṣẹ́ búburú
rán mi sí ọ.
7 Lọ, sọ fún Jeroboamu pé báyìí ni OLÚWA Ọlọ́run
Israẹli wí, ‘Èmi sì gbé ọ ga láti inú àwọn ènìyàn, mo
sì fi ọ́ jẹ olórí lórí Israẹli ènìyàn mi.
8 Mo fa ìjọba náà ya kúrò ní ilé Dafidi, mo sì fi fún
ọ ṣùgbọ́n, ìwọ kò dàbí Dafidi ìránṣẹ́ mi, tí ó pa àṣẹ
mi mọ́, tí ó sì tọ̀ mí lẹ́yìn tọkàntọkàn rẹ̀, láti ṣe kìkì
èyí tí ó tọ́ ní ojú mi.
9 Ìwọ sì ti ṣe búburú ju gbogbo àwọn tí ó ti wà ṣáájú
rẹ lọ. Ìwọ sì ti ṣe àwọn ọlọ́run mìíràn fún ara rẹ,
àwọn òrìṣà tí a gbẹ́; o sì ti mú mi bínú, o sì ti gbé
mi sọ sí ẹ̀yìn rẹ.
10 “ ‘Nítorí èyí, Èmi yóò mú ibi wá sí ilé Jer-
oboamu. Èmi yóò ké gbogbo ọ̀dọ́mọkùnrin kúrò
lọ́dọ̀ Jeroboamu, àti ọmọ ọ̀dọ̀ àti òmìnira ní Israẹli.
Èmi yóò mú ilé Jeroboamu kúrò bí ènìyàn ti ń kó
ìgbẹ́ kúrò, títí gbogbo rẹ̀ yóò fi tán.
11 Ajá yóò jẹ ẹni Jeroboamu tí ó bá kú ní ìlú, àti
ẹni tí ó bá kú ní igbó ni àwọn ẹyẹ ojú ọ̀run yóò jẹ.
OLÚWA ti sọ ọ́!’
12 “Ní ti ìwọ, padà lọ ilé, nígbà tí o bá sì fi ẹsẹ̀ rẹ tẹ
ìlú, ọmọ náà yóò kú.
13 Gbogbo Israẹli yóò sì ṣọ̀fọ̀ fún un, wọn yóò sì
sin ín. Òun nìkan ni a ó sì sin nínú ẹni tí ń ṣe ti
Jeroboamu, nítorí lọ́dọ̀ rẹ̀ nìkan ni a ti rí ohun rere
díẹ̀ sípa OLÚWA Ọlọ́run Israẹli, ní ilé Jeroboamu.
14 “OLÚWA yóò gbé ọba kan dìde fúnra rẹ̀ lórí
Israẹli tí yóò ké ilé Jeroboamu kúrò. Ọjọ́ náà nìyìí!

Kí ni? Àní nísinsin yìí.
15 OLÚWA yóò kọlu Israẹli, yóò sì dàbí koríko ti ń
mì nínú omi. Yóò sì fa Israẹli tu kúrò ní ilẹ̀ rere yìí,
tí ó ti fi fún àwọn baba wọn, yóò sì fọ́n wọn ká kọjá
odò Eufurate, nítorí wọ́n ti rú ìbínú OLÚWA nípa ṣíṣe
ère Aṣerah.
16 Yóò sì kọ Israẹli sílẹ̀ nítorí ẹ̀ṣẹ̀ tí Jeroboamu ti
ṣẹ̀ àti tí ó mú Israẹli ṣẹ̀."
17 Nígbà náà ni aya Jeroboamu sì dìde, ó sì lọ, ó sì
lọ sí Tirsa. Bí ó sì ti fi ẹsẹ̀ tẹ ìloro ilé, ọmọdé náà sì
kú.
18 Wọ́n sì sin ín, gbogbo Israẹli sì ṣọ̀fọ̀ rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí
OLÚWA ti wí láti ẹnu ìránṣẹ́ rẹ̀, Ahijah wòlíì.
19 Ìyókù ìṣe Jeroboamu, bí ó ti jagun, àti bí ó ti jẹ
ọba, ni a kọ sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli.
20 Jeroboamu sì jẹ ọba fún ọdún méjìlélógún, ó sì
sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀. Nadabu ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní
ipò rẹ̀.

Rehoboamu ọba Juda

21 Rehoboamu ọmọ Solomoni sì jẹ ọba ní Juda. Ó
jẹ́ ẹni ọdún mọ́kànlélógún nígbà tí ó bẹ̀rẹ̀ sí ní jẹ ọba,
ó sì jẹ ọba ní ọdún mọ́kànlélógún ní Jerusalẹmu, ìlú
tí OLÚWA ti yàn nínú gbogbo ẹ̀yà Israẹli láti fi orúkọ
rẹ̀ síbẹ̀. Orúkọ ìyá rẹ̀ sì ni Naama, ará Ammoni.
22 Juda sì ṣe búburú níwájú OLÚWA nípa ẹ̀ṣẹ̀ wọn tí
wọ́n ti dá, wọ́n sì mú u jowú ju gbogbo èyí tí baba
wọn ti ṣe lọ.
23 Wọ́n sì tún kọ́ ibi gíga fún ara wọn, àti ère òkúta
àti òpó Aṣerah lórí gbogbo òkè gíga, àti lábẹ́ gbogbo
igi tútù.
24 Àwọn tí wọn jẹ́ ọkùnrin alágbèrè ojúbọ òrìṣà wà
ní ilẹ̀ náà, àwọn ènìyàn náà sì ṣe gẹ́gẹ́ bí gbogbo

ohun ìríra àwọn orílẹ̀-èdè tí OLÚWA ti lé jáde kúrò
níwájú àwọn ọmọ Israẹli.

25 Ó sì ṣe ní ọdún karùn-ún Rehoboamu, Ṣiṣaki ọba
Ejibiti kọlu Jerusalẹmu.

26 Ó sì kó ìṣúra ilé OLÚWA lọ àti ìṣúra ilé ọba.
Gbogbo rẹ̀ ni ó kó lọ, pẹ̀lú asà wúrà tí Solomoni ti
ṣe.
27 Rehoboamu ọba sì ṣe asà idẹ ní ipò wọn, ó sì fi
wọ́n sí ọwọ́ olórí àwọn olùṣọ́ tí ń ṣọ́ ìlẹ̀kùn ilé ọba.
28 Nígbàkígbà tí ọba bá sì lọ sí ilé OLÚWA, wọ́n á rù
wọ́n, wọ́n á sì mú wọn padà sínú yàrá olùṣọ́.

29 Ní ti ìyókù ìṣe Rehoboamu, àti gbogbo ohun tí
ó ṣe, ǹjẹ́ a kò ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba
Juda bí?
30 Ogun sì wà láàrín Rehoboamu àti Jeroboamu
ní ọjọ́ wọn gbogbo.
31 Rehoboamu sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀, a sì sin
ín pẹ̀lú wọn ní ìlú Dafidi. Orúkọ ìyá rẹ̀ sì ni Naama;
ará Ammoni. Abijah ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

15

Abijah ọba Juda

1 Ní ọdún kejìdínlógún ìjọba Jeroboamu ọmọ
Nebati, Abijah jẹ ọba lórí Juda,
2 ó sì jẹ ọba ní ọdún mẹ́ta ní Jerusalẹmu. Orúkọ
ìyá rẹ̀ sì ni Maaka, ọmọbìnrin Absalomu.

3 Ó sì rìn nínú gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ tí baba rẹ̀ ti dá ṣáájú
rẹ̀; ọkàn rẹ̀ kò sì pé pẹ̀lú OLÚWA Ọlọ́run rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí
ọkàn Dafidi baba ńlá rẹ̀ ti ṣe.

14:25 2Ki 12.1-16. **15:1** 2Ki 13.1,2.

4 Ṣùgbọ́n, nítorí i Dafidi OLÚWA Ọlọ́run rẹ̀ fún un
ní ìmọ́lẹ̀ kan ní Jerusalẹmu nípa gbígbé ọmọ rẹ̀ ró
láti jẹ ọba ní ipò rẹ̀ àti láti fi ìdí Jerusalẹmu múlẹ̀.
5 Nítorí tí Dafidi ṣe èyí tí ó dára ní ojú OLÚWA, tí kò
sì kùnà láti pa gbogbo èyí tí OLÚWA pàṣẹ fún un mọ́
ní ọjọ́ ayé rẹ̀ gbogbo; bí kò ṣe ní kìkì ọ̀ràn Uriah ará
Hiti.
6 Ogun sì wà láàrín Rehoboamu àti Jeroboamu ní
gbogbo ọjọ́ ayé Abijah.
7 Ní ti ìyókù ìṣe Abijah, àti gbogbo èyí tí ó ṣe, a kò
ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Juda? Ogun sì
wà láàrín Abijah àti Jeroboamu.
8 Abijah sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀, a sì sin ín ní ìlú
Dafidi. Asa ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

Asa ọba Juda

9 Ní ogún ọdún Jeroboamu ọba Israẹli, Asa jẹ ọba
lórí Juda,
10 Ó sì jẹ ọba ní Jerusalẹmu ní ọdún mọ́kànlélógójì.
Orúkọ ìyá ńlá rẹ̀ sì ni Maaka, ọmọbìnrin Absalomu.
11 Asa sì ṣe èyí tí ó dára lójú OLÚWA, bí Dafidi baba
rẹ̀ ti ṣe.
12 Ó sì mú àwọn ọkùnrin alágbèrè ojúbọ òrìṣà kúrò
ní ilẹ̀ náà, ó sì kó gbogbo ère tí àwọn baba rẹ̀ ti ṣe
kúrò.
13 Ó sì mú Maaka ìyá ńlá rẹ̀ kúrò láti máa ṣe
ayaba, nítorí tí ó yá ère kan fún Aṣerah òrìṣà rẹ̀. Asa
sì ké ère náà lulẹ̀, ó sì jó o ní àfonífojì Kidironi.
14 Ṣùgbọ́n kò mú àwọn ibi gíga kúrò, síbẹ̀ ọkàn Asa
pé pẹ̀lú OLÚWA ní ọjọ́ ayé rẹ̀ gbogbo.

15:8 2Ki 14.1-5. **15:13** 2Ki 15.16–16.6.

15 Ó sì mú wúrà àti fàdákà àti àwọn ohun èlò tí òun
àti baba rẹ̀ ti yà sí mímọ́ wọ ilé OLÚWA.
16 Ogun sì wà láàrín Asa àti Baaṣa ọba Israẹli ní
gbogbo ọjọ́ ayé wọn.
17 Baaṣa, ọba Israẹli sì gòkè lọ sí Juda, ó sì kọ́ Rama
láti má jẹ́ kí ẹnikẹ́ni jáde tàbí wọlé tọ Asa ọba lọ.
18 Nígbà náà ni Asa mú gbogbo fàdákà àti wúrà
tí ó kù nínú ìṣúra ilé OLÚWA àti ìṣúra ilé ọba. Ó sì fi
lé àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀ lọ́wọ́, ó sì rán wọn lọ sí ọ̀dọ̀ Beni-
Hadadi ọmọ Tabrimoni, ọmọ Hesioni ọba Siria tí ó
ń gbé ní Damasku.
19 Ó sì wí pé, "Jẹ́ kí májẹ̀mú kí ó wà láàrín èmi àti
ìwọ, bí ó sì ti wà láàrín baba mi àti baba rẹ. Wò ó,
Èmi rán ọrẹ fàdákà àti wúrà sí ọ. Ǹjẹ́ nísinsin yìí, da
májẹ̀mú rẹ pẹ̀lú Baaṣa, ọba Israẹli, kí ó lè lọ kúrò
lọ́dọ̀ mi."
20 Beni-Hadadi gba ti Asa ọba, ó sì rán àwọn
alágbára olórí ogun rẹ̀ sí àwọn ìlú Israẹli. Ó sì
ṣẹ́gun Ijoni, Dani àti Abeli-Beti-Maaka, àti gbogbo
Kinnereti pẹ̀lú gbogbo ilẹ̀ Naftali.
21 Nígbà tí Baaṣa sì gbọ́ èyí, ó sì ṣíwọ́ kíkọ́ Rama, ó
sì lọ kúrò sí Tirsa.
22 Nígbà náà ni Asa ọba kéde ká gbogbo Juda,
kò dá ẹnìkan sí, wọ́n sì kó òkúta Rama kúrò àti igi
rẹ̀, tí Baaṣa fi kọ́lé. Asa ọba sì fi wọ́n kọ́ Geba ti
Benjamini àti Mispa.
23 Ní ti ìyókù gbogbo ìṣe Asa, àti gbogbo agbára
rẹ̀, àti gbogbo ohun tí ó ṣe, àti àwọn ìlú tí ó kọ́, a kò
ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Juda? Ṣùgbọ́n,
ní ìgbà ogbó rẹ̀, ààrùn ṣe é ní ẹsẹ̀ rẹ̀.

15:23 2Ki 16.12-14.

24 Asa sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀, a sì sin ín pẹ̀lú
àwọn baba rẹ̀ ní ìlú Dafidi baba rẹ̀. Jehoṣafati ọmọ
rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

Nadabu ọba Israẹli

25 Nadabu ọmọ Jeroboamu sì jẹ ọba lórí Israẹli ní
ọdún kejì Asa ọba Juda, ó sì jẹ ọba lórí Israẹli ní ọdún
méjì.
26 Ó sì ṣe búburú níwájú Olúwa, ó sì rìn ní ọ̀nà
baba rẹ̀ àti nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, èyí tí ó mú Israẹli dá.
27 Baaṣa ọmọ Ahijah ti ilé Isakari sì dìtẹ̀ sí i, Baaṣa
sì kọlù ú ní Gibetoni, ìlú àwọn ará Filistini, nígbà tí
Nadabu àti gbogbo Israẹli dó ti Gibetoni.
28 Baaṣa sì pa Nadabu ní ọdún kẹta Asa ọba Juda,
ó sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.
29 Ó sì ṣe, bí ó sì ti bẹ̀rẹ̀ sí ní jẹ ọba ó pa gbogbo ilé
Jeroboamu, kò sì ku ẹnìkan tí ń mí fún Jeroboamu,
ṣùgbọ́n ó run gbogbo wọn, gẹ́gẹ́ bí ọ̀rọ̀ Olúwa, tí ó
sọ nípa ọwọ́ ìránṣẹ́ rẹ̀ Ahijah ará Ṣilo.
30 Nítorí ẹ̀ṣẹ̀ tí Jeroboamu ti ṣẹ̀ àti tí ó mú Israẹli
ṣẹ̀, àti nítorí tí ó ti mú Olúwa Ọlọ́run Israẹli bínú.
31 Ní ti ìyókù ìṣe Nadabu àti gbogbo ohun tí ó ṣe,
a kò ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli?
32 Ogun sì wà láàrín Asa àti Baaṣa ọba Israẹli ní
gbogbo ọjọ́ wọn.

Baaṣa ọba Israẹli

33 Ní ọdún kẹta Asa ọba Juda, Baaṣa ọmọ Ahijah sì
jẹ ọba lórí gbogbo Israẹli ní Tirsa, ó sì jẹ ọba ní ọdún
mẹ́rìnlélógún.
34 Ó sì ṣe búburú níwájú Olúwa, ó sì rìn ní ọ̀nà
Jeroboamu àti nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, èyí tí ó ti mú Israẹli ṣẹ̀.

15:24 2Ki 17.1.

16

1 Ó sì ṣe, ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tọ Jehu ọmọ Hanani wá sí
Baaṣa pé,
2 "Èmi ti gbé ọ ga láti inú erùpẹ̀ wá, mo sì fi ọ́
ṣe olórí Israẹli ènìyàn mi, ṣùgbọ́n ìwọ sì rìn ní ọ̀nà
Jeroboamu, ó sì mú kí Israẹli ènìyàn mi dẹ́ṣẹ̀, láti
mú mi bínú nípa ẹ̀ṣẹ̀ wọn.
3 Nítorí náà, èmi yóò mú Baaṣa àti ilé rẹ̀ kúrò, èmi
yóò sì ṣe ilé rẹ̀ bí ilé Jeroboamu ọmọ Nebati.
4 Àwọn ajá yóò jẹ ẹni Baaṣa tí ó bá kú ní ìlú, ẹyẹ
ojú ọ̀run yóò sì jẹ àwọn tí ó kú ní oko."
5 Àti ìyókù ìṣe Baaṣa, ohun tí ó ṣe àti agbára rẹ̀, a
kò ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli?
6 Baaṣa sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀, a sì sin ín ní
Tirsa. Ela ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.
7 Ọrọ̀ OLÚWA sì wá nípa ọwọ́ Jehu wòlíì ọmọ
Hanani pẹ̀lú sí Baaṣa àti ilé rẹ̀, nítorí gbogbo
búburú tí ó ti ṣe níwájú OLÚWA, ní mímú un bínú
nípa ohun tó ti ṣe àti wíwà bí ilé Jeroboamu, àti
nítorí tí ó pa á run pẹ̀lú.

Ela ọba Israẹli

8 Ní ọdún kẹrìndínlọ́gbọ̀n Asa ọba Juda, Ela ọmọ
Baaṣa bẹ̀rẹ̀ sí ní jẹ ọba ní Israẹli, ó sì jẹ ọba ní Tirsa
ní ọdún méjì.
9 Simri, ọ̀kan nínú àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀, olórí ìdajì kẹ̀kẹ́
rẹ̀, dìtẹ̀ sí i. Ela sì wà ní Tirsa nígbà náà, ó sì mu
àmupara ní ilé Arsa, ìríjú ilé rẹ̀ ni Tirsa.
10 Simri sì wọlé, ó sì kọlù ú, ó sì pa á ní ọdún
kẹtàdínlọ́gbọ̀n Asa, ọba Juda, ó sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.
11 Bí ó sì ti bẹ̀rẹ̀ sí ní jẹ ọba, bí ó sì ti jókòó lórí ìtẹ́, ó
lu gbogbo ilé Baaṣa pa, kò ku ọkùnrin kan sílẹ̀, bóyá
ìbátan tàbí ọ̀rẹ́.

12 Bẹ́ẹ̀ ni Simri pa gbogbo ilé Baaṣa run, gẹ́gẹ́ bí
ọ̀rọ̀ OLÚWA tí ó sọ sí Baaṣa nípa ọwọ́ Jehu wòlíì:
13 nítorí gbogbo ẹ̀ṣẹ̀ tí Baaṣa àti Ela ọmọ rẹ̀ ti ṣẹ̀ àti
tí wọ́n ti mú Israẹli ṣẹ̀, tí wọ́n fi mú OLÚWA Ọlọ́run
Israẹli bínú, wọ́n mú u bínú nípa òrìṣà asán wọn.
14 Ìyókù ìṣe Ela àti gbogbo ohun tí ó ṣe, a kò ha kọ
wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli?

Simri ọba Israẹli

15 Ní ọdún kẹtàdínlọ́gbọ̀n Asa ọba Juda, ni Simri
jẹ ọba ọjọ́ méje ní Tirsa. Àwọn ọmọ-ogun sì dó ti
Gibetoni, ìlú àwọn ará Filistini.
16 Nígbà tí àwọn ọmọ Israẹli tí ó dó tì gbọ́ wí pé
Simri ti dìtẹ̀ sí ọba, ó sì ti pa á, wọ́n kéde Omri, olórí
ogun, bí ọba lórí Israẹli ní ọjọ́ náà ní ibùdó.
17 Nígbà náà ni Omri àti gbogbo Israẹli pẹ̀lú rẹ̀
kúrò ní Gibetoni, wọ́n sì dó ti Tirsa.
18 Nígbà tí Simri sì ri pé a ti gba ìlú, ó sì wọ inú
ààfin ilé ọba lọ, ó sì tẹ iná bọ ilé ọba lórí ara rẹ̀, ó sì
kú,
19 nítorí àwọn ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀ tí ó ti ṣẹ̀, ní ṣíṣe búburú níwájú
OLÚWA àti ní rírìn ní ọ̀nà Jeroboamu àti nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀
tí ó ti ṣe àti tí ó ti mú Israẹli ṣẹ̀.
20 Ní ti ìyókù ìṣe Simri, àti ọ̀tẹ̀ rẹ̀ tí ó dì, a kò ha kọ
wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli?

Omri ọba Israẹli

21 Nígbà náà ní àwọn ènìyàn Israẹli dá sí méjì; apá
kan wọn ń tọ Tibni ọmọ Ginati lẹ́yìn, láti fi í jẹ ọba,
apá kan tókù sì ń tọ Omri lẹ́yìn.
22 Ṣùgbọ́n àwọn ènìyàn tí ń tọ Omri lẹ́yìn borí
àwọn tí ń tọ Tibni ọmọ Ginati lẹ́yìn. Bẹ́ẹ̀ ni Tibni
kú, Omri sì jẹ ọba.

23 Ní ọdún kọkànlélọ́gbọ̀n Asa ọba Juda, Omri
bẹ̀rẹ̀ sí ń jẹ ọba lórí Israẹli, ó sì jẹ ọba ní ọdún méjìlá,
ọdún mẹ́fà ní Tirsa.
24 Ó sì ra òkè Samaria lọ́wọ́ Ṣemeri ní tálẹ́ǹtì méjì
fàdákà, ó sì kọ́ ìlú sórí rẹ̀, ó sì pe ìlú náà ní Samaria,
nípa orúkọ Ṣemeri, orúkọ ẹni tí ó kọ́kọ́ ni òkè náà.
25 Ṣùgbọ́n Omri sì ṣe búburú níwájú OLÚWA, Ó sì
ṣe búburú ju gbogbo àwọn tí ó wà ṣáájú rẹ̀ lọ.
26 Ó rìn ní gbogbo ọ̀nà Jeroboamu ọmọ Nebati àti
nínú ẹ̀ṣẹ̀ rẹ̀, èyí tí ó ti mú Israẹli ṣẹ̀, láti fi ohun asán
wọn mú OLÚWA, Ọlọ́run Israẹli bínú.
27 Ìyókù ìṣe àti ohun tí Omri ṣe, àti agbára rẹ̀ tí ó
fihàn, a kò ha kọ, wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba
Israẹli?
28 Omri sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀ a sì sin ín ní
Samaria. Ahabu ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

Ahabu Jọba lórí Israẹli

29 Ní ọdún kejìdínlógójì Asa ọba Juda, Ahabu ọmọ
Omri jẹ ọba ní Israẹli, o si jẹ ọba lórí Israẹli ní
Samaria ní ọdún méjìlélógún.
30 Ahabu ọmọ Omri sì ṣe búburú ní ojú OLÚWA ju
gbogbo àwọn tí ó wà ṣáájú rẹ̀ lọ.
31 Ó sì ṣe bí ẹni pé ó ṣe ohun kékeré fún un láti
máa rìn nínú ẹ̀ṣẹ̀ Jeroboamu ọmọ Nebati, ó sì mú
Jesebeli, ọmọbìnrin Etibaali, ọba àwọn ará Sidoni ní
aya, ó sì bẹ̀rẹ̀ sí ń sin Baali, ó sì bọ ọ́.
32 Ó sì tẹ́ pẹpẹ kan fún Baali nínú ilé Baali tí ó kọ́
sí Samaria.
33 Ahabu sì túnṣe ère òrìṣà Aṣerah, ó sì ṣe púpọ̀ láti
mú OLÚWA Ọlọ́run Israẹli bínú ju èyí tí gbogbo ọba
Israẹli tí ó ti wà ṣáájú rẹ̀ ti ṣe lọ.

34 Ní ìgbà ayé Ahabu, Hieli ará Beteli kọ́ Jeriko. Ó
fi ìpìlẹ̀ rẹ̀ lé ilẹ̀ ní Abiramu, àkọ́bí rẹ, ó sì gbé àwọn
ìlẹ̀kùn ibodè rẹ̀ kọ́ ní Segubu àbíkẹ́yìn rẹ̀, gẹ́gẹ́ bí
ọ̀rọ̀ OLÚWA tí ó ti ipa Jọṣua ọmọ Nuni sọ.

17

Elijah kéde ọ̀dá

1 Elijah ará Tiṣibi láti Tiṣbi ní Gileadi wí fún
Ahabu pé, “Bí OLÚWA Ọlọ́run Israẹli ti wà, ẹni tí èmi
ń sìn, kì yóò sí ìrì tàbí òjò ní ọdún díẹ̀ tí ń bọ̀ bí kò ṣe
nípa ọ̀rọ̀ mi.”
2 Nígbà náà ni ọ̀rọ̀ OLÚWA tọ Elijah wá pé,
3 “Kúrò níhìn-ín, kọjú sí ìhà ìlà-oòrùn, kí o sì fi ara
rẹ pamọ́ níbi odò Keriti, tí ń bẹ níwájú Jordani.
4 Ìwọ yóò mu nínú odò náà, mo sì ti pàṣẹ fún àwọn
ẹyẹ ìwò láti máa bọ́ ọ níbẹ̀.”
5 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì ṣe gẹ́gẹ́ bí OLÚWA ti sọ fún un. Ó sì lọ
sí ẹ̀bá odò Keriti, tí ń bẹ níwájú Jordani, ó sì dúró
síbẹ̀.
6 Àwọn ẹyẹ ìwò sì mú àkàrà àti ẹran wá fún un ní
òwúrọ̀, àti àkàrà àti ẹran ní alẹ́, ó sì ń mu nínú odò
náà.

Elijah àti opó Sarefati

7 Ó sì ṣe lẹ́yìn ọjọ́ díẹ̀, odò náà sì gbẹ nítorí kò sí
òjò ní ilẹ̀ náà.
8 Ọrọ̀ OLÚWA sì tọ̀ ọ́ wá wí pé,
9 “Lọ nísinsin yìí sí Sarefati ti Sidoni, kí o sì dúró
síbẹ̀. Èmi ti pàṣẹ fún obìnrin opó kan níbẹ̀ láti máa
bọ́ ọ.”

16:34 Jo 6.26. **17:1** If 11.6. **17:8** Lk 4.25,26.

10 Bẹ́ẹ̀ ni ó sì lọ sí Sarefati. Nígbà tí ó sì dé ibodè
ìlú náà, obìnrin opó kan ń ṣa igi jọ níbẹ̀. Ó sì ké sí i,
ó sì béèrè pé, “Ǹjẹ́ o lè bu omi díẹ̀ fún mi wá nínú
ohun èlò kí èmi kí ó lè mu?”
11 Bí ó sì ti ń lọ bù ú wá, ó ké sí i pé, “Jọ̀ ọ́, mú òkèlè
oúnjẹ díẹ̀ fún mi wá lọ́wọ́ rẹ.”
12 Obìnrin opó náà sì dá a lóhùn wí pé, “Bí OLÚWA
Ọlọ́run rẹ ti wà, èmi kò ní àkàrà, bí kò ṣe ìkúnwọ́
ìyẹ̀fun nínú ìkòkò àti òróró díẹ̀ nínú kólòbó. Èmi ń
ṣa igi díẹ̀ jọ láti kó lọ ilé, kí èmi kí ó sì pèsè rẹ̀ fún mi
àti fún ọmọ mi, kí àwa lè jẹ ẹ́: kí a sì kú.”
13 Elijah sì wí fún un pé, “Má ṣe bẹ̀rù. Lọ, kí o sì
ṣe gẹ́gẹ́ bí o ti wí. Ṣùgbọ́n kọ́kọ́ ṣe àkàrà kékeré kan
fún mi nínú rẹ̀ ná, kí o sì mú fún mi wá, lẹ́yìn náà,
kí o ṣe tìrẹ àti ti ọmọ rẹ.
14 Nítorí báyìí ni OLÚWA Ọlọ́run Israẹli wí: ‘Ìkòkò
ìyẹ̀fun náà kì yóò ṣófo, bẹ́ẹ̀ ni kólòbó òróró náà kì
yóò gbẹ, títí di ọjọ́ tí OLÚWA yóò rọ òjò sí orí ilẹ̀.’ ”
15 Ó sì lọ, ó sì ṣe gẹ́gẹ́ bí Elijah ti sọ fún un. Oúnjẹ sì
wà fún Elijah àti obìnrin náà àti ilé rẹ̀ ní ojoojúmọ́.
16 Nítorí ìkòkò ìyẹ̀fun náà kò ṣófo, kólòbó òróró
náà kò gbẹ, gẹ́gẹ́ bí ọ̀rọ̀ OLÚWA tí ó ti ipa Elijah sọ.
17 Ó sì ṣe lẹ́yìn nǹkan wọ̀nyí, ọmọ obìnrin tí ó ni ilé
náà ṣe àìsàn, àìsàn náà sì le tó bẹ́ẹ̀, tí ó fi kú.
18 Obìnrin náà sì wí fún Elijah pé, “Kí lo ní sí mi,
ènìyàn Ọlọ́run? Ìwọ ha tọ̀ mí wá láti mú ẹ̀ṣẹ̀ mi wá
sí ìrántí, àti láti pa mí ní ọmọ?”
19 Elijah sì wí fún un pé, “Gbé ọmọ rẹ fún mi.” Ó
sì yọ ọ́ jáde ní àyà rẹ̀, ó sì gbé e lọ sí iyàrá òkè ilé níbi
tí òun ń gbé, ó sì tẹ́ ẹ sí orí ibùsùn tirẹ̀.

17:18 Mt 8.29; Mk 1.24; Jh 2.4.

20 Nígbà náà ni ó sì ké pe OLÚWA wí pé, "OLÚWA
Ọlọ́run mi, ìwọ ha mú ibi wá bá opó náà pẹ̀lú lọ́dọ̀
ẹni tí èmi ń ṣe àtìpó, nípa pípa ọmọ rẹ̀?"
21 Nígbà náà ni ó sì na ara rẹ̀ lórí ọmọdé náà ní
ẹ̀ẹ̀mẹta, ó sì ké pe OLÚWA pé, "OLÚWA Ọlọ́run mi, jẹ́
kí ẹ̀mí ọmọdé yìí kí ó tún padà tọ̀ ọ́ wá!"
22 OLÚWA sì gbọ́ igbe Elijah, ẹ̀mí ọmọdé náà sì tún
padà tọ̀ ọ́ wá, ó sì sọjí.
23 Elijah sì mú ọmọdé náà, ó sì gbé e sọ̀kalẹ̀ láti
inú yàrá òkè náà wá sínú ilé. Ó sì fi lé ìyá rẹ̀ lọ́wọ́;
Elijah sì wí pé, "Wò ó, ọmọ rẹ yè!"
24 Obìnrin náà sì wí fún Elijah pé, "Nísinsin yìí mo
mọ̀ pé ènìyàn Ọlọ́run ni ìwọ ń ṣe, àti pé òtítọ́ ni ọ̀rọ̀
OLÚWA ní ẹnu rẹ."

18

Elijah àti Obadiah

1 Ó sì ṣe, lẹ́yìn ọjọ́ púpọ̀, ní ọdún kẹta, ọ̀rọ̀ OLÚWA sì
tọ Elijah wá pé, "Lọ, kí o sì fi ara rẹ̀ hàn fún Ahabu,
èmi yóò sì rọ òjò sórí ilẹ̀."
2 Bẹ́ẹ̀ ni Elijah lọ fi ara rẹ̀ han Ahabu.

Ìyàn ńlá sì mú ní Samaria,
3 Ahabu sì ti pe Obadiah, ẹni tí ń ṣe olórí ilé rẹ̀.
Obadiah sì bẹ̀rù OLÚWA gidigidi.
4 Nígbà tí Jesebeli sì ń pa àwọn wòlíì OLÚWA kúrò,
Obadiah sì mú ọgọ́rùn-ún wòlíì, ó sì fi wọ́n pamọ́
sínú ihò òkúta, àádọ́ta ní ihò kọ̀ọ̀kan, ó sì fi àkàrà
pẹ̀lú omi bọ́ wọn.
5 Ahabu sì ti wí fún Obadiah pé, "Lọ sí gbogbo ilẹ̀
sí orísun omi gbogbo àti sí ilẹ̀ gbogbo. Bóyá àwa lè
rí koríko láti gba àwọn ẹṣin àti àwọn ìbáaka là, kí a
má bá à ṣòfò àwọn ẹranko pátápátá."

6 Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n sì pín ilẹ̀ tí wọ́n fẹ́ dé láàrín ara wọn,
Ahabu gba ọ̀nà kan lọ, Obadiah sì gba ọ̀nà mìíràn
lọ.
7 Bí Obadiah sì ti ń rìn lọ, Elijah sì pàdé rẹ̀.
Obadiah sì mọ̀ ọ́n, ó dojúbolẹ̀, ó sì wí pé, "Ǹjẹ́ ìwọ
ni nítòótọ́, Elijah, olúwa mi?"
8 Elijah sì dá a lóhùn pé, "Bẹ́ẹ̀ ni, lọ kí o sọ fún
olúwa rẹ pé, 'Elijah ń bẹ níhìn-ín.' "
9 Obadiah sì béèrè pé, "Ẹṣẹ̀ kí ni mo ha dá tí ìwọ
fi ń fi ìránṣẹ́ rẹ lé Ahabu lọ́wọ́ láti pa?
10 Mo mọ̀ dájú pé bí OLÚWA Ọlọ́run rẹ ti ń bẹ, kò
sí orílẹ̀-èdè tàbí ìjọba kan tí olúwa mi kò ti rán ènìyàn
lọ láti wò ọ́. Àti nígbà tí orílẹ̀-èdè tàbí ìjọba kan bá
wí pé o kò sí, òun a sì mú kí wọ́n búra wí pé wọn kò
rí ọ.
11 Ṣùgbọ́n nísinsin yìí, ìwọ wí fún mi pé kí n lọ sọ́dọ̀
olúwa mi, kí n sì wí pé, 'Elijah ń bẹ níhìn-ín.'
12 Èmi kò sì mọ ibi tí ẹ̀mí OLÚWA yóò gbé ọ lọ nígbà
tí mo bá fi ọ́ sílẹ̀. Bí mo bá lọ, tí mo sì sọ fún Ahabu,
tí kò sì rí ọ, òun a sì pa mí. Síbẹ̀ èmi ìránṣẹ́ rẹ bẹ̀rù
OLÚWA láti ìgbà èwe mi wá.
13 Ṣé OLÚWA mi kò ha ti gbọ́ ohun tí mo ṣe nígbà tí
Jesebeli ń pa àwọn wòlíì OLÚWA? Mo fi ọgọ́rùn-ún
wòlíì OLÚWA pamọ́ sínú ihò òkúta méjì, àràádọ́ta ní
ọ̀kọ̀ọ̀kan, mo sì fi omi àti oúnjẹ bọ́ wọn.
14 Ìwọ sì sọ fún mi nísinsin yìí pé, kí n tọ olúwa mi
lọ pé, 'Elijah ń bẹ níhìn-ín.' Òun a sì pa mí!"
15 Elijah sì wí pé, "Bí OLÚWA àwọn ọmọ-ogun ti wà,
ẹni tí èmi ń sìn, nítòótọ́ èmi yóò fi ara mi hàn fún
Ahabu lónìí."

Elijah lórí òkè Karmeli

16 Bẹ́ẹ̀ ni Obadiah sì lọ láti pàdé Ahabu, ó sì sọ fún
un, Ahabu sì lọ láti pàdé Elijah.
17 Nígbà tí Ahabu sì rí Elijah, ó sì wí fún un pé, "Ṣé
ìwọ nìyìí, ìwọ tí ń yọ Israẹli lẹ́nu?"

18 Elijah sì dá a lóhùn pé, "Èmi kò yọ Israẹli lẹ́nu,
bí kò ṣe ìwọ àti ilé baba rẹ. Ẹ ti kọ òfin OLÚWA sílẹ̀, ẹ
sì ń tọ Baali lẹ́yìn.
19 Nísinsin yìí kó gbogbo Israẹli jọ láti pàdé mi lórí
òkè Karmeli. Àti kí o sì mú àádọ́ta lé ní irinwó (450)
àwọn wòlíì Baali àti irinwó (400) àwọn wòlíì òrìṣà
Aṣerah tí wọ́n ń jẹun ní tábìlì Jesebeli."
20 Bẹ́ẹ̀ ni Ahabu ránṣẹ́ sí gbogbo àwọn ọmọ Is-
raẹli, ó sì kó àwọn wòlíì jọ sí orí òkè Karmeli.
21 Elijah sì lọ síwájú gbogbo àwọn ènìyàn, ó sì wí
pé, "Yóò ti pẹ́ tó tí ẹ̀yin yóò máa ṣiyèméjì? Bí OLÚWA
bá ni Ọlọ́run, ẹ máa tọ̀ ọ́ lẹ́yìn, ṣùgbọ́n bí Baali bá ni
Ọlọ́run, ẹ máa tọ̀ ọ́ lẹ́yìn."

Ṣùgbọ́n àwọn ènìyàn náà kò sì wí ohun kan.

22 Nígbà náà ni Elijah wí fún wọn pé, "Èmi nìkan
ṣoṣo ni ó kù ní wòlíì OLÚWA, ṣùgbọ́n, àádọ́ta lé ní
irinwó (450) ni wòlíì Baali.
23 Ẹ fún wa ní ẹgbọrọ akọ màlúù méjì. Jẹ́ kí wọn
kí ó sì yan ẹgbọrọ akọ màlúù kan fún ara wọn, kí
wọn kí ó sì gé e sí wẹ́wẹ́, kí wọn kí ó sì tò ó sí orí igi,
kí wọn kí ó má ṣe fi iná sí i. Èmi yóò sì tún ẹgbọrọ
akọ màlúù kejì ṣe, èmi yóò sì tò ó sórí igi, èmi kì yóò
sì fi iná sí i.
24 Nígbà náà ẹ ó sì ké pe orúkọ àwọn Ọlọ́run yín,
èmi yóò sì ké pe orúkọ OLÚWA. Ọlọ́run náà tí ó fi iná
dáhùn, òun ni Ọlọ́run."

Nígbà náà ni gbogbo àwọn ènìyàn náà sì wí pé,
"Ohun tí ìwọ sọ dára."

25 Elijah sì wí fún àwọn wòlíì Baali wí pé, “Ẹ yan
ẹgbọrọ akọ màlúù kan fún ara yín, kí ẹ sì tètè kọ́ ṣe
é, nítorí ẹ̀yin pọ̀. Ẹ ké pe orúkọ àwọn ọlọ́run yín,
ṣùgbọ́n ẹ má ṣe fi iná sí i.”
26 Nígbà náà ni wọ́n sì mú ẹgbọrọ akọ màlúù náà,
tí a ti fi fún wọn, wọ́n sì ṣe é.

Nígbà náà ni wọ́n sì ké pe orúkọ Baali láti òwúrọ̀
títí di ọ̀sán gangan wí pé, “Baali! Dá wa lóhùn!”
Wọ́n sì ń kégbe. Ṣùgbọ́n kò sí ìdáhùn; kò sí ẹnìkan
tí ó sì dáhùn. Wọ́n sì jó yí pẹpẹ náà ká, èyí tí wọ́n tẹ́.

27 Ní ọ̀sán gangan, Elijah bẹ̀rẹ̀ sí ń fi wọ́n ṣe ẹlẹ́yà
ó sì wí pé, “Ẹ kígbe lóhùn rara Ọlọ́run sá à ni òun!
Bóyá ó ń ṣe àṣàrò, tàbí kò ráyè, tàbí ó re àjò. Bóyá ó
sùn, ó yẹ kí a jí i.”
28 Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n sì kígbe lóhùn rara, wọ́n sì fi ọ̀bẹ àti
ọ̀kọ̀ ya ara wọn gẹ́gẹ́ bí ìṣe wọn, títí tí ẹ̀jẹ̀ fi tú jáde
ní ara wọn.
29 Nígbà tí ọjọ́ yẹ àtàrí, wọ́n sì ń fi òmùgọ̀ sọtẹ́lẹ̀
títí di àkókò ìrúbọ àṣálẹ́, ṣùgbọ́n kò sí ohùn, kò sì ṣí
ìdáhùn, kò sì ṣí ẹni tí ó kà á sí.

30 Nígbà náà ni Elijah wí fún gbogbo àwọn ènìyàn
náà pé, “Ẹ súnmọ́ mi.” Wọ́n sì súnmọ́ ọn, ó sì tún
pẹpẹ OLÚWA tí ó ti wó lulẹ̀ ṣe.
31 Elijah sì mú òkúta méjìlá, ọ̀kọ̀ọ̀kan fún ẹ̀yà ọmọ
Jakọbu kan, ẹni tí ọ̀rọ̀ OLÚWA tọ̀ wá wí pé, “Israẹli ni
orúkọ rẹ̀ yóò máa jẹ́.”
32 Ó sì tẹ́ pẹpẹ pẹ̀lú àwọn òkúta wọ̀nyí ní orúkọ
OLÚWA, ó sì wa yàrá yí pẹpẹ náà ká, tí ó lè gba ìwọ̀n
òsùwọ̀n irúgbìn méjì.
33 Ó sì to igi náà dáradára, ó sì ké ẹgbọrọ akọ
màlúù náà wẹ́wẹ́, ó sì tò ó sórí igi. Nígbà náà ni ó sì

wí fún wọn wí pé, "Ẹ fi omi kún ìkòkò mẹ́rin, kí ẹ sì
tu sórí ẹbọ sísun àti sórí igi náà."
34 Ó sì wí pe, "Ẹ ṣe é ní ìgbà kejì." Wọ́n sì ṣe é ní
ìgbà kejì.
Ó sì tún wí pé, "Ṣe é ní ìgbà kẹta."
35 Omi náà sì sàn yí pẹpẹ náà ká, ó sì fi omi kún
yàrá náà pẹ̀lú.
36 Ó sì ṣe, ní ìrúbọ àṣálẹ́, wòlíì Elijah sì súnmọ́ tòsí,
ó sì gbàdúrà wí pé, "Olúwa, Ọlọ́run Abrahamu,
Isaaki àti Israẹli, jẹ́ kí ó di mí mọ̀ lónìí pé ìwọ ni
Ọlọ́run ní Israẹli àti pé èmi ni ìránṣẹ́ rẹ, àti pé mo
ṣe gbogbo nǹkan wọ̀nyí nípa àṣẹ rẹ.
37 Gbọ́ ti èmi, Olúwa, gbọ́ ti èmi, kí àwọn ènìyàn
wọ̀nyí lè mọ̀ pé ìwọ Olúwa ni Ọlọ́run àti pé ìwọ tún
yí ọkàn wọn padà."
38 Nígbà náà ni iná Olúwa bọ́ sílẹ̀, ó sì sun ẹbọ
sísun náà àti igi, àti àwọn òkúta, àti erùpẹ̀, ó sì tún lá
omi tí ń bẹ nínú yàrá náà.
39 Nígbà tí gbogbo àwọn ènìyàn sì rí èyí, wọ́n
da ojú wọn bolẹ̀, wọ́n sì kígbe pé, "Olúwa, òun ni
Ọlọ́run! Olúwa, òun ni Ọlọ́run!"
40 Nígbà náà ni Elijah sì pàṣẹ fún wọn pé, "Ẹ mú
àwọn wòlíì Baali. Ẹ má ṣe jẹ́ kí ọ̀kan nínú wọn kí ó
sálọ!" Wọ́n sì mú wọn, Elijah sì mú wọn sọ̀kalẹ̀ sí
àfonífojì Kiṣoni, ó sì pa wọ́n níbẹ̀.
41 Elijah sì wí fún Ahabu pé, "Lọ, jẹ, kí o sì mu,
nítorí ìró ọ̀pọ̀lọpọ̀ òjò ń bọ̀."
42 Bẹ́ẹ̀ ni Ahabu gòkè lọ láti jẹ àti láti mu. Ṣùgbọ́n
Elijah gun orí òkè Karmeli lọ ó sì tẹríba, ó sì fi ojú
rẹ̀ sí agbede-méjì eékún rẹ̀.
43 Ó sì wí fún ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ pé, "Lọ, kí o sì wo ìhà
Òkun, òun sì gòkè lọ, ó sì wò."

Ó sì wí pé, “Kò sí nǹkan níbẹ̀.”
Ó sì wí pé, “Tún lọ nígbà méje.”
44 Nígbà keje, ìránṣẹ́ náà sì wí pé, “Àwọsánmọ̀
kékeré kan dìde láti inú Òkun, gẹ́gẹ́ bí ọwọ́ ènìyàn.”
Elijah sì wí pé, “Lọ, kí o sọ fún Ahabu pé, ‘Di
kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ, kí o sì sọ̀kalẹ̀ lọ, kí òjò ó má ba à dá ọ
dúró.’ ”
45 Ó sì ṣe, nígbà díẹ̀ sí i, ọ̀run sì ṣú fún àwọsánmọ̀,
ìjì sì dìde, òjò púpọ̀ sì rọ̀, Ahabu sì gun kẹ̀kẹ́ lọ sí
Jesreeli.
46 Agbára OLÚWA sì ń bẹ lára Elijah; ó sì di àmùrè
ẹ̀gbẹ́ rẹ, ó sì sáré níwájú Ahabu títí dé Jesreeli.

19

Elijah sálọ sí Horebu

1 Ahabu sì sọ gbogbo ohun tí Elijah ti ṣe fún
Jesebeli àti bí ó ti fi idà pa gbogbo àwọn wòlíì.
2 Nítorí náà Jesebeli rán oníṣẹ́ kan sí Elijah wí pé,
“Kí àwọn òrìṣà kí ó ṣe sí mi àti jù bẹ́ẹ̀ lọ pẹ̀lú, bí èmi
kò bá ṣe ẹ̀mí rẹ bí ọ̀kan nínú wọn ní ìwòyí ọ̀la.”
3 Elijah sì bẹ̀rù, ó sá fún ẹ̀mí rẹ̀. Nígbà tí ó sì dé
Beerṣeba ti Juda, ó sì fi ọmọ ọ̀dọ̀ rẹ̀ sílẹ̀ níbẹ̀,
4 nígbà tí òun tìkára rẹ̀ sì lọ ní ìrìn ọjọ́ kan sí aginjù,
ó sì wá sí ibi igi ọwọ̀ kan, ó sì jókòó lábẹ́ rẹ̀, ó sì
gbàdúrà kí òun bá le kú, wí pé, “Mo ti ní tó, OLÚWA,
gba ẹ̀mí mi kúrò; nítorí èmi kò sàn ju àwọn baba mi
lọ.”
5 Nígbà náà ni ó dùbúlẹ̀ lábẹ́ igi, ó sì sùn lọ.
Sì wò ó, angẹli fi ọwọ́ tọ́ ọ, ó sì wí pé, “Dìde, kí o
jẹun.”
6 Ó sì wò ó yíká, àkàrà tí a dín lórí ẹ̀yín iná, àti orù-
omi wà lẹ́bàá orí rẹ̀. Ó sì jẹ, ó sì mu, ó sì tún dùbúlẹ̀.

7 Angẹli OLÚWA sì tún padà wá lẹ́ẹ̀kejì, ó sì tún fi
ọwọ́ tọ́ ọ, ó sì wí pé, “Dìde, kí ó jẹun, nítorí ìrìnàjò náà
jì fún ọ.”
8 Ó si dìde, ó sì jẹ, ó mu, o sì fi agbára oúnjẹ yìí lọ
ní ogójì ọ̀sán àti ogójì òru sí Horebu, òkè Ọlọ́run.
9 Níbẹ̀, ó lọ sí ibi ihò òkúta, ó sì wọ̀ níbẹ̀.

OLÚWA farahan Elijah

Ọrọ̀ OLÚWA sì tọ Elijah wá wí pé, “Kí ni ìwọ ń ṣe
níhìn-ín yìí, Elijah?”
10 Ó sì dáhùn wí pé, “Èmi ti ń jowú fún OLÚWA
Ọlọ́run àwọn ọmọ-ogun. Àwọn ọmọ Israẹli ti kọ
májẹ̀mú rẹ sílẹ̀, wọ́n sì ti wó àwọn pẹpẹ rẹ lulẹ̀, wọ́n
sì ti fi idà pa àwọn wòlíì rẹ. Èmi nìkan ṣoṣo ni ó kù,
wọ́n sì ń wá ẹ̀mí mi láti gbà á kúrò báyìí.”
11 OLÚWA sì wí pé, “Jáde lọ, kí o sì dúró lórí òkè
níwájú OLÚWA, nítorí OLÚWA fẹ́ rékọjá.”
Nígbà náà ni ìjì ńlá àti líle sì fa àwọn òkè ńlá ya,
ó sì fọ́ àwọn àpáta túútúú níwájú OLÚWA; ṣùgbọ́n
OLÚWA kò sí nínú ìjì náà. Lẹ́yìn ìjì náà ni ìṣẹ̀lẹ̀-ìrilẹ̀,
ṣùgbọ́n OLÚWA kò sí nínú ìṣẹ̀lẹ̀-ìrilẹ̀ náà.
12 Lẹ́yìn ìṣẹ̀lẹ̀-ìrilẹ̀ náà ni iná wá, ṣùgbọ́n OLÚWA
kò sí nínú iná náà. Àti lẹ́yìn iná náà ni ohùn kẹ́lẹ́
kékeré wá.
13 Nígbà tí Elijah sì gbọ́ ọ, ó sì fi agbádá rẹ̀ bo ojú
rẹ̀, ó sì jáde lọ, ó dúró ní ẹnu ihò òkúta náà.
Nígbà náà ni ohùn kan tọ̀ ọ́ wá wí pé, “Kí ni ìwọ ń
ṣe níhìn-ín, Elijah?”
14 Ó sì dáhùn pé, “Èmi ti ń jowú fún OLÚWA Ọlọ́run
àwọn ọmọ-ogun. Àwọn ọmọ Israẹli ti kọ májẹ̀mú rẹ
sílẹ̀, wọ́n sì ti wó pẹpẹ rẹ lulẹ̀, wọ́n sì ti fi idà pa

19:10 Ro 11.2,3.

àwọn wòlíì rẹ. Èmi nìkan ṣoṣo ni ó kù, wọ́n sì ń
gbìyànjú láti pa èmi náà báyìí."
15 OLÚWA sì wí fún un pé, "Padà lọ sí ọ̀nà tí ìwọ ti
wá, kí o sì lọ sí aginjù Damasku. Nígbà tí ìwọ bá dé
ibẹ̀, fi òróró yan Hasaeli ní ọba lórí Aramu.
16 Tún fi òróró yan Jehu ọmọ Nimṣi ní ọba lórí
Israẹli, àti kí o fi òróró yan Eliṣa ọmọ Ṣafati, ará
Abeli-Mehola ní wòlíì ní ipò rẹ.
17 Jehu yóò pa ẹni tí ó bá sálà kúrò lọ́wọ́ idà
Hasaeli, Eliṣa yóò sì pa ẹni tí ó bá sálà kúrò lọ́wọ́
idà Jehu.
18 Síbẹ̀, èmi ti pa ẹ̀ẹ́dẹ́gbàárin (7,000) ènìyàn mọ́
fún ara mi ní Israẹli, àní gbogbo eékún tí kò ì tí ì
kúnlẹ̀ fún òrìṣà Baali, àti gbogbo ẹnu tí kò ì tí ì fi ẹnu
kò ó ní ẹnu."

Ìpè Eliṣa

19 Bẹ́ẹ̀ ni Elijah lọ kúrò níbẹ̀, ó sì rí Eliṣa ọmọ Ṣafati.
Ó ń fi àjàgà màlúù méjìlá tulẹ̀ níwájú rẹ̀, àti òun náà
níwájú èkejìlá. Elijah sì tọ̀ ọ́ lọ, ó sì da agbádá rẹ̀ bò
ó.
20 Nígbà náà ni Eliṣa sì fi àwọn màlúù sílẹ̀, ó sì sáré
tọ Elijah lẹ́yìn. Ó wí pé, "Èmi bẹ̀ ọ́, jẹ́ kí èmi lọ fi ẹnu
ko baba àti ìyá mi ní ẹnu. Nígbà náà ni èmi yóò tọ̀ ọ́
lẹ́yìn."
Elijah sì dáhùn wí pé, "Padà sẹ́yìn, kí ni mo fi ṣe
ọ́?"
21 Eliṣa sì fi í sílẹ̀, ó padà sẹ́yìn. Ó sì mú àjàgà
màlúù rẹ, ó sì pa wọ́n. Ó sì fi ohun èlò àwọn màlúù
náà bọ́ ẹran wọn, ó sì fi fún àwọn ènìyàn, wọ́n sì
jẹ. Nígbà náà ni ó sì dìde láti tọ Elijah lẹ́yìn, ó sì ṣe
ìránṣẹ́ fún un.

20

Beni-Hadadi kọlu Samaria

1 Beni-Hadadi ọba Aramu sì gbá gbogbo ogun rẹ̀
jọ. Ọba méjìlélọ́gbọ̀n sì ń bẹ pẹ̀lú rẹ̀ àti ẹṣin àti kẹ̀kẹ́,
ó sì gòkè lọ, ó sì dó ti Samaria, ó sì kọlù ú.
2 Ó sì rán àwọn ìránṣẹ́ sí ìlú sí Ahabu ọba Israẹli
wí pé, "Báyìí ni Beni-Hadadi wí,
3 'Fàdákà àti wúrà rẹ tèmi ni, àti àwọn tí ó dára jùlọ
nínú àwọn aya rẹ àti àwọn ọmọ rẹ tèmi ni wọ́n.' "
4 Ọba Israẹli sì dá a lóhùn pé, "Gẹ́gẹ́ bí ìwọ ṣe wí
olúwa mi ọba, èmi àti ohun gbogbo tí mo ní tìrẹ ni."
5 Àwọn oníṣẹ́ náà sì tún padà wá, wọ́n sì wí pé,
"Báyìí ni Beni-Hadadi sọ wí pé, 'Mo ránṣẹ́ láti béèrè
fún fàdákà rẹ àti wúrà rẹ, àwọn aya rẹ àti àwọn ọmọ
rẹ.
6 Ṣùgbọ́n ní ìwòyí ọ̀la, èmi yóò rán àwọn ìránṣẹ́ mi
sí ọ láti wá ilé rẹ wò àti ilé àwọn ìránṣẹ́ rẹ. Wọn yóò
gba gbogbo ohun tí ó bá dára lójú rẹ, wọn yóò sì kó
o lọ.' "
7 Nígbà náà ni ọba Israẹli pe gbogbo àwọn àgbàgbà
ìlú, ó sì wí fún wọn pé, "Ẹ wo bí ọkùnrin yìí ti ń fẹ́
ìyọnu! Nígbà tí ó ránṣẹ́ fún àwọn aya mi, àti fún àwọn
ọmọ mi, àti fún fàdákà mi, àti fún wúrà mi, èmi kò
sì fi dù ú."
8 Àwọn àgbàgbà àti gbogbo ènìyàn dá a lóhùn pé,
"Má ṣe fi etí sí tirẹ̀ tàbí kí ó gbà fún un."
9 Nígbà náà ni ó sọ fún àwọn oníṣẹ́ Beni-Hadadi
pé, "Sọ fún olúwa mi ọba pé, 'Ìránṣẹ́ rẹ yóò ṣe ohun
gbogbo tí ó ránṣẹ́ fún látètèkọ́ṣe, ṣùgbọ́n nǹkan yìí
ni èmi kò le ṣe.' " Wọ́n padà lọ, wọ́n sì mú èsì padà
wá fún Beni-Hadadi.

10 Beni-Hadadi sì tún rán oníṣẹ́ mìíràn sí Ahabu
wí pé, "Kí àwọn òrìṣà kí ó ṣe bẹ́ẹ̀ sí mi àti jù bẹ́ẹ̀
lọ pẹ̀lú bí eruku Samaria yóò tó fún ìkúnwọ́ fún
gbogbo ènìyàn tí ń tẹ̀lé mi."
11 Ọba Israẹli sì dáhùn wí pé, "Sọ fún un pé, 'Má jẹ́
kí ẹni tí ń hámọ́ra halẹ̀ bí ẹni tí ń bọ́ ọ sílẹ̀.' "
12 Beni-Hadadi sì gbọ́ ọ̀rọ̀ yìí nígbà tí òun àti àwọn
ọba ń mu ọtí nínú àgọ́ wọn, ó sì pàṣẹ fún àwọn ìránṣẹ́
rẹ̀ wí pé, "Ẹ ṣígun sí ìlú náà." Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n sì ṣe tan láti
kọlu ìlú náà.

Ahabu ṣẹ́gun Beni-Hadadi

13 Sì kíyèsi i, wòlíì kan tọ Ahabu ọba Israẹli wá, ó
sì wí pé, "Báyìí ni OLÚWA wí: 'Ìwọ rí gbogbo ọ̀pọ̀lọpọ̀
ogun yìí? Èmi yóò fi wọ́n lé ọ lọ́wọ́ lónìí, nígbà náà
ni ìwọ yóò mọ̀ pé Èmi ni OLÚWA.' "
14 Ahabu sì béèrè pé, "Ṣùgbọ́n ta ni yóò ṣe èyí?"

Wòlíì náà sì dáhùn wí pé, "Èyí ni ohun tí OLÚWA
wí: 'Nípa ìpẹ́ẹ̀rẹ̀ àwọn ìjòyè ìgbèríko.' "

Nígbà náà ni ó wí pé. "Ta ni yóò bẹ̀rẹ̀ ogun náà?"

Wòlíì sì dalóhùn pé, "Ìwọ ni yóò ṣe é."
15 Nígbà náà ni Ahabu ka àwọn ìjòyè kéékèèké
ìgbèríko, wọ́n sì jẹ́ igba ó lé méjìlélọ́gbọ̀n (232).
Nígbà náà ni ó sì kó gbogbo àwọn ọmọ Israẹli tókù
jọ, gbogbo wọn sì jẹ́ ẹ̀ẹ́dẹ́gbàárin (7,000).
16 Wọ́n sì jáde lọ ní ọ̀sán gangan, nígbà tí Beni-
Hadadi àti àwọn ọba méjìlélọ́gbọ̀n (32) tí ń ràn án
lọ́wọ́ ń mu àmupara nínú àgọ́.
17 Àwọn ìjòyè kéékèèké ìgbèríko tètè kọ́ jáde lọ.

Beni-Hadadi sì ránṣẹ́ jáde, wọ́n sì sọ fún un wí pé,
"Àwọn ọkùnrin ń ti Samaria jáde wá."

18 Ó sì wí pé, “Bí wọ́n bá bá ti àlàáfíà jáde wá, ẹ
mú wọn láàyè; bí ti ogun ni wọ́n bá bá jáde, ẹ mú
wọn láàyè.”

19 Àwọn ìjòyè kéékèèké wọ̀nyí ti àwọn ìjòyè
ìgbèríko jáde ti ìlú wá, àti ogun tí ó tẹ̀lé wọn.
20 Olúkúlùkù sì pa ọkùnrin kọ̀ọ̀kan. Àwọn ará
Aramu sì sá, Israẹli sì lépa wọn. Ṣùgbọ́n Beni-
Hadadi ọba Aramu sì sálà lórí ẹṣin pẹ̀lú àwọn ẹlẹ́ṣin.
21 Ọba Israẹli sì jáde lọ, ó sì kọlu àwọn ẹṣin àti kẹ̀kẹ́,
ó pa àwọn ará Aramu ní ọ̀pọ̀lọpọ̀.

22 Lẹ́yìn náà, wòlíì náà sì wá sọ́dọ̀ ọba Israẹli, ó sì
wí pé, “Lọ, mú ara rẹ gírí, kí o sì mọ̀, kí o sì wo ohun
tí ìwọ yóò ṣe, nítorí ní àmọ́dún ọba Aramu yóò tún
gòkè tọ̀ ọ́ wá.”

23 Àwọn ìránṣẹ́ ọba Aramu sì wí fún un pé,
“Ọlọ́run wọn, ọlọ́run òkè ni. Ìdí nìyìí tí wọ́n ṣe ní
agbára jù wá lọ. Ṣùgbọ́n bí a bá bá wọn jà ní pẹ̀tẹ́lẹ̀,
àwa yóò ní agbára jù wọ́n lọ dájúdájú.
24 Nǹkan yìí ni kí o sì ṣe, mú àwọn ọba kúrò,
olúkúlùkù kúrò ní ipò rẹ̀, kí o sì fi baálẹ̀ sí ipò wọn.
25 Kí o sì tún kó ogun jọ fún ara rẹ bí èyí tí ó ti
sọnù; ẹṣin fún ẹṣin, kẹ̀kẹ́ fún kẹ̀kẹ́; kí a bá lè bá
Israẹli jà ní pẹ̀tẹ́lẹ̀. Nítòótọ́ àwa yóò ní agbára jù
wọ́n lọ.” Ó sì gba tiwọn, ó sì ṣe bẹ́ẹ̀.

26 Ó sì ṣe ní àmọ́dún, Beni-Hadadi ka iye àwọn ará
Aramu, ó sì gòkè lọ sí Afeki, láti bá Israẹli jagun.
27 Nígbà tí a sì ka àwọn ọmọ Israẹli, wọ́n sì pèsè
oúnjẹ, wọ́n sì lọ pàdé wọn. Àwọn ọmọ Israẹli sì dó
ní òdìkejì wọn gẹ́gẹ́ bí agbo ọmọ ewúrẹ́ kékeré méjì,
nígbà tí àwọn ará Aramu kún ilẹ̀ náà.

28 Ènìyàn Ọlọ́run kan sì gòkè wá, ó sì sọ fún ọba
Israẹli pé, “Báyìí ni OLÚWA wí: ‘Nítorí tí àwọn ará
Aramu rò pé OLÚWA, Ọlọ́run òkè ni, ṣùgbọ́n òun
kì í ṣe Ọlọ́run àfonífojì, nítorí náà èmi ó fi gbogbo
ọ̀pọ̀lọpọ̀ ènìyàn yìí lé ọ lọ́wọ́, ẹ̀yin yóò sì mọ̀ pé, Èmi
ni OLÚWA.’ ”
29 Wọ́n sì dó sí òdìkejì ara wọn fún ọjọ́ méje, àti ní
ọjọ́ keje, wọ́n pàdé ogun. Àwọn ọmọ Israẹli sì pa ọ̀kẹ́
márùn-ún (100,000) ẹlẹ́ṣẹ̀ nínú àwọn ará Aramu ní
ọjọ́ kan.
30 Àwọn tókù sì sá àsálà lọ sí Afeki, sínú ìlú tí odi
ti wó lù ẹgbàá mẹ́tàlá lé ẹgbẹ̀rún (27,000) nínú wọn.
Beni-Hadadi sì sálọ sínú ìlú, ó sì fi ara pamọ́ sínú
ìyẹ̀wù.
31 Àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀ sì wí fún un pé, “Wò ó, a ti gbọ́
pé àwọn ọba ilẹ̀ Israẹli jẹ́ ọba aláàánú, mo bẹ̀ ọ́ jẹ́ kí
àwa kí ó tọ̀ ọ́ lọ pẹ̀lú aṣọ ọ̀fọ̀ ní ẹ̀gbẹ́ wa, àti okùn yí
orí wa ká. Bóyá òun yóò gba ẹ̀mí rẹ là.”
32 Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n di aṣọ ọ̀fọ̀ mọ́ ẹ̀gbẹ́ wọn, wọ́n sì fi
okùn yí orí wọn ká, wọ́n sì tọ ọba Israẹli wá, wọ́n sì
wí pé, “Ìránṣẹ́ rẹ Beni-Hadadi wí pé, ‘Èmi bẹ̀ ọ́ jẹ́ kí
èmi kí ó yè.’ ”
Ọba sì dáhùn wí pé, “Ó ń bẹ láàyè bí? Arákùnrin
mi ni òun.”
33 Àwọn ọkùnrin náà sì ṣe àkíyèsí gidigidi, wọ́n sì
yára gbá ọ̀rọ̀ rẹ̀ mú, wọ́n sì wí pé, “Bẹ́ẹ̀ ni, Beni-
Hadadi arákùnrin rẹ.”
Ọba sì wí pé, “Ẹ lọ mú u wá.” Nígbà tí Beni-Hadadi
jáde tọ̀ ọ́ wá, Ahabu sì mú u gòkè wá sínú kẹ̀kẹ́.
34 Beni-Hadadi sì wí pé, “Èmi yóò dá àwọn ìlú tí
baba mi ti gbà lọ́wọ́ baba rẹ padà, ìwọ sì le la ọ̀nà
fún ara rẹ ní Damasku, bí baba mi ti ṣe ní Samaria.”

Ahabu sì wí pé, “Èmi yóò rán ọ lọ pẹ̀lú májẹ̀mú yìí.” Bẹ́ẹ̀ ni ó ba dá májẹ̀mú, ó sì rán an lọ.

35 Nípa ọ̀rọ̀ OLÚWA, ọkùnrin kan nínú àwọn ọmọ
àwọn wòlíì sì wí fún èkejì rẹ̀ pé, “Jọ̀ ọ́, lù mí,” ṣùgbọ́n
ó kọ̀ láti lù ú.

36 Nígbà náà ni ó wí pé, “Nítorí tí ìwọ kò gba
ohùn OLÚWA gbọ́, kíyèsi i, bí ìwọ bá kúrò ní ọ̀dọ̀
mi, kìnnìún yóò pa ọ́.” Bí ó ti jáde lọ kúrò lọ́dọ̀ rẹ̀,
kìnnìún kan rí i, ó sì pa á.

37 Wòlíì náà sì rí ọkùnrin mìíràn, ó sì wí fún un pé,
“Jọ̀ ọ́, lù mí.” Bẹ́ẹ̀ ni ọkùnrin náà sì lù ú, ó sì pa á lára.
38 Wòlíì náà sì lọ, ó sì dúró de ọba ní ojú ọ̀nà. Ó pa
ara rẹ̀ dà ní fífi eérú bo ojú.
39 Bí ọba sì ti ń rékọjá, wòlíì náà ké sí i, ó sì wí pé,
“Ìránṣẹ́ rẹ jáde wọ ààrín ogun lọ, ẹnìkan sì wá sí ọ̀dọ̀
mi pẹ̀lú ìgbèkùn kan, ó sì wí pé, ‘Pa ọkùnrin yìí mọ́.
Bí a bá fẹ́ ẹ kù, ẹ̀mí rẹ yóò lọ dípò ẹ̀mí rẹ̀, tàbí kí ìwọ
san tálẹ́ǹtì fàdákà kan.’
40 Nígbà tí ìránṣẹ́ rẹ sì ní ìṣe níhìn-ín àti lọ́hùn ún,
a fẹ́ ẹ kù.”

Ọba Israẹli sì wí fún un pé, “Bẹ́ẹ̀ ni ìdájọ́ rẹ yóò rí, ìwọ fúnra rẹ̀ ti dá a.”

41 Nígbà náà ni wòlíì náà yára, ó sì mú eérú kúrò
ní ojú rẹ̀, ọba Israẹli sì mọ̀ ọ́n pé ọ̀kan nínú àwọn
wòlíì ni ó ń ṣe.
42 Ó sì wí fún ọba pé, “Báyìí ni OLÚWA wí: ‘Ìwọ ti
jọ̀wọ́ ọkùnrin tí èmi ti yàn sí ìparun pátápátá lọ́wọ́ lọ.
Nítorí náà, ẹ̀mí rẹ yóò lọ fún ẹ̀mí rẹ̀, ènìyàn rẹ fún
ènìyàn rẹ̀.’ ”
43 Ọba Israẹli sì lọ sí ilé rẹ̀ ní wíwú gbọ́, inú rẹ̀ sì
bàjẹ́, ó sì wá sí Samaria.

21

Ọgbà àjàrà Naboti

1 Ó sì ṣe lẹ́yìn nǹkan wọ̀nyí Naboti ará Jesreeli sì
ní ọgbà àjàrà kan ní Jesreeli, ní ẹ̀gbẹ́ ààfin Ahabu
ọba Samaria.
2 Ahabu sì wí fún Naboti pé, “Fún mi ní ọgbà àjàrà
rẹ, kí èmi kí ó fi ṣe ọgbà-ewébẹ̀, nítorí tí ó súnmọ́ tòsí
ilé mi, èmi yóò sì fún ọ ní ọgbà àjàrà tí ó sàn jù ú lọ
dípò rẹ̀; tàbí bí ó bá sì dára ní ojú rẹ, èmi yóò fi iye
owó rẹ̀ fún ọ.”
3 Ṣùgbọ́n Naboti wí fún Ahabu pé, “OLÚWA má jẹ́
kí èmi fi ogún àwọn baba mi fún ọ.”
4 Ahabu sì wá sí ilé rẹ̀, ó wugbọ́, inú rẹ̀ sì bàjẹ́
nítorí ọ̀rọ̀ tí Naboti ará Jesreeli sọ fún un; nítorí tí ó
wí pé, “Èmi kì yóò fún ọ ní ogún àwọn baba mi.” Ó
sì dùbúlẹ̀ lórí ibùsùn rẹ̀, ó sì yí ojú rẹ̀ padà, kò sì fẹ́
jẹun.
5 Jesebeli aya rẹ̀ sì tọ̀ ọ́ wá, ó sì béèrè lọ́wọ́ rẹ̀ pé,
“Èéṣe tí inú rẹ fi bàjẹ́, èéṣe tí ìwọ kò sì jẹun?”
6 Ó sì dá a lóhùn pé, “Nítorí tí mo wí fún Naboti
ará Jesreeli pé, ‘Ta ọgbà àjàrà rẹ fún mi, tàbí bí ó bá
wù ọ́, èmi yóò fún ọ ní ọgbà àjàrà mìíràn ní ipò rẹ̀.’
Ṣùgbọ́n ó wí pé, ‘Èmi kì yóò fún ọ ní ọgbà àjàrà mi.’ ”
7 Jesebeli aya rẹ̀ sì wí pé, “Ṣé báyìí ni ìwọ yóò ṣe ṣe
bí ọba lórí Israẹli? Dìde, jẹun! Kí o sì jẹ́ kí inú rẹ̀ dùn.
Èmi yóò sì fún ọ ní ọgbà àjàrà Naboti ará Jesreeli.”
8 Béè̩ ni ó kọ̀wé ní orúkọ Ahabu, ó sì fi èdìdì rẹ̀ dì
í, ó sì fi ìwé náà ránṣẹ́ sí àwọn àgbàgbà àti àwọn ọlọ́lá
tí ó ń gbé ní ìlú Naboti pẹ̀lú rẹ̀.
9 Nínú àwọn ìwé náà, ó kọ pé,

"Ẹ kéde àwẹ̀, kí ẹ sì fi Naboti sí ipò ọlá láàrín àwọn ènìyàn.
10 Ṣùgbọ́n kí ẹ fi ènìyàn méjì, ẹni búburú síwájú
rẹ̀ láti jẹ́rìí sí i wí pé, ó bú Ọlọ́run àti ọba. Nígbà náà
ni kí ẹ mú u jáde, kí ẹ sì sọ ọ́ ní òkúta pa."
11 Bẹ́ẹ̀ ni àwọn àgbàgbà àti àwọn ọlọ́lá tí wọ́n ń ṣe
ará ìlú Naboti sì ṣe gẹ́gẹ́ bí ìwé tí Jesebeli kọ ránṣẹ́
sí wọn.
12 Wọ́n sì kéde àwẹ̀, wọ́n sì fi Naboti sí ipò ọlá
láàrín àwọn ènìyàn.
13 Bẹ́ẹ̀ ni àwọn ọkùnrin méjì sì dé, àwọn ẹni
búburú, wọ́n sì jókòó síwájú rẹ̀, wọ́n sì jẹ́rìí lòdì
sí Naboti níwájú àwọn ènìyàn wí pé, "Naboti ti bú
Ọlọ́run àti ọba." Nígbà náà ni wọ́n mú jáde kúrò ní
ìlú, wọ́n sì sọ ọ́ ní òkúta pa.
14 Nígbà náà ni wọ́n ránṣẹ́ sí Jesebeli wí pé, "A ti
sọ Naboti ní òkúta, ó sì kú."
15 Bí Jesebeli sì ti gbọ́ pé, a ti sọ Naboti ní Òkúta
pa, ó sì wí fún Ahabu pé, "Dìde! Kí o sì jogún ọgbà
àjàrà Naboti, ará Jesreeli, tí ó kọ̀ láti tà fún ọ kò sí
láààyè mọ́, ó ti kú."
16 Nígbà tí Ahabu sì gbọ́ pé Naboti ti kú, ó sì dìde,
ó sì sọ̀kalẹ̀ lọ láti jogún ọgbà àjàrà Naboti.
17 Nígbà náà ni ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tọ Elijah ará Tiṣibi
wá wí pé,
18 "Sọ̀kalẹ̀ lọ láti lọ pàdé Ahabu ọba Israẹli, tí ó wà
ní Samaria. Ó wà ní ọgbà àjàrà Naboti báyìí, níbi tí
ó sọ̀kalẹ̀ lọ láti jogún rẹ̀.
19 Sọ fún un pé, 'Báyìí ni OLÚWA wí: Ǹjẹ́ ìwọ kò ti
pa ènìyàn, o sì ti fi agbára gba ogún rẹ̀?' Nígbà náà ni
kí o wí fún un pé, 'Báyìí ni OLÚWA wí: Níbi tí ajá gbé
lá ẹ̀jẹ̀ Naboti, ni àwọn ajá yóò lá ẹ̀jẹ̀ rẹ, àní tìrẹ!' "

20 Ahabu sì wí fún Elijah pé, "Ìwọ ti rí mi, ìwọ ọ̀tá
mi!"
Ó sì dáhùn wí pé, "Èmi ti rí ọ, nítorí tí ìwọ ti tan
ara rẹ láti ṣe búburú níwájú OLÚWA.
21 'Èmi yóò mú ibi wá sórí rẹ. Èmi yóò sì mú ìran rẹ
kúrò, èmi yóò sì ké kúrò lọ́dọ̀ Ahabu gbogbo ọmọdé
ọkùnrin, àti ọmọ ọ̀dọ̀, àti òmìnira ní Israẹli.
22 Èmi yóò ṣe ilé rẹ bí ilé Jeroboamu, ọmọ Nebati,
àti bí ilé Baaṣa, ọmọ Ahijah, nítorí ìwọ ti mú mi bínú,
ìwọ sì ti mú Israẹli ṣẹ̀.'
23 "Àti ní ti Jesebeli pẹ̀lú OLÚWA wí pé, 'Àwọn ajá
yóò jẹ Jesebeli nínú yàrá Jesreeli.'
24 "Àwọn ajá yóò jẹ ẹni Ahabu tí ó kú ní ìlú, àwọn
ẹyẹ ojú ọ̀run yóò jẹ àwọn ẹni tí ó kú ní igbó."
25 (Kò sí ẹnìkan bí Ahabu tí ó ta ara rẹ̀ láti ṣe
búburú níwájú OLÚWA, ẹni tí Jesebeli aya rẹ̀ ń tì.
26 Ó sì ṣe ohun ìríra gidigidi ní tí tọ òrìṣà lẹ́yìn,
gẹ́gẹ́ bí gbogbo ohun tí àwọn ará Amori ti ṣe, tí
OLÚWA lé jáde níwájú àwọn ọmọ Israẹli.)
27 Nígbà tí Ahabu sì gbọ́ àwọn ọ̀rọ̀ wọ̀nyí, ó sì fa
aṣọ rẹ̀ ya, ó sì fi aṣọ ọ̀fọ̀ sí ara rẹ̀, ó sì gbààwẹ̀. Ó sì
dùbúlẹ̀ nínú aṣọ ọ̀fọ̀, ó sì ń lọ jẹ́ẹ́.
28 Nígbà náà ni ọ̀rọ̀ OLÚWA sì tọ Elijah ará Tiṣibi
wá wí pé,
29 "Ǹjẹ́ ìwọ ti rí bí Ahabu ti rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀ níwájú
mi? Nítorí tí ó ti rẹ̀ ara rẹ̀ sílẹ̀, èmi kì yóò mú ibi náà
wá ní ọjọ́ rẹ, ṣùgbọ́n èmi yóò mú u wá sí ilé rẹ̀ ní ọjọ́
ọmọ rẹ̀."

22

Mikaiah sọtẹ́lẹ̀ nípa Ahabu

21:23 2Ọb 9.36.

1 Fún ọdún mẹ́ta kò sì sí ogun láàrín Aramu àti
Israẹli.
2 Ṣùgbọ́n ní ọdún kẹta, Jehoṣafati ọba Juda sọ̀kalẹ̀
lọ láti rí ọba Israẹli.
3 Ọba Israẹli sì ti wí fún àwọn ìránṣẹ́ rẹ̀ pé, "Ǹjẹ́
ẹ̀yin mọ̀ pé ti wa ni Ramoti Gileadi, àwa sì dákẹ́ síbẹ̀,
a kò sì gbà á padà lọ́wọ́ ọba Aramu?"
4 Ó sì béèrè lọ́wọ́ Jehoṣafati pé, "Ṣé ìwọ yóò bá mi
lọ láti lọ bá Ramoti Gileadi jà?"

Jehoṣafati sì dá ọba Israẹli lóhùn pé, "Èmi bí ìwọ,
ènìyàn mi bí ènìyàn rẹ, ẹṣin mi bí ẹṣin rẹ."
5 Ṣùgbọ́n Jehoṣafati sì tún wí fún ọba Israẹli pé,
"Kọ́kọ́ béèrè lọ́wọ́ OLÚWA."
6 Nígbà náà ni ọba Israẹli kó àwọn wòlíì jọ, bí
irinwó (400) ọkùnrin. Ó sì béèrè lọ́wọ́ wọn pé, "Ṣé
kí n lọ sí Ramoti Gileadi lọ jagun, tàbí kí èmi kí ó
jọ̀wọ́ rẹ̀?"

Wọ́n sì dáhùn pé, "Lọ, nítorí tí Olúwa yóò fi lé ọba
lọ́wọ́."
7 Ṣùgbọ́n Jehoṣafati béèrè pé, "Ǹjẹ́ wòlíì OLÚWA
kan kò sí níhìn-ín, tí àwa ìbá béèrè lọ́wọ́ rẹ̀?"
8 Ọba Israẹli dá Jehoṣafati lóhùn pé, "Ọkùnrin kan
ṣì wà, lọ́dọ̀ ẹni tí àwa lè béèrè lọ́wọ́ OLÚWA, ṣùgbọ́n
mo kórìíra rẹ̀ nítorí kì í sọ àsọtẹ́lẹ̀ rere kan nípa mi,
bí kò ṣe ibi. Mikaiah ọmọ Imla ni."

Jehoṣafati sì wí pé, "Kí ọba má ṣe sọ bẹ́ẹ̀."
9 Bẹ́ẹ̀ ni ọba Israẹli sì pe ìránṣẹ́ kan, ó sì wí pé, "Lọ
yára mú Mikaiah, ọmọ Imla wá."
10 Ọba Israẹli àti Jehoṣafati ọba Juda jókòó lórí
ìtẹ́ wọn, wọ́n wọ aṣọ ìgúnwà wọn ní ìta ẹnu ibodè

22:1 2Ki 18.1-34.

Samaria, gbogbo àwọn wòlíì náà sì ń sọtẹ́lẹ̀ níwájú wọn.
11 Sedekiah ọmọ Kenaana sì ṣe ìwo irin fún ara rẹ̀,
ó sì wí pé, "Báyìí ni OLÚWA wí: 'Wọ̀nyí ni ìwọ yóò fi
kan àwọn ará Aramu títí ìwọ yóò fi run wọ́n.' "
12 Gbogbo àwọn wòlíì tókù sì ń sọtẹ́lẹ̀ ohun kan
náà wí pé, "Kọlu Ramoti Gileadi, kí o sì ṣẹ́gun."
Wọ́n sì wí pé, "Nítorí tí OLÚWA yóò fi lé ọba lọ́wọ́."
13 Ìránṣẹ́ tí ó lọ pe Mikaiah wí fún un pé, "Wò ó,
ẹnu kan náà ni ọ̀rọ̀ àwọn wòlíì fi jẹ́ rere fún ọba. Jẹ́
kí ọ̀rọ̀ rẹ bá ti àwọn tókù mu, kí o sì sọ rere."
14 Ṣùgbọ́n Mikaiah wí pé, "Bí OLÚWA ti wà, ohun
tí OLÚWA bá sọ fún mi ni èmi yóò sọ fún un."
15 Nígbà tí ó sì dé, ọba sì béèrè lọ́wọ́ rẹ̀ pé, "Mikaiah, ṣé kí a lọ bá Ramoti Gileadi jagun, tàbí kí a
jọ̀wọ́ rẹ̀?"

Ó sì dáhùn wí pé, "Lọ, kí o sì ṣẹ́gun, nítorí OLÚWA yóò fi lé ọba lọ́wọ́."
16 Ọba sì wí fún un pé, "Ìgbà mélòó ni èmi yóò fi ọ
bú pé kí o má ṣe sọ ohun kan fún mi bí kò ṣe òtítọ́
ní orúkọ OLÚWA?"
17 Mikaiah sì dáhùn pé, "Mo rí gbogbo Israẹli
túká kiri lórí àwọn òkè bí àgùntàn tí kò ní olùṣọ́,
OLÚWA sì wí pé, 'Àwọn wọ̀nyí kò ní olúwa. Jẹ́ kí
olúkúlùkù padà sí ilé rẹ̀ ní àlàáfíà.' "
18 Ọba Israẹli sì wí fún Jehoṣafati pé, "Ǹjẹ́ èmi kò sọ
fún ọ pé kò sọ àsọtẹ́lẹ̀ ìre kan sí mi rí bí kò ṣe ibi?"
19 Mikaiah sì tún wí pé, "Nítorí náà gbọ́ ọ̀rọ̀
OLÚWA. Mo rí OLÚWA jókòó lórí ìtẹ́ rẹ̀ pẹ̀lú gbogbo
ogun ọ̀run dúró ní apá ọ̀tún àti ní apá òsì rẹ̀.
20 OLÚWA sì wí pé, 'Ta ni yóò tan Ahabu láti kọlu
Ramoti Gileadi? Kí ó sì tọ ikú rẹ̀ lọ níbẹ̀?'

“Ẹnìkan wí báyìí, ẹlòmíràn sì sọ òmíràn.
21 Ẹmí kan sì jáde wá, ó sì dúró níwájú OLÚWA, ó
sì wí pé, ‘Èmi yóò tàn án.’
22 “OLÚWA sì béèrè pé, ‘Báwo?’

“Ó sì wí pé, ‘Èmi yóò jáde lọ, èmi yóò sì di ẹ̀mí èké ní ẹnu gbogbo àwọn wòlíì rẹ̀.’

“OLÚWA sì wí pé, ‘Ìwọ yóò tàn án, ìwọ yóò sì borí, jáde lọ, kí o sì ṣe bẹ́ẹ̀.’
23 “Bẹ́ẹ̀ ni OLÚWA ti fi ẹ̀mí èké sí ẹnu gbogbo àwọn
wòlíì rẹ wọ̀nyí. OLÚWA sì ti sọ ibi sí ọ.”
24 Nígbà náà ni Sedekiah ọmọ Kenaana sì dìde,
ó sì gbá Mikaiah lójú, ó sì wí pé, “Ọnà wo ni ẹ̀mí
OLÚWA gbà lọ kúrò lọ́dọ̀ mi láti bá ọ sọ̀rọ̀?”
25 Mikaiah sì dáhùn pé, “Ìwọ yóò ṣe ìwádìí ní ọjọ́
tí ìwọ yóò sá pamọ́ sínú ìyẹ̀wù.”
26 Ọba Israẹli sì pàṣẹ pé, “Ẹ mú Mikaiah, kí ẹ sì mú
un padà sọ́dọ̀ Amoni, olórí ìlú, àti sọ́dọ̀ Joaṣi ọmọ
ọba
27 kí ẹ sì wí pé, ‘Báyìí ni ọba wí: Ẹ fi eléyìí sínú
túbú, kí ẹ sì fi oúnjẹ ìpọ́njú àti omi ìpọ́njú bọ́ ọ, títí
èmi yóò fi padà bọ̀ ní àlàáfíà.’ ”
28 Mikaiah sì wí pé, “Bí ìwọ bá padà bọ̀ ní àlàáfíà,
OLÚWA kò ti ipa mi sọ̀rọ̀.” Ó sì tún wí pé, “Ẹ kíyèsi
ọ̀rọ̀ mi, ẹ̀yin ènìyàn gbogbo!”

A pa Ahabu ní Ramoti Gileadi

29 Bẹ́ẹ̀ ni ọba Israẹli àti Jehoṣafati ọba Juda gòkè lọ
sí Ramoti Gileadi.
30 Ọba Israẹli sì wí fún Jehoṣafati pé, “Èmi yóò pa
aṣọ dà, èmi yóò sì lọ sí ojú ìjà, ṣùgbọ́n ìwọ yóò wọ
aṣọ ìgúnwà rẹ.” Bẹ́ẹ̀ ni ọba Israẹli pa aṣọ dà, ó sì lọ
sí ojú ìjà.

31 Ọba Aramu ti pàṣẹ fún àwọn olórí kẹ̀kẹ́ rẹ̀
méjìlélọ́gbọ̀n wí pé, “Ẹ má ṣe bá ẹnìkankan jà, ẹni
kékeré tàbí ẹni ńlá, bí kò ṣe ọba Israẹli nìkan.”
32 Nígbà tí àwọn olórí kẹ̀kẹ́ sì rí Jehoṣafati, wọ́n
sì wí pé, “Dájúdájú ọba Israẹli ni èyí.” Bẹ́ẹ̀ ni wọ́n
yípadà láti bá a jà, ṣùgbọ́n nígbà tí Jehoṣafati sì kígbe
sókè,
33 àwọn olórí kẹ̀kẹ́ sì rí i pé kì í ṣe ọba Israẹli, wọ́n
sì padà kúrò lẹ́yìn rẹ̀.
34 Ṣùgbọ́n ẹnìkan sì fa ọrun rẹ̀ láìròtẹ́lẹ̀, ó sì ta ọba
Israẹli láàrín ìpàdé ẹ̀wù irin. Ọba Israẹli sì wí fún
olùtọ́jú kẹ̀kẹ́ rẹ̀ pé, “Yí ọwọ́ rẹ dà, kí o sì mú mi jáde
kúrò nínú ogun. Èmi ti gbọgbẹ́.”
35 Ogun náà sì le ní ọjọ́ náà, a sì dá ọba dúró nínú
kẹ̀kẹ́ kọjú sí àwọn ará Aramu. Ẹjẹ̀ sì sàn jáde láti inú
ọgbẹ́ rẹ̀ sí àárín kẹ̀kẹ́ náà, ó sì kú ní àṣálẹ́.
36 A sì kéde la ibùdó já ní àkókò ìwọ̀-oòrùn wí pé,
“Olúkúlùkù sí ìlú rẹ̀ àti olúkúlùkù sí ilẹ̀ rẹ̀!”
37 Bẹ́ẹ̀ ni ọba kú, a sì gbé e wá sí Samaria, wọ́n sì
sin ín ní Samaria.
38 Wọ́n sì wẹ kẹ̀kẹ́ náà ní adágún Samaria, àwọn
ajá sì lá ẹ̀jẹ̀ rẹ̀, àwọn àgbèrè sì wẹ ara wọn nínú rẹ̀
gẹ́gẹ́ bí ọ̀rọ̀ Olúwa ti sọ.
39 Ní ti ìyókù ìṣe Ahabu, àti gbogbo èyí tí ó ṣe, àti
ilé eyín erin tí ó kọ́, àti gbogbo ìlú tí ó tẹ̀dó, a kò ha
kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́ àwọn ọba Israẹli?
40 Ahabu sì sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀. Ahasiah ọmọ
rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

Jehoṣafati ọba Juda

41 Jehoṣafati ọmọ Asa, sì bẹ̀rẹ̀ sí ní jẹ ọba lórí Juda
ní ọdún kẹrin Ahabu ọba Israẹli.

42 Jehoṣafati sì jẹ́ ẹni ọdún márùndínlógójì nígbà
tí ó bẹ̀rẹ̀ sí ń jẹ ọba ní ọdún mẹ́ẹ̀ẹ́dọ́gbọ̀n ní
Jerusalẹmu. Orúkọ ìyá rẹ̀ ni Asuba ọmọbìnrin Silihi.
43 Ó sì rìn nínú gbogbo ọ̀nà Asa baba rẹ̀, kò sì
yípadà kúrò nínú rẹ̀; ó sì ṣe èyí tí ó tọ́ ní ojú OLÚWA.
Kìkì àwọn ibi gíga ni a kò mú kúrò, àwọn ènìyàn sì ń
rú ẹbọ, wọ́n sì ń sun tùràrí níbẹ̀.
44 Jehoṣafati sì wà ní àlàáfíà pẹ̀lú ọba Israẹli.
45 Ní ti ìyókù ìṣe Jehoṣafati àti ìṣe agbára rẹ̀ tí ó ṣe,
àti bí ó ti jagun sí, a kò ha kọ wọ́n sínú ìwé ọ̀rọ̀ ọjọ́
àwọn ọba Juda?
46 Ó pa ìyókù àwọn ọkùnrin alágbèrè ojúbọ òrìṣà
ní ọjọ́ Asa baba rẹ̀ run kúrò ní ilẹ̀ náà.
47 Nígbà náà kò sí ọba ní Edomu; adelé kan ni ọba.
48 Jehoṣafati kan ọkọ̀ Tarṣiṣi láti lọ sí Ofiri fún
wúrà, ṣùgbọ́n wọn kò lọ, nítorí àwọn ọkọ̀ náà fọ́ ní
Esioni-Geberi.
49 Ní ìgbà náà Ahasiah ọmọ Ahabu wí fún Je-
hoṣafati pé, "Jẹ́ kí àwọn ìránṣẹ́ mi bá àwọn ìránṣẹ́ rẹ
lọ nínú ọkọ̀," ṣùgbọ́n Jehoṣafati kọ̀.
50 Nígbà náà ni Jehoṣafati sùn pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀,
a sì sin ín pẹ̀lú àwọn baba rẹ̀ ní ìlú Dafidi, baba rẹ̀.
Jehoramu ọmọ rẹ̀ sì jẹ ọba ní ipò rẹ̀.

Ahasiah ọba Israẹli

51 Ahasiah ọmọ Ahabu bẹ̀rẹ̀ sí jẹ ọba lórí Israẹli ní
Samaria ní ọdún kẹtàdínlógún Jehoṣafati ọba Juda, ó
sì jẹ ọba ní ọdún méjì lórí Israẹli.
52 Ó sì ṣe búburú níwájú OLÚWA, nítorí tí ó rìn ní
ọ̀nà baba rẹ̀, àti ní ọ̀nà ìyá rẹ̀, àti ní ọ̀nà Jeroboamu
ọmọ Nebati, tí ó mú Israẹli dẹ́ṣẹ̀.

22:48 2Ki 20.35-37. **22:50** 2Ki 21.1.

53 Ó sì sin Baali, ó sì ń bọ Baali, ó sì mú OLÚWA, Ọlọ́run Israẹli bínú, gẹ́gẹ́ bí i baba rẹ̀ ti ṣe.

Biblica® ní oore ọ̀fẹ́ láti lo Bíbélì Mímọ́ ní Èdè Yorùbá Òde-Òní

Yoruba: Biblica® ní oore ọ̀fẹ́ láti lo Bíbélì Mímọ́ ní Èdè Yorùbá Òde-Òní (Bible)

copyright © 2017 Biblica, Inc.

Language: Yorùbá

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Yoruba Contemporary Bible™
Copyright © 2009, 2017 by Biblica, Inc.™
Used with permission. All rights reserved worldwide.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).
You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available for free at www.biblica.com and open.bible" Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this

translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 19 Sep 2023

de909672-7c71-5683-96dd-f0d21f08d35f